

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Στάσεις επαγγελματιών υγείας, εθελοντών και κοινού πληθυσμού σχετικά με τον εθελοντισμό»

Many Hands Make Light Work!

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

ΒΡΥΣΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΙΓΝΑΤΙΔΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΚΑΡΤΣΩΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ *Εργαστηριακός συνεργάτης
ΤΕΙ, Νοσηλευτικής, Νοσηλεύτρια ΜΕΘ ΠΑΓΝΗ, MSc, PhD*

ΗΡΑΚΛΕΙΟ, ΜΑΙΟΣ 2017

© 2017

ΒΡΥΣΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΙΓΝΑΤΙΔΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ALL RIGHTS RESERVE

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	v
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	6
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
ΑΒSTRACT.....	9
1. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.....	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	12
1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ.....	12
1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	12
1.3 Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	17
1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ.....	19
1.5 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ.....	20
1.6 ΛΟΓΟΙ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ.....	21
1.7 ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	23
2.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΗ.....	23
2.2 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ.....	24
2.3 ΜΟΡΦΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ/ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ/ΠΕΔΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	25
2.4 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ.....	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	36
3.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟΥ.....	36
3.2 ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΛΤΡΟΥΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΗ.....	38
3.3 ΚΑΘΟΛΙΚΟΤΗΤΑ ΑΛΤΟΥΙΣΤΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ.....	39
3.4 Η ΑΛΤΡΟΥΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΓΩΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΤΡΟ.....	39
3.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟ.....	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	42
4.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΝΑΡΚΙΣΣΙΣΜΟΥ.....	42
4.2 Κριτήρια του DSM-IV-TR για τη Ναρκισσιστική Διαταραχή της Προσωπικότητας.....	43
4.3 Αίτια ναρκισσισμού.....	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο	46
ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	46
ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.....	53
ΣΚΟΠΟΣ.....	53
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ.....	53

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	53
ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	54
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ.....	54
ΗΘΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ - ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ....	55
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ.....	55
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	56
ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	129
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	130
. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	132
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ^ο	138
ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ.....	138
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ^ο	140
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	140

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η πτυχιακή αυτή αποτελεί την κορύφωση των σπουδών μας στο Τ.Ε.Ι ΚΡΗΤΗΣ. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά την καθηγήτρια μας κα. Καρτσωνάκη Μαρία κυρίως για την εμπιστοσύνη που μας έδειξε, και την υπομονή που έκανε κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πτυχιακής εργασίας., όπως επίσης και για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση της, για την επίλυση διάφορων θεμάτων.

Ακόμη θα θέλαμε να απευθύνουμε τις ευχαριστίες μου στους γονείς μας, οι οποίοι στήριξαν τις σπουδές μας με διάφορους τρόπους, φροντίζοντας για την καλύτερη δυνατή μόρφωση μας.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Υ.Π.Ε. : ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Μ.Κ.Ο. : ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Τ.Ε.Ι.: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΠΕ.Π.Α.Γ.Ν.Η.: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

A.I.D.S.: ACQUIRED IMMUNO DEFICIENCY SYNDROME

HIV: HUMAN IMMUNODEFICIENCY VIRUS

ΜΕΘ: ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΜΤΝ: ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΝΕΦΡΟΥ

ΠΟΓΚ: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

ΤΕΠ: ΤΜΗΜΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Ε.Ε: ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ.

Ε.Σ.Π.Α. : ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

WWF: WORLD WILDLIFE FUND

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Εθελοντισμός είναι η δραστηριότητα εκείνη που αναπτύσσεται κατά τρόπο προσωπικό, αυθόρμητο, ελεύθερο, χωρίς σκοπό ατομικού κέρδους από μεμονωμένους πολίτες ατομικά ή διαμέσου των οργανώσεων των οποίων αποτελούν μέλη.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση των στάσεων και των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας που ωθούν τους επαγγελματίες υγείας, τους εθελοντές και τον κοινό πληθυσμό στον εθελοντισμό.

Μεθοδολογία: Η συλλογή των δεδομένων έγινε με συμπλήρωση γραπτού ερωτηματολογίου αναφοράς σε πλαίσιο και ώρα επιλογής των συμμετεχόντων, οι επαγγελματίες υγείας σε πρωινή ή απογευματινή βάρδια. Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν ήταν: 1)ερωτηματολόγιο καταγραφής κοινωνικό-δημογραφικών δεδομένων και απόψεις για τον εθελοντισμό, 2)κλίμακα Αλτρουισμού, 3)κλίμακα Ναρκισσιστικής προσωπικότητας. Για την πραγματοποίηση της στατιστικής ανάλυσης χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό SPSS19, με περιγραφική και επαγωγική στατιστική ανάλογα.

Αποτελέσματα: στην παρούσα έρευνα έλαβαν μέρος 89 άτομα με 53 επαγγελματίες υγείας και 36 άτομα κοινό πληθυσμό. Το 69,7% του μελετημένου πληθυσμού ήταν γυναίκες μέσος όρος ηλικίας 37 ετών, έγγαμοι (57,3%), τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (45,3%) και νοσηλεύτριάς-τρια (10,4%). Η μέση τιμή της κλίμακας της ναρκισσιστικής προσωπικότητας στις γυναίκες (9,5) διαφέρει στατιστικά σημαντικά από τη μέση τιμή της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας στους άνδρες (11,1), σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 5% υψηλότερη στους άνδρες ($t\text{-test}= 1,697$ & $p\text{value}= 0,001$). Ακόμα στατιστικά σημαντική συσχέτιση εμφανίζεται μεταξύ της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας και της ηλικίας ($t\text{-test}=1,014$ & $p\text{value}= 0.001$) καθώς και μεταξύ των ετών εργασιακής εμπειρίας ($t\text{-test}=0,96$ & $p\text{value}= 0.001$) και της οικονομικής κατάστασης ($t\text{-test}=2,888$ & $p\text{value}= 0.001$).

Συμπεράσματα: από τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης αναδεικνύεται η σχέση των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της προσωπικότητας με τον εθελοντισμό. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, φαίνεται να υπάρχουν κάποιες ενδείξεις ότι τα άτομα που έχουν συμμετάσχει σε κάποια εθελοντική προσπάθεια έχουν χαμηλότερο το αίσθημα αλτρουισμού σε σχέση με αυτά που δεν έχουν συμμετάσχει. Επιπλέον, ανακύπτει το

συμπέρασμα ότι οι επαγγελματίες υγείας ασχολούνται λιγότερο με τον εθελοντισμό και τις εθελοντικές δράσεις γενικότερα από ότι ο κοινός πληθυσμός.

Λέξεις κλειδιά: Εθελοντισμός, εθελοντής, αλτρουισμός, ναρκισσισμός, επαγγελματίες υγείας, κοινός πληθυσμός.

ABSTRACT

INTRODUCTION: Volunteering is an activity that develops in a personal, spontaneous, free without personal benefits. This is offered by individual citizens, individually or through organizations. Aim: The aim of the present study was to investigate the features of personality for health professionals, volunteers and common population to volunteering.

Methodology: The data collection was done by completing a written reference questionnaire in the time and place of participant's choice, the health professionals in the morning or afternoon shift. The tools used were: 1) Questionnaire of socio-demographic characteristics and views on volunteering, 2) The Altruism Scale, 3) The Narcissist Personality Inventory. The statistical analysis was performed using the SPSS(19) statistical package, with descriptive and inductive statistics.

Results: In this study involved 89 people, 53 healthy professionals and 36 common populations. The 69,7% of the population surveyed were women, aged 37, married 57,3%, tertiary education 45,3% and nurses 10,4%. The mean value of narcissistic personality scale in women (9,5) differs statistically from the mean value of the narcissistic personality scale in men (11,1), at a statistical significance level of 5% higher in males (t-test = 1,697 & p value=0,001) statistically significant correlation occurs between the narcissistic personality and age scale (t-test= 1,014 & p value=0,001) and between years of work experience (t-test=0,96 & p value=0,001) and economic situation (t-test=2,888 & p value= 0.001).

Conclusions: the results of this study reveal the relation of specific personality traits to volunteering. According to the results, there appears to be some evidence that people who have participated in a voluntary effort have a lower sense of altruism than those who have not participated. In addition, it is concluded that health professionals are less concerned with volunteering and voluntary activities in general than with the common population.

Key words: Volunteerism, volunteer, altruism, narcissism, healthcare professionals, common population.

1. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Στην περίοδο της σύγχρονης Ελλάδας κυριαρχούν όροι όπως «κρίση», «διάλυση», οι οποίοι σχετίζονται με κοινωνικά φαινόμενα.

Εθελοντισμός είναι η δραστηριότητα εκείνη που αναπτύσσεται κατά τρόπο προσωπικό, αυθόρμητο, ελεύθερο, χωρίς σκοπό ατομικού κέρδους, από μεμονωμένους πολίτες ατομικά ή διαμέσου των οργανώσεων των οποίων αποτελούν μέλη, προς το συμφέρον της ομάδας στην οποία ανήκουν ή τρίτων προσώπων ή της τοπικής, κρατικής ή διεθνούς κοινότητας αποκλειστικά για σκοπούς αλληλεγγύης (αλτρουιστικούς). Είναι η πρόθυμη δέσμευση ενός ατόμου να εργαστεί χωρίς αμοιβή για ένα καθορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα για το γενικό καλό της κοινωνίας (Παναγιωτοπούλου Ρ., 2002). Είναι ένα μέσο για να εστιάζουν τα άτομα και οι οργανισμοί στις ανθρώπινες, κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανάγκες (Ζουμπής Κ. και συν 2014).

Ο εθελοντισμός επηρεάζεται έντονα από την ιστορία, την πολιτική, τον πολιτισμό και τη θρησκεία της κάθε κοινωνίας, με αποτέλεσμα να γίνεται αντιληπτός με διαφορετικό τρόπο και να παίρνει ποικίλες μορφές ανάλογα με το περιβάλλον.

Ο πρώτος ανιδιοτελής εθελοντής, σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, ήταν ο Προμηθέας, ο Τιτάνας που έκλεψε τη φωτιά από τους θεούς και την έδωσε στους ανθρώπους χαρίζοντας τους παράλληλα τη γνώση και τις τέχνες. Ο Δίας, πατέρας και αρχηγός των θεών, τον τιμώρησε, στέλνοντας τον Ήφαιστο να τον σταυρώσει στον Καύκασο, κρατώντας τον εκεί καρφωμένο σε ένα βράχο.

Αιώνες μετά ένας άλλος μεγάλος εθελοντής, ο ημίθεος Ηρακλής θα τον απελευθερώσει. Το μύθο αυτό τον ανέδειξε, ως γνωστόν, ο μεγάλος τραγικός ποιητής Αισχύλος στην τριλογία του «Προμηθέας δεσμώτης», και «Προμηθέας λυόμενος» και «Προμηθέας πυρφόρος» και μπορεί να θεωρηθεί πως συμβολίζει ότι η θεμελιακή πηγή της γνώσης οφείλεται στον εθελοντισμό και στην ανιδιοτέλεια (Herbert Weir Smyth, 1926, Καμπά Ε., και συν 2015).

Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, στο κέντρο του εθελοντισμού, εντοπίζεται η προστασία της αξιοπρέπειας του ανθρώπου καθώς μέσα από τον εθελοντισμό φαίνεται να αντανάκλαται η εικόνα του εαυτού μας. Οι περισσότερες έρευνες για τον εθελοντισμό

είναι ποιοτικές και λίγα είναι γνωστά μέχρι σήμερα για τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας των εθελοντών σε ποσοτικό επίπεδο και τη σχέση τους τόσο με κοινωνικό-δημογραφικές μεταβλητές όσο και με ψυχολογικές- οικογενειακές παραμέτρους. Στο χώρο της υγείας δραστηριοποιούνται διάφορες εθελοντικές δράσεις άλλα δεν υπάρχουν δεδομένα που να ασχολούνται με τους επαγγελματίες υγείας και την συμμετοχή τους σε δράσεις εθελοντισμού.

Η απουσία ερευνητικών δεδομένων αναφορικά με την συγκεκριμένη αυτή ομάδα ανθρώπων έδωσαν το έναυσμα για την πραγματοποίηση της παρούσας μελέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ

Ως εθελοντισμός χαρακτηρίζεται η μη αμειβόμενη δραστηριοποίηση των ανθρώπων που έχει ως σκοπό την ευημερία των συνανθρώπων του, της κοινότητας και γενικά ολόκληρης της κοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα είναι μια στάση ζωής με ιδανικά και ανώτερες αξίες όπως την αλληλεγγύη, την φιλανθρωπία, την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική συμμετοχή.

Ο εθελοντισμός θεωρείται ως την ανιδιοτελή προσφορά προς τον συνάνθρωπο που πραγματοποιείται είτε μέσω της δράσης Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών και προγραμμάτων, είτε και σε προσωπικό επίπεδο προς όφελος της κοινωνίας, ακόμα και του ίδιου του εθελοντή μέσα από την ψυχική του ολοκλήρωση, όταν βέβαια πραγματοποιείται μέσα από την ελεύθερη του βούληση χωρίς καταναγκασμό, επιβολή και χρηματική αμοιβή.

Ο εθελοντισμός δεν έχει πλαίσια και όρια είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο που μπορεί να πάρει διάφορες μορφές και διαστάσεις με βάση την κοινωνικοοικονομική και πολιτισμική πραγματικότητα της κοινωνίας.

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Στην Ελλάδα ο εθελοντισμός έχει μια μακρά παράδοση δράσης κυρίως στους χώρους της Παιδείας, της Υγείας και της Πρόνοιας, τα τελευταία δε χρόνια και στον Αθλητισμό και τον Πολιτισμό. Κάνοντας μια μικρή ιστορική αναδρομή, πριν φτάσουμε στο σύγχρονο εθελοντισμό, διαπιστώνουμε ότι οι ιδέες της κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης πήγασαν στην αρχαιότητα από τον φιλοσοφικό ιδεαλισμό του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, καθώς και των Στωικών Φιλοσόφων. Οι ιδέες αυτές επηρέασαν τα άτομα των κοινωνιών της εποχής και τα παρότρυναν σε εκδηλώσεις φροντίδας και συμπαράστασης κυρίως υλικής μορφής προς ομάδες ανθρώπων φτωχών, αναξιοπαθόντων και υστερούντων σωματικά και πνευματικά (Ιγνατιάδου Α., 2015).

Με την εμφάνιση του Χριστιανισμού στην Ελλάδα και την επιβολή του σαν κυρίαρχη θρησκεία, η επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων αναλήφθηκε ουσιαστικά από την εκκλησία.

Την πρωτοβυζαντινή περίοδο ο σπουδαιότερος εκφραστής της εθελοντικής προσφοράς θεωρείται ο Μέγας Βασίλειος, ο οποίος ιδρύοντας την Βασιλειάδα, στράφηκε με ιδιαίτερο ζήλο τις ανάγκες των φτωχών, των αδυνάτων και των ξένων προσφέροντας τους ανάπαυση, παρηγοριά, τροφή, ακόμα και την ευκαιρία να μάθουν κάποια τέχνη για να μπορούν να ζήσουν ανεξάρτητοι στην κοινωνία (<http://www.impantokratoros.gr>).

Στην Βυζαντινή περίοδο αναπτύχθηκαν τα συσσίτια και η χορήγηση επιδομάτων σε απόρους και σε αναπήρους πολέμου. Χαρακτηριστικό δείγμα της φιλανθρωπίας της εποχής, ήταν και το έργο της Άννας Κομνηνής, η οποία έκτισε μια ολόκληρη πολιτεία για την στέγαση, την σίτιση και την φροντίδα των αναπήρων.

Το κράτος και η εκκλησία ανέπτυξαν σε μεγάλη έκταση πλήθος ευαγών οίκων, ξενώνων, ορφανοτροφείων, γηροκομείων, πτωχοκομείων και άλλα. Τα μοναστήρια και οι ευαγείς οίκοι του Βυζαντίου χρησίμευαν και σαν σχολές ιατρικής, παράλληλα με τις υπηρεσίες φροντίδας που προσέφεραν. Η Αγία Ελένη έκτισε τα πρώτα νοσοκομεία στην Κωνσταντινούπολη πολύ πριν ιδρυθούν από τους δυτικούς τα αντίστοιχα Hotels de Dieux, τον μεσαίωνα. Πολλοί δε τομείς αποτέλεσαν πρότυπο για την ίδρυση παρόμοιων ιδρυμάτων πολλούς αιώνες αργότερα όπως: Λεπροκομεία, Νοσοκομεία διδασκηρίων κ.α. (Γαρουφαλή ΜΜ, 2016).

Στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, η οικογένεια, η εκκλησία και η κοινότητα ήταν οι σημαντικότεροι φορείς κοινωνικής προστασίας για τους ευρισκόμενους σε ανάγκη (Φουρνογεράκης Π., 2008).

Στην επίλυση προβλημάτων συνέβαλαν και οι συνεταιρισμοί, οι μεγάλοι ευεργέτες, ο Κοσμάς ο Αιτωλός (1714 - 1779) που εκτός από το θρησκευτικό, ανέπτυξε και σημαντικό κοινωνικό, πολιτιστικό και εθνικό έργο, η Οσία Φιλοθέη Μπενιζέλου (1522 - 1589), που ανέπτυξε κυρίως έργο προστασίας παιδιών και γυναικών. Σημαντική ήταν επίσης η συμβολή του απόδημου Ελληνισμού, των συντεχνιών και των δημογερόντων.

Με την απελευθέρωση από τον Τούρκικο ζυγό, η χώρα βρέθηκε ανάμεσα σε ερείπια και το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού είχε την ανάγκη κοινωνικής προστασίας.

Οικονομική αδυναμία εμπόδιζε τις κυβερνήσεις να προγραμματίζουν και να αναπτύσσουν μια συστηματική κρατική μέριμνα. Έτσι αφέθηκε στην ιδιωτική πρωτοβουλία η φροντίδα των αδυνάτων (Γαρουφαλή ΜΜ, 2016).

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, ο οποίος ιδρύθηκε στις 10 Ιουνίου 1877, συμβάλλει αποφασιστικά, ήταν από τους πρώτους που βοήθησε να ξεπεραστούν οι δυσκολίες με το ανθρώπινο δυναμικό του, που στην πλειοψηφία του είναι εθελοντές, αναδεικνύοντας έτσι την μέγιστη χρησιμότητά του.

Στην Ελλάδα ο εθελοντικός τομέας, δεν είναι τόσο αναπτυγμένος, σε βαθμό τέτοιο όπως στις άλλες χώρες της Ε.Ε. Παρόλα αυτά τα τελευταία δέκα - δεκαπέντε χρόνια, έχει αρχίσει μια διαδικασία ανάπτυξης του εθελοντισμού σε καινούργιες και σύγχρονες βάσεις, και το ποιο σημαντικό με την συμμετοχή σε αυτές τις οργανώσεις ενός σημαντικού αριθμού νέων ατόμων. Έχει λοιπόν μια ιδιαίτερη σημασία να εξηγηθεί αυτήν η ιδιαιτερότητα του φαινομένου στην Ελλάδα, γιατί ο εθελοντισμός στην χώρα μας παρουσιάζει αυτήν την εικόνα.

Για να γίνει κατανοητή αυτή η κατάσταση θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας την εξέλιξη της Ελληνικής κοινωνίας τουλάχιστον από την απελευθέρωσή της και την δημιουργία του ανεξάρτητου Ελληνικού κράτους (αρχές 19ου αιώνα) μέχρι και μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Η κοινωνία στηρίζεται στην αγροτική οικονομία, η τοπική κλειστή κοινότητα και η οικογένεια, αποτελούν την βάση της. Η έλλειψη δρόμων και δικτύων επικοινωνίας, κάνει (τουλάχιστον μέχρι την δεκαετία του 1950) δύσκολες τις μετακινήσεις και περιορίζει τον ορίζοντα των Ελλήνων.

Από την άλλη η φτώχεια που καταδυναστεύει το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, δεν αφήνει και πολλά περιθώρια σε μαζική ανάπτυξη φαινομένων κοινωνικής προσφοράς. Το κράτος και οι κρατικοί μηχανισμοί, από την στιγμή της ίδρυσής του μέχρι ακόμα και τώρα, παίζει σημαντικότατο ρόλο στην Ελληνική κοινωνία

Συνοπτικά, μπορούμε να διακρίνουμε δύο στάδια που θα μας δώσουν μία εικόνα σχετικά με την πορεία του εθελοντισμού.

Εκτός από τα παραπάνω, όψεις ισχυροποίησης, έστω με σταδιακό τρόπο, της ελληνικής κοινωνίας πολιτών στην αρχή του 21ου αιώνα, είναι άτυπες συλλογικές δράσεις. Οι μετρήσιμες όψεις της κοινωνίας πολιτών δεν είναι οι μόνες ούτε ίσως οι σημαντικότερες ως προς τη διασύνδεση της κοινωνίας αυτής με το πολιτικό σύστημα. Το διάστημα εκείνο παρατηρήθηκαν τόσο εκτεταμένη έκφραση κοινωνικής, φιλικής και συγγενικής

αλληλεγγύης όσο και «μικρός εθελοντισμός», δηλαδή εκδηλώσεις της κοινωνίας πολιτών που δεν περνούν μέσα από θεσμικά κανάλια.

Κάποιες προσπάθειες που γίνονται από τους εκπροσώπους της αστικής τάξης μένουν κυρίως στα πλαίσια της αγαθοεργίας και της φιλανθρωπίας και ποτέ δεν αποκτούν έναν μαζικό δημοκρατικό χαρακτήρα. Από την δημιουργία του Ελληνικού ανεξάρτητου κράτους έως και την δεκαετία του 1950, η Ελλάδα, πέρασε τουλάχιστον πέντε μεγάλες πολεμικές αναμετρήσεις, ανάμεσα στις οποίες και έναν εμφύλιο πόλεμο (Γαρουφαλή ΜΜ, 2016).

Αν και ο Ελληνικός λαός είχε και έχει σημαντικές αρετές και χαρακτηριστικά που αποτελούν αντικειμενικά βάση για την ανάπτυξη του εθελοντισμού, οι αντικειμενικές συνθήκες της χώρας δεν αφήνουν και πολλά περιθώρια. Σημαντική κατά την γνώμη μας ώθηση στην ανάπτυξη του εθελοντισμού στην χώρα μας, έδωσαν τα κινήματα Εθνικής Αντίστασης, κατά την διάρκεια της Γερμανικής κατοχής (1941-1945). Σε εκείνη την περίοδο, ταυτόχρονα με τις μαζικότερες ένοπλες ομάδες αντίστασης στον κατακτητή, αναπτύχθηκε και ένα μαζικότερο κίνημα κοινωνικής αλληλεγγύης, που είχε σαν στόχο την επιβίωση του πληθυσμού ιδίως των μεγάλων πόλεων, οι οποίοι απειλούνται από την πείνα.

Οργανώνονται λαϊκά συσσίτια, με την ευθύνη των αντιστασιακών οργανώσεων (κυρίως μάλιστα του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου), υπηρεσίες περίθαλψης και φροντίδας κλπ. Το κίνημα αυτό της αλληλεγγύης βρίσκει την έκφρασή του στην δημιουργία της οργάνωσης Εθνική Αλληλεγγύη, που είναι μια εθελοντική μαζικότερη οργάνωση με λειτουργία σε όλη την χώρα. Οι ανώμαλες μεταπολεμικές εξελίξεις στην χώρα μας, είχαν σημαντικότερες επιπτώσεις στην παραπέρα ανάπτυξη της Ελληνικής κοινωνίας.

Την δεκαετία του 1950 η εικόνα που παρουσιάζει η Ελλάδα, είναι αυτή μιας χώρας καταστραμμένης από δέκα χρόνια πολέμων, με ένα τεράστιο κύμα μετανάστευσης τόσο στο εσωτερικό της όσο και στο εξωτερικό, με τον μισό σχεδόν Ελληνικό πληθυσμό (τους ηττημένους του εμφύλιου πολέμου) σε κατάσταση ομηρίας, με δεκάδες και ίσως εκατοντάδες χιλιάδες στις φυλακές, στις εξορίες και στην παρανομία.

Η έλλειψη δημοκρατίας, δυσκολεύει την δημιουργία οργανώσεων, ο κόσμος αντιμετωπίζει με δυσπιστία και φόβο κινήσεις που έχουν να κάνουν με συμμετοχικές διαδικασίες, το ίδιο το κράτος αποθαρρύνει τέτοιες ενέργειες, ενώ τα έντονα κοινωνικά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί, αναλαμβάνει να τα λύσει η ξένη βοήθεια, καθώς

επίσης και οι τυπικές μεγάλες οργανώσεις (Ερ. Σταυρός, Πρόνοια, ΧΕΝ κλπ), οι οποίες όμως -άλλο χαρακτηριστικό αυτό της Ελληνικής κοινωνίας- ελέγχονται από το κράτος και από το παλάτι.

Από την άλλη, στην δεκαετία αυτή, αναπτύσσονται κάποιες εθελοντικές ομάδες συμπαράστασης, στους φυλακισμένους και στις οικογένειές τους, οι οποίες όμως κυρίως λειτουργούν παράνομα. Το 1967, όποιες προσπάθειες εκδημοκρατισμού της χώρας, σταματούν με το στρατιωτικό πραξικόπημα. Εκατοντάδες σύλλογοι, οργανώσεις και φορείς, διαλύονται και απαγορεύεται η λειτουργία τους.

Το φαινόμενο του εθελοντισμού δεν είναι κάτι πρωτόγνωρο για τον ελληνικό χώρο. Η ιδιωτική φιλανθρωπική δραστηριότητα που αναπτύσσεται στην Αθήνα αλλά και σε ορισμένες άλλες ελληνικές πόλεις από τα μέσα του 19ου αιώνα δια μέσου των φιλανθρωπικών σωματείων, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως η πρώτη ιστορικά μορφή του εθελοντισμού στο πλαίσιο του σύγχρονου ελληνικού κράτους. Η πρακτική αυτή, η οποία επιβιώνει σε κάποιο μέτρο ακόμα και σήμερα, διακρίνεται από παρεμβάσεις καθαρά επανορθωτικού χαρακτήρα, που έχουν ως αποδέκτη το φτωχό πληθυσμό και αποβλέπουν στην εκτόνωση των πιο φανερών και οδυνηρών κοινωνικών αντιθέσεων και αδικιών, χωρίς καμιά θεώρηση του προβλήματος της εξουδετέρωσης των αιτιών της κοινωνικής δυστυχίας.

Μετά τη μεταπολίτευση του 1974, καταγράφηκε στην Ελλάδα ιδιαίτερα έντονη πολιτική συμμετοχή, σε συνθήκες πόλωσης. Αργότερα, όμως, και κυρίως μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1980, η πολιτική συμμετοχή μειώθηκε κατά πολύ. Η συμμετοχή στις εθελοντικές οργανώσεις παρουσίασε αυξομειώσεις, ενώ η συμμετοχή στα εργατικά συνδικάτα μειώθηκε με το πέρασμα του χρόνου. Μόνο την τελευταία πια δεκαετία, ο εθελοντικός χώρος αρχίζει να συγκροτείται.

Οι ιδιαιτερότητες του σύγχρονου εθελοντισμού εκδηλώνονται σε πολλά επίπεδα: στην οργανωτική του όψη, στον τρόπο παρέμβασης του, στους τομείς παρέμβασής του, στα κοινωνικά του κίνητρα, στην πολιτική του διάσταση, στη δημοκρατική του λειτουργία και στο οικονομικό του βάρος.

1.3 Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ευθύς εξ αρχής πρέπει να επισημανθεί η σχεδόν παντελής έλλειψη στοιχείων, μελετών κλπ, σε σχέση με το αντικείμενο. Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα είναι μια πολύ μπερδεμένη και από πολλές απόψεις ενδιαφέρουσα περίπτωση για μελέτη. Είναι ένας τομέας δραστηριότητας που η αίσθηση που αποπνέει σε όποιον έρχεται σαν επισκέπτης και μελετητής είναι ότι σήμερα βρίσκεται στην φάση της δυναμικής ανάπτυξης και διαμόρφωσής του, με όλα τα παρελκόμενα, δηλαδή εσωτερικοί ανταγωνισμοί και αντιθέσεις, απογοητεύσεις, απόψεις, θέσεις και παράπονα, αλλά και από μια άποψη σημαντικά επιτεύγματα.

Για τις ανάγκες της μελέτης και δεδομένου ότι δεν υπάρχει προς το παρόν ένας επίσημος και γενικά αποδεκτός ορισμός, υιοθετούμε έναν άτυπο ορισμό για τις εθελοντικές οργανώσεις και τον εθελοντισμό, που βεβαίως δεν έχει καμιά απαίτηση επιστημοσύνης.

Έτσι λέμε ότι εθελοντικές οργανώσεις, είναι αυτές που παρουσιάζουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Δεν είναι κυβερνητικές οργανώσεις και ούτε ανήκουν στον ευρύτερο τομέα της κρατικής διοίκησης.
- Δεν είναι πολιτικά κόμματα.
- Έχουν μια τυπική μορφή – οργάνωση.
- Έχουν μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, αλλά μπορεί να έχουν κερδοσκοπική δραστηριότητα.
- Προσφέρουν υπηρεσίες σε κάποιες πληθυσμιακές ομάδες και όχι στα μέλη τους.
- Το έμψυχο δυναμικό που απασχολείται στην οργάνωση, απασχολείται κυρίως και κατά πλειοψηφία σε εθελοντική βάση, χωρίς βέβαια αυτό να αποτρέπει την απασχόληση και κάποιον στελεχών ή άλλων σε επαγγελματική βάση.

Ο εθελοντικός τομέας στην Ελλάδα δεν φαίνεται να είναι αναπτυγμένος σε βαθμό τουλάχιστον ανάλογο με άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Υπάρχουν περίπου 1200 οργανώσεις που εντάσσουν τους εαυτούς τους στον «μη κυβερνητικό - εθελοντικό χώρο». Αν ληφθεί υπόψη ότι για την νομιμοποίηση της κάθε οργάνωσης υποχρεωτικά αυτή θα πρέπει να υφίστανται τουλάχιστον 21 εγγεγραμμένα μέλη, συνάγεται το

συμπέρασμα ότι σε αυτές τις οργανώσεις δραστηριοποιούνται τουλάχιστον 25.200 άτομα (Σκλιας Ι., 2016).

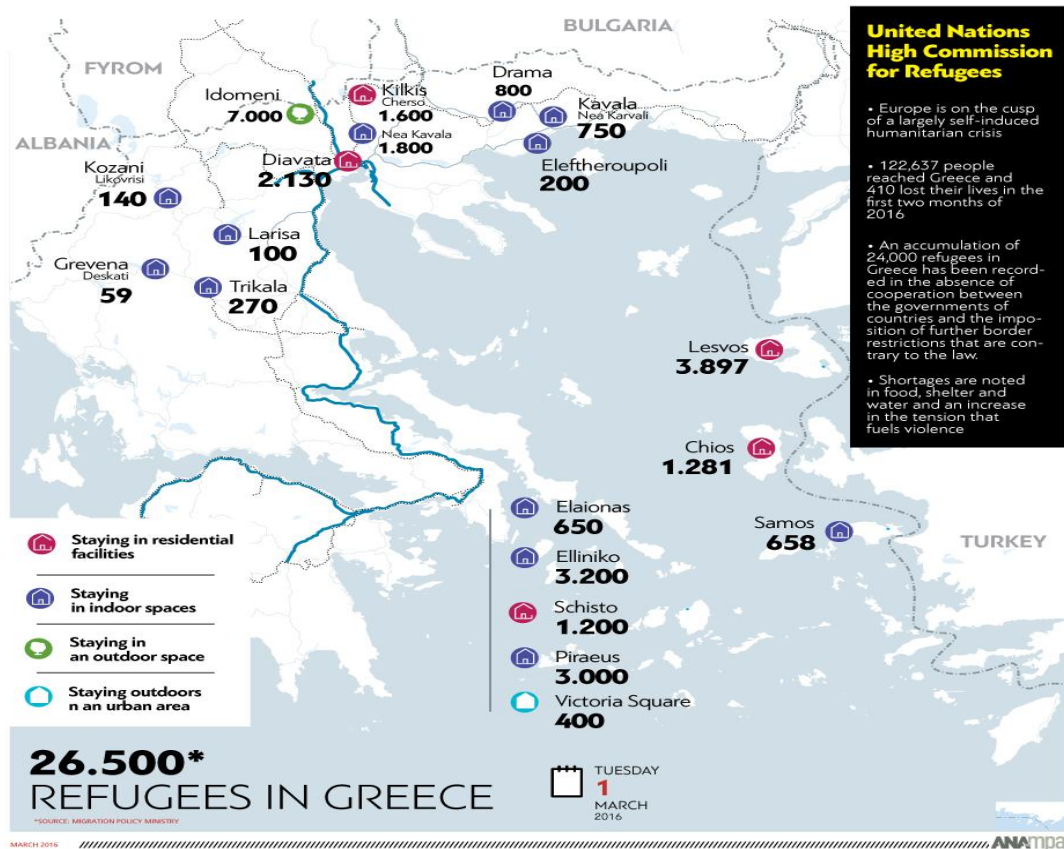
Κάνοντας την υπόθεση ότι κατά μέσο όρο σε κάθε οργάνωση, είναι εγγεγραμμένα περίπου 100 άτομα (αριθμός κατά βάση ρεαλιστικός) τότε διαπιστώνεται ότι τα εγγεγραμμένα μέλη στις διάφορες εθελοντικές οργανώσεις, στο σύνολο της χώρας, ίσως να φθάνουν τις 120.000 (Σκλιας Ι., 2016).

Βασικό χαρακτηριστικό του εθελοντικού χώρου στην Ελλάδα, είναι (σε αντίθεση με ότι πιθανόν συμβαίνει σε άλλες χώρες) ότι αυτός, δεν έχει κάποια δευτεροβάθμια όργανα και δεν είναι συγκροτημένος οργανωτικά σε επίπεδα ενώσεων.

Η συνηθισμένη εθελοντική οργάνωση, είναι μια οργάνωση που λειτουργεί τοπικά, με ίσως κάποιες συνδέσεις σε περιφερειακό ή και εθνικό επίπεδο.

Ο εθελοντισμός, με τη μορφή οργανωμένων ομάδων πολιτών που επιζητούν να συμμετέχουν στη διαχείριση διαφόρων θεμάτων σε επίπεδο τόσο τοπικό όσο και εθνικό, δεν έχει ιδιαίτερο παρελθόν στην Ελλάδα. Οι πρώτες εθελοντικές ομάδες εμφανίστηκαν στην Ελλάδα στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Μέχρι τότε οι βαθιά ριζωμένες πεποιθήσεις των Ελλήνων, κατάλοιπα παλαιότερων εποχών, όριζαν πως οι μόνοι θεσμοί που μπορούσαν να συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ή που μπορούσαν να επιτελέσουν οποιοδήποτε έργο ήταν τα πολιτικά κόμματα. Αν και αυτές οι αντιλήψεις είναι πλέον ξεπερασμένες για τους περισσότερους, η σχέση των Ελλήνων με τον εθελοντισμό φαίνεται να μην είναι ακόμα και σήμερα τόσο ισχυρή, με μία λαμπρή εξαίρεση την συμμετοχή των Ελλήνων εθελοντών στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, στην Αθήνα (Ιγνατιάδου Α., 2014).

Το παρακάτω γράφημα αποτυπώνει τις συγκεντρώσεις και μετακινήσεις των προσφυγικών και μεταναστευτικών πληθυσμών στην ελληνική επικράτεια την Τετάρτη 2 Μαρτίου. Πηγή www.lifo.gr

1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Ο εθελοντισμός είναι ποικιλόμορφος, διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα, από περιοχή σε περιοχή γιατί διαμορφώνεται από το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον της κάθε χώρας. Παρακάτω αναλύονται κάποια χαρακτηριστικά τα οποία συμπεριλαμβάνονται σε όλες τις μορφές του εθελοντισμού.

- Εθελοντισμός είναι όταν κάποιος προσφέρει εργασία χωρίς αμοιβή ή όταν οι απολαβές του από την εθελοντική του προσφορά είναι πολύ λιγότερες από αυτές που θα έπαιρνε αν έκανε την ίδια δουλειά σαν επαγγελματίας. Επομένως είναι φυσικό ο εθελοντής να λαμβάνει χρήματα από τον οργανισμό που εργάζεται για να μπορέσει να καλύψει τα έξοδα του κατά την εξέλιξη της εθελοντικής του προσφοράς, ώστε να μην επιβαρύνεται ο ίδιος. Αρα συνοψίζοντας θα λέγαμε ότι όλα τα άτομα μπορούν να εμπλακούν σε εθελοντικές δραστηριότητες, ακόμη και αυτοί που δεν έχουν υψηλούς οικονομικούς πόρους.

- Ένα βασικό κίνητρο για τη παροχή εθελοντικής εργασίας είναι ότι το άτομο επιθυμεί το ίδιο να συμμετέχει σε εθελοντικές δραστηριότητες χωρίς καταναγκασμό και επιβολή.
- Ο εθελοντισμός επιφέρει οφέλη τόσο στη κοινωνία όσο και στους εθελοντές.

1.5 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Η εθελοντική προσφορά είναι πολύπλευρη και υλοποιεί πολλαπλούς στόχους. Ειδικότερα μέσα από τον εθελοντισμό το άτομο βοηθάει όχι μόνο τον συνάνθρωπό του αλλά και τον ίδιο του τον εαυτό φτάνοντας στην κοινωνική ηθική-ψυχική ολοκλήρωση. Μέσα από τον εθελοντισμό πετυχαίνεται:

- Προσωπική καλλιέργεια και ανάπτυξη του εθελοντή.
- Ευαισθητοποίηση για τα κοινωνικά προβλήματα.
- Ολοκληρωμένη κατανόηση των ατομικών και πολιτισμικών διαφορών των συνανθρώπων μας.
- Διορατικότητα σε θέματα δικαιοσύνης και κοινωνικά ζητήματα.
- Προωθείτε η συνεργασία, το ομαδικό πνεύμα και ενισχύεται η κοινωνικοποίηση ακόμη και των ίδιων των εθελοντών, αφού κατευνάζεται ο ατομικισμός και η εγωπάθεια.
- Καλλιεργείται η κοινωνική συνοχή και η αλληλεγγύη.
- Βελτιώνεται η καθημερινότητα των ευπαθών ομάδων μέσα από την δημιουργία ενός πιο ασφαλούς ανθρώπινου περιβάλλοντος.
- Εξάσκηση του εθελοντή σε αντικείμενο σχετικό με τις σπουδές και τα χόμπι του.
- Ο εθελοντής εργάζεται σε πλαίσιο ανεξάρτητο από πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα.
- Ο εθελοντής γίνεται πιο ανεξάρτητος, θαρραλέος, ανοιχτόμυαλος μέσα από τις εμπειρίες που προσφέρει ο εθελοντισμός.
- Οι άνθρωποι αναπτύσσουν ισόβιες φιλίες.
- Μέσα από τις εμπειρίες που προσφέρει ο εθελοντισμός, οι εθελοντές μπορούν να ενισχύσουν τις καλές πλευρές του χαρακτήρα τους.

1.6 ΛΟΓΟΙ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ

Οι λόγοι ενασχόλησης με τον εθελοντισμό είναι ποικίλοι και διαφέρουν σε κάθε άτομο ξεχωριστά, πολλές φορές δεν είναι σταθεροί αλλά μεταβάλλονται μέσα στον χρόνο.

Κάποιοι λόγοι ενασχόλησης σε γενικές γραμμές είναι οι εξής:

- Πιστεύουν στον σκοπό του εθελοντικού οργανισμού ή της εθελοντικής εργασίας.
- Κυριεύονται από την επιθυμία να βοηθήσουν τους συνανθρώπους τους.
- Επιχειρούν να συμμετέχουν στα κοινά λέγοντας τη γνώμη τους και διαμορφώνοντας ένα καλύτερο αύριο.
- Αποσκοπούν στο να βελτιώσουν τις επαγγελματικές τους ικανότητες και γνώσεις.
- Στοχεύουν να ανακτήσουν εμπειρίες και να ενδυναμώσουν το βιογραφικό τους.
- Θέλουν να αισθανθούν χρήσιμοι και απαραίτητοι στο κοινωνικό σύνολο.
- Έχουν την ανάγκη να αξιοποιήσουν τις γνώσεις, τις ικανότητες και τις εμπειρίες τους προς όφελος του κοινού συμφέροντος.
- Επιθυμούν να είναι μαζί με ανθρώπους που μοιράζονται τις ίδιες αξίες.

1.7 ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ

Εκτός από τα κίνητρα που δραστηριοποιούν τα άτομα να ασχοληθούν με την εθελοντική εργασία υπάρχουν και λόγοι που τους εμποδίζουν από αυτήν. Παρακάτω αναφέρονται κάποιοι λόγοι μη ενασχόλησης με τον εθελοντισμό:

- Δεν διαθέτουν αρκετό ελεύθερο χρόνο.
- Ελλιπής ενημέρωση και δεν έχουν την κατάλληλη υποστήριξη είτε από το οικογενειακό, είτε από το κοινωνικό περιβάλλον για να συμμετέχουν σε τέτοιου είδους δραστηριότητες.
- Είναι κατά της εθελοντικής προσφοράς λόγω μη χρηματικού κέρδους.
- Δεν μπορούν να δεσμευτούν για ένα συγκεκριμένο διάστημα.
- Προτιμούν να προσφέρουν κάποιο χρηματικό ποσό αντί για χρόνο.

- Ταλαιπωρούνται από προβλήματα υγείας ή άλλα προσωπικά προβλήματα.
- Έχουν ανειλημμένες επαγγελματικές και οικογενειακές υποχρεώσεις.
- Έλλειψη εμπιστοσύνης στον εαυτό τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

2.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΗ

Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε πως ο εθελοντισμός δεν έχει ως κίνητρο το ατομικό κέρδος με την έννοια της αγοράς εργασίας, αλλά το κοινωνικό όφελος με το σκοπό το συλλογικό συμφέρον. Ο σκοπός του είναι μέσα από την προσφορά του να συμβάλλει στην παροχή « αγαθών και υπηρεσιών », προκειμένου να καλύψει ή να αναπληρώσει το έλλειμμα που πολλές φορές δημιουργείται είτε από κρατική αδιαφορία και αναποτελεσματικότητα, είτε από την απροθυμία της ιδιωτικής πρωτοβουλίας να επενδύσει πόρους προς την παροχή κοινωνικών αγαθών και υπηρεσιών. Με βάση το σκεπτικό αυτό, ο εθελοντής είναι το υποκείμενο εκείνο το οποίο προσφέρει εθελουσίως και ανιδιοτελώς χρόνο, ενέργεια, γνώσεις και δεξιότητες προς άλλα άτομα με στόχο την ικανοποίηση αναγκών που το κοινωνικό σύνολο έχει ανάγκη (Φωτόπουλος Ν., 2007-2013).

Προσπαθώντας λοιπόν να σκιαγραφήσουμε το προφίλ του εθελοντή θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ενδεικτικά πως ο εθελοντής, ως συνειδητοποιημένο και συγκροτημένο κοινωνικό υποκείμενο, απαιτείται να συνδυάζει ιδιότητες και χαρακτηριστικά όπως:

- Να διαθέτει ανιδιοτελώς τις υπηρεσίες του.

- Να είναι συγκροτημένος και οργανωμένος.
- Συνέπεια ως προς τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει.
- Διάθεση να μαθαίνει διαρκώς και να εκπαιδεύεται συστηματικά.
- Να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες.
- Να αυτενεργεί.
- Υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.
- Να διαθέτει βαθιά κοινωνική συνείδηση.
- Να είναι συνεργατικός, αλληλέγγυος και δεκτικός στην λειτουργία ομάδων.

2.2 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Οι λόγοι που κάνουν την ύπαρξη του εθελοντισμού αναγκαία στην σημερινή εποχή είναι πολλοί και σημαντικοί και είναι οι εξής:

- Η Ελλάδα έχει μόνιμα ανάγκη από εθελοντική εργασία. Πχ τα περιβαλλοντικά προβλήματα που υπάρχουν σε μια κοινωνία μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με τη συμβολή των πολιτών
- Οι Γιατροί του Κόσμου προσμένουν την εθελοντική δράση των επιστημόνων για να προσφέρουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας αναζητούν συνέχεια την εθελοντική προσφορά για να πετύχουν τους στόχους τους.
- Οι εθελοντές αιμοδότες και οι δωρητές οργάνων καλύπτουν συνέχεια ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας (Μωραΐτη Β., 2016).

Ο εθελοντισμός δίνει νόημα και περιεχόμενο στις πανανθρώπινες αξίες όπως η κοινωνική αλληλεγγύη και η αγάπη προς το συνάνθρωπο.

Μέσα από τον εθελοντισμό και την ανάπτυξη των ΜΚΟ καλύπτεται το κοινωνικό έλλειμμα της Ελλάδας, αναπτύσσεται ο διάλογος μεταξύ των ανθρώπων και η συμμετοχή του πολίτη στα κοινά και αναβιώνει η κοινωνική ευθηνή.

Παράλληλα χάρη στα εθελοντικά κινήματα, η κοινωνία γίνεται πιο ισχυρή και η δημοκρατία αποτελεσματική. Η εκτεταμένη δράση των εθελοντικών οργανώσεων μπορεί να αναδείξει αποθέματα για την ανάπτυξη της «κοινωνικής οικονομίας». Επιπλέον αξιοποιούνται οι ιδέες και η φαντασία των νέων ανθρώπων και έτσι δημιουργείται μία

κοινωνία συνεργασίας που μπορεί να καταπολεμήσει την νοσηρότητα των παλαιοκομματικών αντιλήψεων.

Επιπλέον μέσα από την εθελοντική δραστηριότητα αναδεικνύονται πρωτοφανείς δυνάμεις προόδου που παραγκωνίζουν την γραφειοκρατία και δυνάμεις που εξασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή και ακόμα διατηρούν την ανθρώπινη ελπίδα ζωντανή.

Επιπροσθέτως η εθελοντική δράση αποτελεί μια μαθησιακή λειτουργία που προσφέρει επαγγελματικές, κοινωνικές δεξιότητες και αναπτύσσει νέες ικανότητες που θα βοηθήσουν στην επαγγελματική αποκατάσταση και τέλος αποτελεί μία δραστηριότητα που μπορεί κάποιος να περάσει δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο του.

Σήμερα η ανάγκη του εθελοντισμού είναι τεράστια για να αντιμετωπιστούν τα φαινόμενα της αδράνειας και της αναληψίας. Τέλος ο εθελοντισμός χαρακτηρίζεται ως ο τρίτος πόλος του κοινωνικού βίου, πέρα από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, περιέχει όλες τις ενέργειες που διοχετεύονται για την ανάληψη του κοινωνικού έργου που θα επιτελέσει. Μ' αυτήν την έννοια χαρακτηρίζεται ως μια νέα μορφή πολιτικής που δίνει τη δυνατότητα άμεσης συμμετοχής των πολιτών.

2.3 ΜΟΡΦΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ/ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ/ΠΕΔΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Κυμαίνονται από τις παραδοσιακές συνήθειες της αμοιβαίας εξυπηρέτησης σε χειρισμούς της κοινότητας σε ώρα κρίσης ως την πρωτοποριακή εθελοντική προσπάθεια, ανακούφισης, επίλυσης συγκρούσεων και εξάλειψη φτώχειας.

Ειδικότερα:

- Οργανώσεις εθελοντών ιατρών για την παροχή ιατροφαρμακευτικής συνδρομής και την αντιμετώπιση ανθρωπιστικών προβλημάτων.
- Στις αναπτυσσόμενες χώρες που δοκιμάζονται από φτώχεια, εμφύλιες αναταραχές και προσφυγική κρίση.
- Εθελοντές διάσωσης που παρεμβαίνουν σε περιοχές που επλήγησαν από θεομηνίες\ (καταστροφικοί σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές κλπ).
- Αιμοδοσία.

- Δωρεά οργάνων: Η ιδέα της δωρεά οργάνων μετά το τέλος της ζωής αποτελεί την ύψιστη μορφή εθελοντικής προσφοράς και αλtruισμού, υπέρτατο δώρο ζωής, μήνυμα ελπίδας, ανθρωπιάς και αλληλεγγύης, καθώς και την βασική προϋπόθεση για την πραγματοποίηση του ιατρικού θαύματος της μεταμόσχευσης
- Μορφές εθελοντικής υπηρεσίας στην δράση και λειτουργία όλων των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων ανεξαιρέτως (Χαμόγελο του Παιδιού, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Greenpeace κλπ.) συνοδεία, βοήθεια στο σπίτι, εμπύχωση, πρόληψη, μεταφορά ασθενών, τηλεφωνική ακρόαση, εξειδικευμένες και επαγγελματικές παροχές, υγειονομικές φροντίδες, ψυχαγωγία, κοινωνική γραμματεία και νομική βοήθεια.

2.4 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

- **Αιμοδοσία**

Έναν από τους σημαντικότερους κρίκους του κοινωνικού εθελοντισμού αποτελεί η εθελοντική αιμοδοσία. Εκτός από πράξη φιλανθρωπίας είναι και ένας βασικός πυλώνας του Δημοσίου Συστήματος Υγείας. Κύριες προτεραιότητες του Υπουργείου Υγείας είναι η εξασφάλιση της επάρκειας του αίματος και η διασφάλιση της ποιότητας σε όλα τα μέρη της χώρας μας (<https://www.fsth.gr/bloodbank.el.aspx>)

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στηρίζει έμπρακτα τον καθημερινό αγώνα των εθελοντών και ενισχύει με κάθε δυνατό τρόπο τις προσπάθειες ενημέρωσης του πληθυσμού για την σημασία της αιμοδοσίας και του εθελοντισμού.

Ο Παγκρήτιος Σύνδεσμος Εθελοντών Αιμοδοτών και Δωρητών Οργάνων Σώματος «Αιματοκρίτης» είναι ένα νομικά κατοχυρωμένο μη κερδοσκοπικό σωματείο με έδρα το Ηράκλειο Κρήτης και παράρτημα στη Μεσσαρά . Είναι

μέλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών. Ιδρύθηκε το 1985 ως «παγκρήτιος σύνδεσμος δωρητών οργάνων» με πρωταρχικό στόχο την διάδοση της ιδέας της δωρεάς οργάνων σώματος. Έχοντας μεταβιβάσει στον Εθνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων περισσότερες από 3.500 αιτήσεις δωρητών οργάνων από την Κρήτη, αποτελεί τον παλαιότερο ενεργεια σύλλογο δωρητών οργάνων στη χώρα. Την τελευταία πενταετία, τροποποιώντας το καταστατικό του, μετονομάστηκε σε «Αιματοκρήτη» με στόχο και την προαγωγή της εθελοντικής αιμοδοσίας ως προτεραιότητα, ενώ, παράλληλα, ασχολείται με την προώθηση της δωρεάς αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων (δωρεά μυελού των οστών και δωρεά ομφάλιου αίματος προς δημόσια χρήση).

Με κεντρικό μήνυμα ότι «Η εθελοντική Αιμοδοσία μας αφορά όλους» τα προγράμματα που έχει σχεδιάσει και υλοποιεί ο Αιματοκρήτης για την ανάπτυξη της εθελοντικής αιμοδοσίας περιλαμβάνουν διοργάνωση τακτικών εθελοντικών αιμοδοσιών μέσα από τη συνεργασία με Δήμους, Ενορίες, Σχολεία, Πολιτιστικούς Συλλόγους και άλλους φορείς των τοπικών κοινοτήτων σε κάθε περιοχή. Περισσότεροι από 3.000 εθελοντές αιμοδότες έχουν προσέλθει τα τελευταία χρόνια στις αιμοδοσίες που έχουν πραγματοποιηθεί, προσφέροντας κάθε χρονιά διπλάσιες μονάδες αίματος στα νοσοκομεία της πόλης με το 2012, να σημειώνει «νέο ρεκόρ ανθρωπιάς» τις 1874 μονάδες αίματος. Σημαντικό στοιχείο είναι ότι ο Αιματοκρήτης δεν έχει τράπεζα αίματος, ούτε διαχειρίζεται το αίμα που συγκεντρώνεται στις αιμοδοσίες (κάθε εθελοντής αιμοδότης λαμβάνει κάρτα με την οποία μπορεί να καλύψει μελλοντική ανάγκη σε αίμα δική του ή συγγενή του). Ένα μεγάλο μέρος της δράσης του Αιματοκρήτη αποτελεί η ενημέρωση, ειδικά σε σχολεία όλων των βαθμίδων-από νηπιαγωγεία μέχρι Λύκεια, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των νέων ανθρώπων γενικότερα.

Παράλληλα, ασχολείται με τη ευαισθητοποίηση του κόσμου για τα θέματα της δωρεάς μυελού οστών και της δωρεάς ομφάλιου αίματος προς δημόσια χρήση. Περισσότεροι από 400 άνθρωποι έχουν γίνει δωρητές μυελού των οστών, μέσα από τη δράση του συλλόγου και περισσότερες από 200 μητέρες έχουν δωρίσει ομφάλιο αίμα, σώζοντας ζωές.

Σημαντικές εκδηλώσεις έχουν διοργανωθεί στα πλαίσια των παραπάνω στόχων με κεντρικές την 21^η Αμφικτιονία (ετήσια συνάντηση συλλόγων εθελοντών αιμοδοτών από όλη την Ελλάδα, 2007), την 6^η Πανελλήνια Λαμπαδηδρομία Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών (2008) ενώ κάθε χρόνο ο σύλλογος

πραγματοποιεί το Παγκρήτιο Συμπόσιο για την Εθελοντική Αιμοδοσία και τη Δωρεά Οργάνων και συντονίζει διάφορες δράσεις ευαισθητοποίησης καθώς και τη λαμπαδηδρομία του εθελοντή αιμοδότη στο Νομό Ηρακλείου.

Οι εθελοντές της «καρδιάς του Αιματοκρήτη» εκπαιδεύονται σε διαρκή βάση ώστε να είναι εφοδιασμένοι με γνώσεις και ικανότητες για να

ανταπεξέλθουν στην έγκυρη πληροφόρηση του κόσμου για τα πολύ σημαντικά αυτά θέματα ζωής. Η προσπάθεια είναι αδιάκοπη, γίνεται με ενθουσιασμό και πάθος για τις ιδέες που προσβέουμε και είναι ανοικτή σε ανθρώπους και φορείς που θέλουν να βοηθήσουν ώστε να αποκτήσουμε ως τόπος αιμοδοτική και μεταμοσχευτική επάρκεια, μέσα από τον εθελοντισμό και την αγάπη στον άνθρωπο και τη ζωή.

www.aimatocritis.gr

- **Γιατροί Χωρίς Σύνορα**

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα παρεμβαίνουν όταν η επιβίωση και η υγεία των ανθρώπων τίθεται σε κίνδυνο. Παρέχουν βασική ιατρική φροντίδα, λειτουργούν νοσοκομεία, υλοποιούν χειρουργικά προγράμματα, καταπολεμούν τις

επιδημίες, πραγματοποιούν εκστρατείες εμβολιασμού, αντιμετωπίζουν τον υποσιτισμό και παρέχουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας. Καθημερινά, περισσότερα από 30.000 ιατροί, νοσηλευτές, τεχνικοί διοικητικοί και άλλοι επαγγελματίες εργάζονται με τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα σε περισσότερες από 60 χώρες σε όλο τον κόσμο. Το 100% των πόρων του Ελληνικού τμήματος των Γιατρών Χωρίς

Σύνορα προέρχεται από συνεισφορές 33.000 υποστηρικτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό. (<https://msf.gr/world>)

- **Ερυθρός Σταυρός**

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός ιδρύθηκε στις 10 Ιουνίου 1877, με πρωτοβουλία της βασίλισσας Όλγας. Από την στιγμή της ίδρυσης του αναγνωρίστηκε από τη Διεθνή Επιτροπή Ερυθρού Σταυρού και σήμερα αποτελεί μέρος της «οικογένειας» του Διεθνούς Κινήματος Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου. Στη μακρά πορεία του παραμένει σταθερά

αφοσιωμένος στις διεθνείς ανθρωπιστικές αρχές και στην αλληλέγγυα εθελοντική προσφορά βοήθειας προς τον συνάνθρωπο. Επίσης είναι ο μεγαλύτερος μη κυβερνητικός οργανισμός στην Ελλάδα με σύνθετο έργο που βασίζεται στην εθελοντική δράση και την άμεση ανταπόκριση των πολιτών.

Κινητοποιείται στοχεύοντας πάντα στην ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου σε περιόδους πολέμου και ειρήνης, στηρίζοντας τραυματίες, ασθενείς, πρόσφυγες, ηλικιωμένους, ανθρώπους με οικονομικές δυσκολίες και άτομα από κάθε ευάλωτη ομάδα του πληθυσμού. Η δράση του έχει συνδεθεί με την επαγρύπνηση, την αλληλεγγύη και τη φιλαλληλία και είναι συνώνυμη της αφιλοκερδούς προσφοράς και της ανιδιοτέλειας (<http://www.redcross.gr/default.asp?pid=7>)

- **Αγκαλιάζω Όμιλος εθελοντών κατά του καρκίνου**

Ο Όμιλος Εθελοντών κατά του καρκίνου - ΑΓΚΑΛΙΑΖΩ ιδρύθηκε το 1976 με σκοπό τότε την ηθική και οικονομική στήριξη των απόρων ασθενών με καρκίνο που νοσηλεύονταν στο Νοσοκομείο «ΜΕΤΑΞΑ». Εξελικτικά έγινε ένας οργανωμένος εθελοντικός φορέας με 2000 μέλη και 500 εκπαιδευόμενους εθελοντές. Αποτελεί αναγνωρισμένο Σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ανήκει στις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.) και έχει πιστοποιηθεί στο μητρώο των εθελοντικών οργανώσεων στο Υπουργείο

Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και στο Υπουργείο εξωτερικών (http://www.oekk.gr/?page_id=10)

- **Χαμόγελο του Παιδιού**

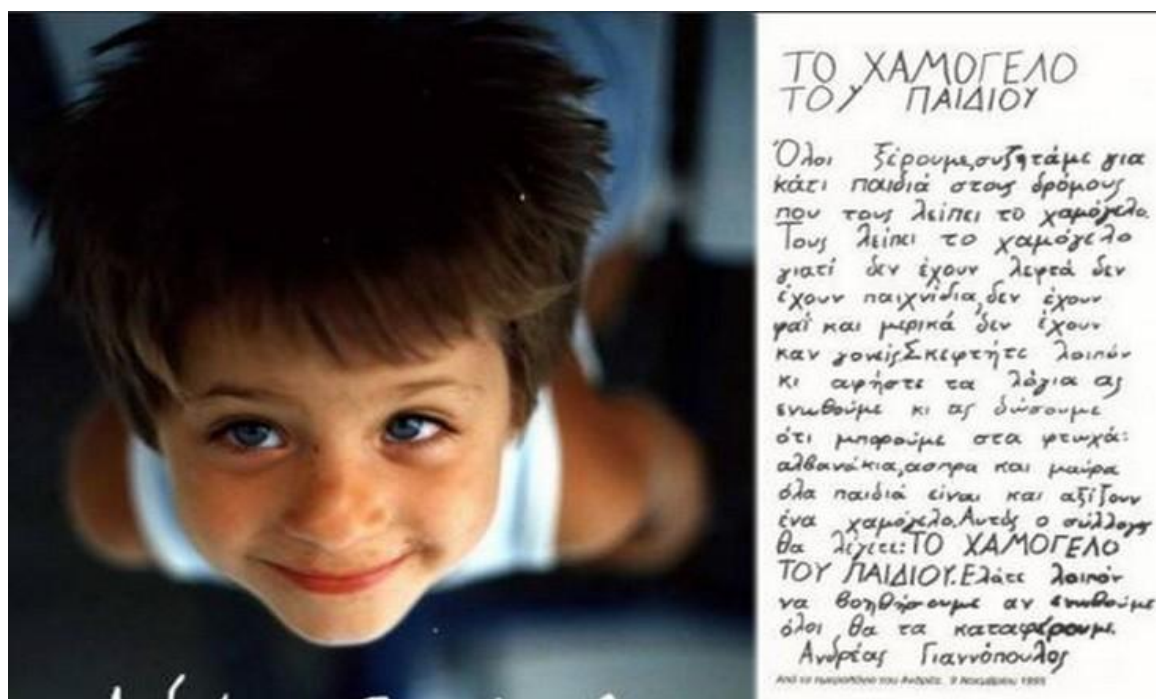
«Το Χαμόγελο του Παιδιού» ιδρύθηκε το 1995 από τον 10χρονο Ανδρέα Γιαννόπουλο, ο οποίος λίγο πριν φύγει από την ζωή εξέφρασε στο ημερολόγιο του επιθυμία να δημιουργηθεί ένας σύλλογος για να έχουν όλα τα παιδιά όσα ο ίδιος είχε απλόχερα: αγάπη, στοργή, ενδιαφέρον, σεβασμό. Το όνειρο του 10χρονου Ανδρέα έγινε πραγματικότητα και σήμερα ο οργανισμός, έχοντας αναγνωριστεί διεθνώς, υλοποιεί πανελλαδικά, 365 μέρες το χρόνο, 24 ώρες την ημέρα, αποτελεσματικές και άμεσες δράσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση συγκεκριμένων φαινομένων που απειλούν τα παιδιά. Μέχρι σήμερα «Το Χαμόγελο του Παιδιού» έχει στηρίξει περισσότερα από 1.200.000 παιδιά και τις οικογένειες τους. Παιδιά θύματα κάθε μορφής βίας, παιδιά θύματα εξαφάνισης, παιδιά με προβλήματα υγείας, παιδιά που βρίσκονται ή απειλούνται να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας, έχουν βρει λύση. Ο οργανισμός στελεχώνεται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό με την πολύτιμη υποστήριξη εθελοντών, ενώ στηρίζεται στους πολίτες και τις εταιρίες, οι οποίοι εμπιστευόμενοι το έργο του, το στηρίζουν έμπρακτα μέσω δωρεών και χορηγιών. Τα οικονομικά στοιχεία, τα οποία και δημοσιοποιούνται, ελέγχονται από το Διεθνές Σώμα Ελεγκτών Ernst and Young (<https://www.hamogelo.gr/gr/el/poioi-eimaste>).

- **Κέντρο Ζωής**

Το Κέντρο Ζωής είναι μία αναγνωρισμένη, μη κυβερνητική, μη κερδοσκοπική οργάνωση, η οποία ιδρύθηκε το 1991 με την πρωτοβουλία μίας ομάδας φίλων –

στο μεγαλύτερο μέρος τους αμερικανών – με κυρίαρχη φυσιολογία αυτή του Frank Olcvary, εμπνευστή και κινητήριο δύναμη του σωματείου αυτού. Η ίδρυση του Κέντρου Ζωής έγινε σε μία περίοδο κατά την οποία παρά το γεγονός ότι η επιδημία του AIDS ήταν ήδη διαδεδομένη σε όλο τον κόσμο, η πλειονότητα των Ελλήνων ελάχιστα γνώριζε για αυτήν, και οι οροθετικοί (φορείς του ιού HIV που προκαλεί το AIDS) ζούσαν σε ένα περιβάλλον απελπισίας, απομόνωσης, φόβου, πόνου και εγκατάλειψης. Η μικρή ομάδα των εθελοντών που αποτελούσε τον πυρήνα του Κέντρου Ζωής στα αρχικά του βήματα, είχε σαν πρωταρχικό στόχο να βοηθήσει με όποιο τρόπο μπορούσε τα άτομα που είχαν μολυνθεί από τον ιό και τα οποία ζούσαν υπό άσχημες συνθήκες, τις περισσότερες φορές μάλιστα, εγκαταλελειμμένα από τις ίδιες τους τις οικογένειες. Μέσα από μεγάλες προσπάθειες, οι εθελοντές κατόρθωσαν σιγά-σιγά να μπου στα νοσοκομεία όπου νοσηλεύονταν οι οροθετικοί και να κερδίσουν την εμπιστοσύνη τους προσφέροντας τους πάνω από όλα αγάπη και συντροφιά. Με τη πάροδο του χρόνου, η μικρή εκείνη ομάδα των εθελοντών, απέκτησε καινούργια μέλη – τα περισσότερα τώρα πια Έλληνες-, μεγάλωσε και είναι πλέον μια μεγάλη οικογένεια από ανθρώπους που προσφέρουν αφιλοκερδώς και με ευσυνειδησία τις υπηρεσίες τους σε όλους αυτούς που άμεσα ή έμμεσα αντιμετωπίζουν το HIV ή/και το AIDS στη ζωή τους. Το Κέντρο Ζωής σήμερα είναι μια οργάνωση, μοναδική στο είδος της στην Ελλάδα, που στηρίζει τα οροθετικά άτομα, ενώ συμμετέχει σε αρκετά Ευρωπαϊκά-διακρατικά δίκτυα (<https://www.kentrozois.gr/to-kentro/>).

act:onaid

Αλλάζουμε ζωές, αλλάζουμε τον κόσμο

- **Action Aid**

Η Action Aid Ελλάς ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1998 με τη μορφή μη κυβερνητικής μη κερδοσκοπικής Αστικής Εταιρείας. Το ελληνικό γραφείο έχει δράση σε περισσότερες από 55 κοινότητες σε 20 χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου. Σήμερα, περισσότεροι από 200.000 Έλληνες έχουν στηρίξει το έργο της Action Aid σαν Ανάδοχοι Παιδιού, σαν δωρητές και σαν εθελοντές, υπογράφοντας τις εκστρατείες της, στέλνοντας τα παιδιά (<http://www.actionaid.gr>).

CENTRE FOR LIFE

For the support of the people
living with HIV/AIDS

- **WWF HELLAS**

Η δράση της WWF στην Ελλάδα ξεκινά το 1909 ενώ το 1994 ιδρύεται η εθνική οργάνωση με την νομική μορφή του κοινωφελούς ιδρύματος. Από τότε έως σήμερα αγωνίζεται για την προστασία της ελληνικής φύσης σε δάση, θάλασσες, υδροτόπους με

στόχο 1) τη προστασία της βιοποικιλότητας και 2) μείωση του ανθρώπινου αποτυπώματος (<http://www.wwf.gr>).

- **ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ**

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ είναι μια αστική, μη κυβερνητική και μη κερδοσκοπική, περιβαλλοντική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1992 και έχει ως σκοπό την προστασία της άγριας πανίδας και του φυσικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Αφορμή της ίδρυσης του ήταν η ανάγκη εύρεσης άμεσης λύσης στο τότε διαρκώς αυξανόμενο πρόβλημα της αιχμαλωσίας αρκούδων αλλά και λύκων. Μια αφορμή που οδήγησε σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο δράσεων και ενεργειών (<http://www.arcturos.gr/>).

- **ΑΡΧΕΛΩΝ**

Ο Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας, ΑΡΧΕΛΩΝ, ιδρύθηκε το 1983 και είναι μη-κερδοσκοπικό σωματείο με αντικείμενο τη μελέτη και προστασία των θαλάσσιων χελωνών και των βιοτόπων τους, τη διαχείριση των παράκτιων οικοσυστημάτων στις σημαντικότερες παραλίες ωτοκίας της Καρέττα στη χώρα μας, την περίθαλψη τραυματισμένων και άρρωστων χελωνών καθώς και την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού (<http://www.archelon.gr/>).

- **GREENPEACE**

Εδώ και περισσότερα από τριάντα χρόνια, η GREENPEACE δίνει έναν πολύπλευρο αγώνα για να προλάβει και να αντιμετωπίσει τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά προβλήματα του πλανήτη.

Σε διεθνές επίπεδο, αγωνίζεται για την οριστική παύση των πυρηνικών δοκιμών και της χρήσης όπλων μαζικής καταστροφής, τη διάσωση των αρχέγονων δασών, την εφαρμογή της απαγόρευσης της φαλαίνοθηρίας και την προστασία των ωκεανών, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την απαγόρευση της απελευθέρωσης γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών στα τρόφιμα και το περιβάλλον, την απαγόρευση των επικίνδυνων τοξικών ουσιών, την αποτροπή των κλιματικών αλλαγών και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Σήμερα το Ελληνικό γραφείο της GREENPEACE παίζει αποφασιστικό ρόλο για τη λύση των περιβαλλοντικών προβλημάτων της χώρας μας με τρεις πολύ δραστήριες εκστρατείες (κλιματικές αλλαγές και ενέργεια, μεταλλαγμένα και θαλάσσια οικολογία). Τη δράση της στηρίζουν 20.000 ενεργοί υποστηρικτές, ενώ από τη δημιουργία του γραφείου μέχρι σήμερα πάνω από 100.000 άνθρωποι έχουν κατά καιρούς βοηθήσει το έργο της οργάνωσης (<http://www.greenpeace.org/international/en/>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟΥ

«Ως συμπεριφορά, είναι η αυτόβουλη δραστηριότητα που αναλαμβάνεται με σκοπό το όφελος του άλλου, χωρίς προσδοκία υλικής και /ή κοινωνικής αμοιβής (Krebs DL, 1970; Bar-Tal D. et al 1982; Batson CD, et al 1986; Παπούλια Ε., 2000). Η τάση για αλτρουιστική συμπεριφορά αποτελεί στόχο έρευνας σε αυτή τη μελέτη. Η τάση για εκδήλωση μιας συμπεριφοράς συνδέεται στενά με τη συμπεριφορά, καθορίζεται δε από τις στάσεις του ατόμου και τους κανόνες που επικρατούν στην κοινωνία για την αρμόζουσα συμπεριφορά (Triandis HC et al, 1968)».

Ο αλτρουισμός ως στάση, τάση συμπεριφοράς ή συμπεριφορά επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες:

Άρα, θετικά με τον αλτρουισμό έχουν συσχετισθεί χαρακτηριστικά, όπως **η κοινωνική υπευθυνότητα** (Berkowitz L.,&Daniels L., 1964; Römer D., et al 1986; Amato PR, 1990), **η αυτοεκτίμηση** (Staub E., 1974; Rushton JP., 1980, 1981; Ma HK.,&Leung MC., 1991), **ο εσωτερικός έλεγχος** (Rushton, 1981; Sharma V.,&Rosha J., 1992), **οι ισχυρές ηθικές αξίες** (Schwartz SH,&Howard J., 1982), **το υψηλό επίπεδο ηθικής κρίσης** (Blasi A., 1980).

Λιγότερο ισχυρές συσχετίσεις, αλλά εξίσου σημαντικές, έχουν εντοπιστεί μεταξύ **αλτρουισμού και νοημοσύνης** (Hoffman ML,&Saltzstein HD, 1967; Ma HK.,&Leung

MC., 1991), *αίσθησης κυριαρχίας και ελέγχου* (Amato PR, 1990), *θετικού συναισθήματος* (Berkowitz L.,&Connor WH., 1966; Isen AM., 1970), *ή καταστάσεων που προκαλούν θετικά συναισθήματα*, όπως η επιτυχία σε κάποιο έργο (Isen AM., 1970).

Επιπροσθέτως, το οικογενειακό περιβάλλον συμβάλλει στην απόκτηση αλτρουιστικών χαρακτηριστικών από τα παιδιά, εφόσον η ατμόσφαιρα σε αυτό κυριαρχείται από φιλική διάθεση, στοργή, αγάπη και αποδοχή των παιδιών, από ευκαιρίες έκφρασης απόψεων και συναισθημάτων (Kubekona E., 1995), ή εφόσον ένας τουλάχιστον γονέας καλλιεργεί στα παιδιά του αλτρουιστικές αξίες και τους χρησιμεύει ως πρότυπο (Hoffman ML., 1975). Αντίθετα, οι αλτρουιστικές τάσεις καταστέλλονται έντονα σε οικογένειες με συχνές διαπροσωπικές συγκρούσεις, με εκδηλώσεις λεκτικής και φυσικής επιθετικότητας και με έντονα τιμωρητική συμπεριφορά των γονέων.

Ο ρόλος του γονέα ως φορέας κοινωνικοποίησης έχει τρεις βασικές όψεις:

- ✓ το πρότυπο,
- ✓ την πειθαρχία,
- ✓ την κάλυψη των συναισθηματικών αναγκών.

Κάθε μία από τις όψεις αυτές μπορεί να συμβάλλει στην αλτρουιστική συμπεριφορά του παιδιού. Ο «αλτρουισμός» έχει οριστεί ως η εμπρόθετη πράξη εξ ονόματος κάποιου η οποία έχει κόστος για το δράστη. Οι τύποι «αλτρουισμού» που έχουν μελετηθεί περιλαμβάνουν τη βοήθεια του ατόμου που βρίσκεται σε δυσχερή κατάσταση και την προσφορά ή δωρεά σε κάποιον που έχει ανάγκη .

Ως προς το ρόλο του γονέα:

α) Φαίνεται πιθανόν πως γονείς που εκφράζουν αλτρουιστικές αξίες, καθιστούν τον αλτρουισμό σημαντικό στη ζωή του παιδιού και παρέχουν τις κατευθυντήριες γραμμές για αλτρουιστική συμπεριφορά,

β) Τεχνικές πειθαρχίας που αναδεικνύουν τις δυσμενείς συνέπειες της συμπεριφοράς του παιδιού για τον πάσχοντα («προτροπή») ή το ενθαρρύνουν να φανταστεί τον εαυτό του στη θέση ενός άλλου ατόμου, κατευθύνουν τις πράξεις του προς τον «αλτρουισμό». Αντίθετα, τεχνικές με έντονο το στοιχείο της «επιβεβαίωσης εξουσίας» ή της «στέρξης της αγάπης» προξενούν έντονο άγχος και εστιάζουν στις αρνητικές συνέπειες της σύγκρουσης με τους άλλους στο ίδιο το παιδί καθώς το εκθέτουν σε ένα μοντέλο τιμωρίας παρά αλτρουιστικό.

γ) Η στοργή από το γονέα μπορεί να ενισχύσει τον «αλτρουισμό» με διάφορους τρόπους. Πρώτον, είναι σημαντική για τη συναισθηματική ασφάλεια η οποία μειώνει την ενασχόληση του παιδιού με τις δικές του ανάγκες και το προσανατολίζει στις ανάγκες των άλλων. Η στοργή μπορεί επίσης να ενισχύσει το θετικό προσανατολισμό του παιδιού προς το γονέα, το καθιστά πιο δεκτικό στην «προτροπή» και αυξάνει την πιθανότητα μίμησης του αλτρουιστικού γονεϊκού μοντέλου (1975:938-939).

Τέλος, τα ερευνητικά δεδομένα τείνουν να στηρίζουν την άποψη ότι ο αλτρουισμός αναπτύσσεται με την πάροδο της ηλικίας και μάλιστα με τρόπο περίπου αντίστοιχο της πνευματικής, κοινωνικής και ηθικής ανάπτυξης (Eisenberg N., & Miller P.A., 1986; Krebs D., & Van Hesteren F., 1994) και μάλιστα ότι πολλές γνωστικές ικανότητες, οι οποίες αναπτύσσονται σταδιακά στα πρώτα 15 χρόνια της ζωής ενός ατόμου, όπως η ικανότητα για εντοπισμό εναλλακτικών λύσεων, για αντίληψη της δίκαιης συναλλαγής, για πρόβλεψη των συνεπειών από την πράξη, για κατανόηση της σημασίας των προθέσεων, απαιτούνται για το αποτέλεσμα αυτό (Bar-Tal D., et al 1982).

Εν κατακλείδι, θα λέγαμε ότι τα παραπάνω χαρακτηριστικά που έχουν συσχετιστεί θετικά με τον αλτρουισμό προϋποθέτουν στο σύνολό τους ευνοϊκό κοινωνικό πλαίσιο από άποψη οικονομική, κοινωνική και μορφωτική, με πιθανές εξαιρέσεις την κοινωνική υπευθυνότητα και τις ισχυρές ηθικές αξίες, που ίσως τονίζονται εξίσου ή και περισσότερο σε περιβάλλον πιο παραδοσιακό.

3.2 ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΛΤΡΟΥΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΗ

Με βάση την ψυχολογία, αλτρουιστική συμπεριφορά είναι εκείνη που προάγει την ευημερία των άλλων χωρίς το συνειδητό ενδιαφέρον του ατόμου για τα δικά του συμφέροντα. Η δογματική άποψη στην ψυχολογία υποστηρίζει ότι ο αλτρουισμός μπορεί να ερμηνευθεί με όρους εγωιστικών κινήτρων. Η εμπειρική έρευνα σχετικά με τη συγκεκριμένη άποψη δεν έχει προοδεύσει, ίσως γιατί η αντίληψη των ανθρώπων ως εγωιστικών όντων μοιάζει τόσο προφανής ώστε η απόδειξη είναι περιττή. Άλλος λόγος έλλειψης εμπειρικού ενδιαφέροντος είναι ότι τα ψυχολογικά δεδομένα μοιάζουν να είναι άσχετα με το πρόβλημα της ανθρώπινης φύσης. Ωστόσο, η ψυχολογία έχει λόγο πάνω στην ανθρώπινη φύση, εφόσον, ο τρόπος με τον οποίον ο άνθρωπος ανταποκρίνεται στις

οικολογικές πιέσεις καθορίζει ποιοι οργανισμοί θα επιβιώσουν και θα μεταφέρουν τα γονίδια τους στους απογόνους τους.

3.3 ΚΑΘΟΛΙΚΟΤΗΤΑ ΑΛΤΡΟΥΙΣΤΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

Υπάρχουν ενδείξεις σε αναπτυσσόμενη έρευνα που φανερώνουν ότι οι άνθρωποι όλων των ηλικιών έχουν την τάση να προσφέρουν βοήθεια κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες, όταν είναι οι μοναδικοί μάρτυρες σε κάποιο συμβάν και η ανάγκη επέμβασης είναι ξεκάθαρη. Στις ιδιαίτερα ανεπτυγμένες χώρες, οι άνθρωποι, αν και βοηθούν τους άλλους, εκτίθενται σε ένα σύστημα αξιών που δίνει έμφαση στον ανταγωνισμό, στα ατομικά επιτεύγματα και στην προσωπική επιτυχία. Παρά την απουσία αδιάσειστων στοιχείων ως προς την καθολικότητα, δεν μπορεί να αγνοηθεί το γεγονός ότι σε τέτοιες κοινωνίες οι άνθρωποι έχουν την τάση να βοηθούν τους άλλους (Hoffman M.L., 1981:125).

3.4 Η ΑΛΤΡΟΥΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΓΩΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΤΡΟ

Πιθανόν, η βοηθητική συμπεριφορά να είναι μια οργανική αντίδραση η οποία αντανακλά ένα υποβόσκον εγωιστικό κίνητρο (π. χ. κοινωνική αποδοχή). Αν οι άνθρωποι βοηθούν για να εξασφαλίσουν αποδοχή, ίσως να προσφέρουν βοήθεια παρουσία μαρτύρων. Όμως, συμβαίνει το αντίστροφο: ένα άτομο μπορεί να προσφέρει βοήθεια όταν είναι ο μοναδικός μάρτυρας και οι άνθρωποι που προσφέρουν βοήθεια ενεργούν γρηγορότερα όταν δεν υπάρχουν άλλοι μάρτυρες παρόντες. Τα ευρήματα αυτά δείχνουν ότι ο «αλτρουισμός» απορρέει από ένα ανεξάρτητο σύστημα κινήτρων, καθώς η προσφορά βοήθειας δε σχετίζεται με την ανάγκη για αποδοχή. Παιδιά ανασφαλή ή λιγότερο δημοφιλή έχουν την τάση να βοηθούν τους άλλους λιγότερο συγκριτικά με εκείνα που παίρνουν αγάπη και είναι δημοφιλή. Αυτό συμβαίνει διότι η προσπάθεια ικανοποίησης της ανάγκης για αποδοχή έχει ως αποτέλεσμα την ενασχόληση του ατόμου με τον εαυτό του καθιστώντας το λιγότερο ανοιχτό στις ανάγκες των άλλων (Hoffman M.L., 1975).

3.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟ

Το ερώτημα *«Ποια είναι η βαθύτερη δύναμη στο ανθρώπινο είδος που το ωθεί προς τον αλτρουισμό»*, μολονότι έχει μεγάλο ενδιαφέρον και σημασία, είναι ημιφιλοσοφικής φύσεως και ως εκ τούτου δεν μπορεί να απαντηθεί πλήρως με αναφορά σε εμπειρικά δεδομένα.

Ένας τρόπος προσέγγισης είναι να διασπάσουμε το παραπάνω ερώτημα σε μικρότερα ζητήματα τα οποία επιδέχονται επιστημονικής έρευνας, αν όχι πάντοτε εμπειρικών δοκιμών. Ακολουθώντας αυτή τη διαδικασία, ο Hoffman έκανε κάποιες υποθέσεις για τη βιολογική βάση του «αλτρουισμού» και παρέθεσε αποτελέσματα ερευνών και θεωρίες σημαντικών ερευνητών. Τα ευρήματα συνοπτικά είναι τα εξής:

1. Η σύγχρονη εξελικτική βιολογία επιτάσσει τη βιολογική βάση του «αλτρουισμού».
2. Υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να πιστέψουμε, όπως ο MacLean, ότι οι άνθρωποι ανέκαθεν είχαν το απαιτούμενο νευρωνικό υπόστρωμα για την ανάπτυξη της «ενσυναίσθησης».
3. Η «ενσυναίσθηση» έχει συνδυαστεί εμπειρικά με τον «αλτρουισμό».
4. Οι άνθρωποι, παρόλο που έχουν κοινωνικοποιηθεί μέσα σε μία άκρως ατομικιστική κοινωνία, συνήθως ανταποκρίνονται εμπαιθητικά και αλτρουιστικά απέναντι σε εκείνους που βρίσκονται σε κατάσταση δυσχέρειας.
5. Συχνά, η ανταποκρισιμότητα τους δεν αποτελεί συνειδητή προσπάθεια για την απόκτηση αποδοχής.
6. Ενίοτε η ανταποκρισιμότητα αυτή έχει παρορμητικό χαρακτήρα, κάτι το οποίο καθιστά δυσκολότερη την υιοθέτηση της διαδεδομένης αλλά ατεκμηρίωτης άποψης ότι η αλτρουιστική συμπεριφορά πηγάζει από εγωιστικά κίνητρα. Βεβαίως, κανένα από τα ευρήματα αυτά δεν είναι από μόνο του πειστικό, ενώ ορισμένα επιδέχονται και εναλλακτικές ερμηνείες. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο Hoffman κρίνει πως είναι δύσκολο να τοποθετείται στο θέμα χωρίς να θεωρείται ότι το σύστημα αλτρουιστικών κινήτρων είναι ανεξάρτητο (Hoffman M.L., 1981).

Το γενικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει ο Hoffman ήταν και είναι ότι η «ενσυναίσθηση», ως προδιάθεση προς τον «αλτρουισμό» (παρά ο αλτρουισμός αυτός καθαυτός) πέρασε τη δοκιμασία της φυσικής επιλογής και αποτελεί μέρος της

ανθρώπινης φύσης. Επομένως, η «ενσυναίσθηση» πιθανότατα αποτελεί ένα φιλοκοινωνικό κίνητρο που ενυπάρχει σε όλους τους ανθρώπους (Hoffman M.L., 2000:274).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΝΑΡΚΙΣΣΙΣΜΟΥ

Ο όρος ναρκισσισμός μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε από επιστήμονες ψυχολόγους για να περιγράψει έναν τύπο διαταραχής προσωπικότητας, είτε από απλούς ανθρώπους χωρίς γνώσεις ψυχολογίας που θέλουν να περιγράψουν ένα άτομο του στενού ή ευρύ κοινωνικού περιγύρου τους που συμπεριφέρεται υπέρμετρα εγωκεντρικά. Είναι λανθασμένο όμως αυτοί οι δύο τρόποι να συγχέονται, γιατί δεν είναι απαραίτητο ένας υπέρμετρα εγωκεντρικός να κρύβει ναρκισσιστική διαταραχή.

Ναρκισσισμός χαρακτηρίζεται σαν τη σκοτεινή πλευρά του ατομικισμού και του εγωκεντρισμού. Εγωκεντρικός είναι ο άνθρωπος που θέλει να έχει όλα τα "φώτα" της δημοσιότητας πάνω του, δηλαδή να αποτελεί το αντικείμενο απασχόλησης από τους υπόλοιπους ανθρώπους.

Όλοι οι άνθρωποι φέρουν ναρκισσιστικά χαρακτηριστικά μιας και αυτό είναι αναγκαίο για την οντογενετική μας εξέλιξη. Οι άνθρωποι αναπαράγουν με την αυτοεκτίμηση και το συναίσθημα ότι αξίζουν μια ιδεώδη εικόνα του εαυτού τους. Αυτή τους βοηθάει να είναι σε θέση να εκπροσωπήσουν τα συμφέροντα τους αμερόληπτα, αποτελεσματικά και να είναι ευτυχισμένοι μιας και βρίσκουν αναγνώριση από τους συνανθρώπους τους. Πολλές φορές πιστεύουν ότι έχουν περισσότερες ικανότητες από αυτές που πραγματικά κατέχουν. Γι' αυτό τα ναρκισσιστικά χαρακτηριστικά συμβάλλουν στην ψυχική μας

ισορροπία και δίνουνε κίνητρα για να δράσουν και να αποκτήσουν ακόμα περισσότερες δεξιότητες.

Ο ναρκισσισμός γίνεται παθογενής, δηλαδή μια ναρκισσιστική διαταραχή προσωπικότητας όταν οι εγωκεντρικοί άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν αν δεν ικανοποιήσουν την ανάγκη τους να τους θαυμάζουν και έχουν την τάση να πιστεύουν ότι έχουν μια υπεραξία σε σχέση με τους άλλους (progressive narcissism, αύξων ναρκισσισμός). Είναι ικανοί να κάνουν τα πάντα για να πετύχουν αγηφώντας προσωπικούς κινδύνους και θέτοντας πολλές φορές ομάδες (π.χ. οικογένεια, εταιρεία, κράτος) σε κίνδυνο. Τυπικά συμπτώματα είναι η διπολικότητα και συναισθηματική αστάθεια, συναισθήματα ανεπάρκειας, ακραία ευαισθησία σε κριτική, άγχος, μοναξιά και ανεξέλεγκτος θυμός.

Πολλές φορές συναντάμε κοντά στους αύξων νάρκισσους τους μείζων (regressive ή co-narcissism, μείζων ναρκισσισμός) που παίζουνε τον ρόλο των θαυμαστών. Οι ίδιοι δεν αισθάνονται ικανοί να φτάσουν ποτέ τον αύξοντα νάρκισσο όμως ποθούνε κάτι τέτοιο (Ανοιχτοί Ορίζοντες, 2016).

4.2 Κριτήρια του DSM-IV-TR για τη Ναρκισσιστική Διαταραχή της Προσωπικότητας

Το άτομο παρουσιάζει τουλάχιστον πέντε από τα παρακάτω:

- Έχει μια αίσθηση μεγαλείου σχετικά με τη σπουδαιότητα του.
- Ασχολείται έντονα με την επιτυχία, την εξυπνάδα και την ομορφιά του.
- Πιστεύει ότι είναι ξεχωριστό και ότι μπορούν να το καταλάβουν μόνον άλλα άτομα υψηλού κύρους.
- Έχει υπερβολική ανάγκη να αποτελεί το αντικείμενο θαυμασμού.
- Έχει την αίσθηση ότι έχει ιδιαίτερα δικαιώματα.
- Τείνει να εκμεταλλεύεται τους άλλους.
- Παρουσιάζει έλλειψη ενσυναίσθησης.
- Φθονεί τους άλλους.
- Εκδηλώνει αλαζονικές συμπεριφορές ή στάσεις (Kring AM et al, 2010).

Η "καλή πλευρά" των ατόμων με ναρκισσιστική διαταραχή είναι πως τα άτομα πολλές φορές είναι κοινωνικά, ανοιχτά σε νέα πράγματα και ιδέες έτσι πολλοί άνθρωποι τους

βιώνουν ως διασκεδαστικούς. Είναι πάρα πολύ εύγλωττα άτομα και δείχνουν ανοιχτά στους άλλους ότι είναι καλά ενημερωμένα και γνωρίζουν πολλά.

4.3 Αίτια ναρκισσισμού

- Ηθική μείωση, κακοποίηση στην παιδική ή εφηβική ηλικία.
- Έλλειψη αγάπης, από τους γύρω ανθρώπους και κυρίως γονείς.
- Γενετική παράγοντες.
- Συναίσθημα ανεπάρκειας.

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά δημιουργούν αρχικά έναν αδύναμο χαρακτήρα ο οποίος θεωρεί τον εαυτό του ως θύμα. Για να αποδείξει ότι αξίζει, επιδιώκει με κάθε τρόπο να κατατάσσεται στους μη "κοινούς" θνητούς, αλλά σε μία ανώτερη κοινωνική τάξη, σε μια ελίτ. Το αίτιο του ναρκισσισμού αποτελεί ψυχολογικά τραύμα, γι αυτό και επιδιώκει να γίνει κάποιος εκδικούμενος γι αυτά που συνέβησαν στην ζωή του. Έχει αρνητική εικόνα για τον κόσμο γύρω του. Στο ασυνείδητο επεξηγείται ως κατώτερος που μεταφράζεται ως χαμηλή αυτοεκτίμηση, ενώ στην συμπεριφορά του και στα σκεπτόμενα που ελέγχει ο ίδιος το "ανόμιος" το επεξηγεί ως ανώτερος καταφεύγοντας σε ιδέες μεγαλομανίας και συχνά παρανοϊκές. Παραδείγματος χάριν είναι ικανός να νομίζει ότι είναι απόστολος του θεού και κατέβηκε στην γη για μια ειδική αποστολή ή γενικά σκέψεις που τον κάνουν να θεωρεί τον εαυτό του ανώτερο, διαφορετικό και μοναδικό. Έτσι εκτοξεύεται λόγω του εγωκεντρισμού και της μανίας του για δόξα σε υψηλές θέσεις (Wikipedia.org).

Αδύναμα σημεία

α) Από εξωγενείς παράγοντες

- Όταν ο άλλος δεν τον αντιμετωπίζει με συνήθη τρόπο που θέλει (θαυμασμός και κομπλιμέντα) τότε θυμώνει και μπορεί ακόμα να αλλάξει η εκτίμηση που τρέφει για αυτό το πρόσωπο.
- Εάν αποκαλύπτει ότι οι ιδέες μεγαλομανίας δεν ισχύουν, παράδειγμα αν ηττηθεί κάπου και έτσι δει ότι δεν είναι καλύτερος από τους άλλους οι συνέπειες θα είναι εξίσου άσχημες.
- Στη περίπτωση που δέχεται κριτική από άλλα άτομα εξαιτίας του φόβου ότι θα ανακαλύψουν τον πραγματικό εαυτό του που κρύβει και θα χάσει όλη την θετική εκτίμηση του κόσμου που κέρδισε μέσα από το "θέατρο".

β) από ενδογενείς παράγοντες

- Μπορεί χωρίς την μεσολάβηση κάποιου συμβάντος να συνειδητοποιήσει τα παραπάνω, τότε το αποτέλεσμα θα είναι το ίδιο. Η μοναξιά που τον πνίγει μπορεί να τον οδηγήσει σε κατάθλιψη.

Συμπερασματικά τα άτομα με ναρκισσιστική συμπεριφορά της προσωπικότητας έχουν μια εικόνα μεγαλείου σε σχέση με τις ικανότητες τους και ασχολούνται επίμονα με φαντασιώσεις μεγάλης επιτυχίας. Τα άτομα αυτά είναι επίσης πολύ εγωκεντρικά. Απαιτούν να έχουν την προσοχή και το θαυμασμό των άλλων σχεδόν σε διαρκή βάση. Οι διαπροσωπικές τους σχέσεις διαταράσσονται, επειδή δε δείχνουν ενσυναίσθηση, φέρονται εγωιστικά και ταυτόχρονα φθονούν τους άλλους, τείνουν να χρησιμοποιούν τους άλλους και αισθάνονται ότι έχουν ιδιαίτερα δικαιώματα: το θεωρούν δεδομένο ότι οι άλλοι θα τους κάνουν χάρες. Οι άνθρωποι με τη διαταραχή αυτή είναι υπερβολικά ευαίσθητη στην κριτική και μπορεί και μπορεί να εξοργίζονται, όταν οι άλλοι δεν τους θαυμάζουν. Συνήθως αναζητούν συντρόφους υψηλού κύρους, τους οποίους εξιδανικεύουν, αλλά, όταν -αναπόφευκτα- οι σύντροφοί τους πάντουν να ανταποκρίνονται στις μη ρεαλιστικές προσδοκίες τους, θυμώνουν και τους απορρίπτουν. Τέλος είναι πιθανό να αλλάζουν συντρόφους, όταν τους δίνεται η ευκαιρία να συνάψουν σχέση με κάποιον καλύτερου κύρους (Kring AM et al, 2010).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η ανάπτυξη του εθελοντισμού είναι διεθνές φαινόμενο. Σε ολοένα και περισσότερες χώρες οι άνθρωποι έχουν αρχίσει να δείχνουν περισσότερο ενδιαφέρον για τον εθελοντισμό. Συμμετέχουν σε διεθνής ή τοπικές εθελοντικές οργανώσεις, προσφέροντας εθελοντική εργασία.

Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα, την Ιταλία, την Πορτογαλία και την Ισπανία, με την ονομασία Volmed-Greece, Italy, Portugal, Spain, αποδεικνύει την σημαντική θέση του εθελοντισμού και των εθελοντικών οργανώσεων, στο πλαίσιο του ευρύτερου μη κερδοσκοπικού τομέα. Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του εθελοντικού τομέα στις μεσογειακές ευρωπαϊκές χώρες όπως αναδείχτηκαν από αυτή την έρευνα ήταν:

- Η στήριξη των δραστηριοτήτων των οργανώσεων αυτού του τομέα γίνεται πρωτίστως από την εθελοντική εργασία.
- Η κεντρική θέση του αλτρουιστικού προσανατολισμού, που συνδυάζεται συχνά με μια κριτική συνείδηση που αμφισβητεί το υφιστάμενο σύστημα των κοινωνικών πολιτικών.
- Η στράτευση στον αγώνα εναντίον της περιθωριοποίησης και του κοινωνικού αποκλεισμού, που αποτελεί την πρωταρχική αναφορά για πολλές οργανώσεις του εθελοντικού τομέα (Ανθόπουλος, Χ. 2000).

Στη βιβλιογραφική ανασκόπηση για την συλλογή στοιχείων και την εύρεση εργασιών που έχουν ασχοληθεί με τον εθελοντισμό, τα χαρακτηριστικά των εθελοντών και ότι σχετίζεται με αυτά φάνηκε ότι τόσο στον διεθνή αλλά κυρίως στον ελλαδικό χώρο υπάρχουν πολύ λίγα δεδομένα καταγραμμένα.

Η έλλειψη επίσημων μετρήσιμων στοιχείων για τον Εθελοντισμό στη χώρα δυσχεραίνει την καταγραφή και αποτύπωση της τρέχουσας πραγματικότητας γύρω από αυτόν. Η καταγραφή των ποσοτικών και των ποιοτικών χαρακτηριστικών των επίσημων και ανεπίσημων εθελοντών, καθώς και των εθελοντικών οργανώσεων και των άτυπων εθελοντικών ομάδων που δραστηριοποιούνται σε επιλεγμένες περιοχές της χώρας ελάχιστα έχει διερευνηθεί.

Το 2012 η Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια ενός προγράμματος ΕΣΠΑ χρηματοδότησε την Ελλάδα για την διεξαγωγή μιας μεγάλης μελέτης ποιοτικής και ποσοτικής με τίτλο «Διερεύνηση και αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασης του Εθελοντισμού στην Ελλάδα». Η ποσοτική έρευνα πραγματοποιήθηκε, πανελλαδικά στο γενικό πληθυσμό, στην περίοδο 09.03.2012 έως 25.03.2012 και συγκεντρώθηκαν 1767 ερωτηματολόγια, εξαιρετικά υψηλός αριθμός συμπληρωμένων στο ακέραιο ερωτηματολογίων τα οποία διασφάλιζαν την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων της Μελέτης. Αντίστοιχα, την ίδια περίοδο διεξήχθη πανελλαδική έρευνα σε Εθελοντικές Οργανώσεις και συγκεντρώθηκαν 151 ερωτηματολόγια.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού της έρευνας δεν φαίνεται να συμμετέχει σε εθελοντικές δραστηριότητες είτε στο πλαίσιο του τυπικού είτε του άτυπου Εθελοντισμού. Το 81,1% του πληθυσμού της έρευνας δε συμμετείχε καμία φορά σε άτυπες κοινωνικές δραστηριότητες. Το 29,1% συμμετείχε σε εθελοντικές δραστηριότητες θρησκευτικών ή εκκλησιαστικών οργανώσεων, το 3,2% σε δραστηριότητες φιλανθρωπικών οργανώσεων, το 8,2% συμμετείχε σε δραστηριότητες ψυχαγωγικών ομάδων και μόλις το 5% σε δραστηριότητες πολιτικών κομμάτων, εργατικών σωματείων, συνδικάτων και συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Σύμφωνα με την ανάλυση δεδομένων φαίνεται ότι αργά και σταθερά πολλαπλασιάζονται την τελευταία δεκαετία οι ενδείξεις ότι υπάρχει μια αύξηση της συμμετοχής κυρίως των νέων μορφωμένων ατόμων σε ΜΚΟ.

Σε μελέτη της Ε.Ε. με τίτλο «Volunteering in the European Union» η Ελλάδα κατατάσσεται στην ομάδα των Ευρωπαϊκών χωρών με αναλογική συμμετοχή του πληθυσμού σε εθελοντικές δραστηριότητες λιγότερο του 10%. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι ο αριθμός των Ελλήνων εθελοντών ανέρχεται περίπου σε 30 με 32 χιλιάδες και φαίνεται να υπάρχει αυξητική τάση συμμετοχής σε εθελοντικές δραστηριότητες.

Σχετικά με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των εθελοντών η συντριπτική πλειονότητα του πληθυσμού έρευνας υπάγεται στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και αποτελείται από εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα. Διαθέτουν ένα ιδιαίτερα υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο και είναι άτομα σχετικά νέα ή πολύ νέα στις βασικές παραγωγικές ηλικίες (από 20 έως 50 ετών) με ελληνική υπηκοότητα. Η παρουσία και των δύο φύλων είναι σημαντική αν και οι γυναίκες υπερτερούν. Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού κατοικεί στα δύο

μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα – Θεσσαλονίκη) ή σε κάποια άλλη πρωτεύουσα νομού της χώρας.

Οι εκπρόσωποι των εθελοντικών οργανώσεων είναι άτομα κυρίως ανδρικού φύλου, έλληνες, με σημαντική παρουσία βέβαια και γυναικών σε αυτές, τα οποία διαθέτουν ένα εξαιρετικά υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, είναι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα και σε επαγγέλματα επιστημονικά ή γραφείου και βρίσκονται κατά κύριο λόγο στις λεγόμενες παραγωγικές ηλικίες (30 έως 60 ετών).

Τα συγκεκριμένα άτομα διακρίνονται από τη σταθερή και μακροχρόνια εμπλοκή τους με τα θέματα του Εθελοντισμού.

Η μορφή της εθελοντικής εργασίας επικεντρώνεται κυρίως στην συνεισφορά με χρήματα και στην παροχή εργασιών. Τα κίνητρα ενασχόλησης με τον εθελοντισμό που καταγράφηκαν ήταν:

- Η προσφορά στον συνάνθρωπο και την κοινωνία και η δημιουργική ενασχόληση τον ελεύθερο.
- Η κοινωνική δικτύωση, η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, η προσωπική εξέλιξη και τα ταξίδια.

<http://www.neagenia.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=resource&resrc=1973&cnode=1>

Η οικονομική κρίση που μαστίζει την Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχει προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στον τρόπο ζωής και διαβίωσης των πολιτών σε όλους τους τομείς και κυρίως στον τομέα της υγείας. Έχει παρατηρηθεί μείωση σε υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως οδοντιατρική περίθαλψη ή προληπτική ιατρική. Μελέτες δείχνουν ότι στο πρώτο εξάμηνο του 2011 υπήρξε συνολική αύξηση στις εισαγωγές στα δημόσια νοσοκομεία κατά 32% σε σχέση με το 2009, και αντίστοιχη μείωση 25-30% στα ιδιωτικά νοσηλευτικά ιδρύματα. Καταγράφηκε 52% αύξηση στις μολύνσεις από AIDS το 2011 σε σχέση με το 2010, κυρίως χρηστών τοξικών ουσιών και λόγω αύξησης της πορνείας συνδυναζόμενης με την αυξανόμενη μη χρήση προφυλάξεων. Ο Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών διαπιστώνει τριπλασιασμό των ανασφάλιστων Ελλήνων, που δεν έχουν πρόσβαση σε γιατρούς και φάρμακα. Υπάρχει, πιο έντονα από ποτέ, ανισότητα προσβασιμότητας στους φορείς Υγείας.

Πολίτες που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να τακτοποιήσουν τις οφειλές τους προς την εφορία, αποκλείονται από οποιαδήποτε πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική

περίθαλψη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορούν να βγάλουν Βιβλιάρια Υγείας Απόρου, όσοι χρωστάνε είτε στον ασφαλιστικό τους φορέα, είτε στην εφορία, όσο εξαθλιωμένοι και εάν είναι οικονομικά. Ολοένα αυξανόμενος, μάλιστα, εμφανίζεται και ο αριθμός των ελληνικών οικογενειών που δεν έχουν τη δυνατότητα να εμβολιάσουν τα παιδιά τους.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, δεν είναι λίγες οι δράσεις των εθελοντών που βοηθούν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η κρίση στους ανθρώπους. Για την αντιμετώπιση του τεράστιου προβλήματος και την ενίσχυση των πολιτών που έχουν ανάγκη, προκρίνεται από πολλούς φορείς η δημιουργία Κοινωνικών Φαρμακείων και Ιατρείων με γοργούς ρυθμούς σε όλη την Ελλάδα. Περισσότεροι από 4.000 ασθενείς, οι οποίοι δεν έχουν καμία πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, βρήκαν καταφύγιο στο Ιατρείο Κοινωνικής Αποστολής, αποτέλεσμα της συμμαχίας μεταξύ του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών και της ΜΚΟ «Αποστολή» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, με το 80% αυτών να είναι Έλληνες. Ακόμα, πολλοί μη κυβερνητικοί οργανισμοί οργανώνουν δωρεάν εξετάσεις για άτομα που δεν μπορούν οικονομικά να τις κάνουν σε κάποιο νοσοκομείο, εμβολιασμούς για παιδιά και διάφορες άλλες εξετάσεις πρόληψης, διάγνωσης και θεραπείας.

Επίσης, σε συνεργασία με τηλεοπτικούς σταθμούς, φαρμακεία και επιχειρήσεις, οργανώνονται σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας Κοινωνικά Φαρμακεία. Εκεί, απλοί πολίτες μπορούν να προσφέρουν δωρεάν φάρμακα τα οποία συλλέγονται και διανέμονται επίσης δωρεάν σε οικογένειες και ανθρώπους που έχουν ανάγκη.

Ακόμα, σε πολλές ενορίες και πόλεις της χώρας διοργανώνονται πολύ συχνά ημέρες αιμοδοσίας, στη διάρκεια των οποίων οι πολίτες μπορούν να πηγαίνουν είτε σε κάποιο νοσοκομείο είτε σε κάποια κινητή μονάδα αιμοδοσίας και να προσφέρουν αίμα, μυελό των οστών ή ομφάλιο αίμα.

Μια άλλη δράση που οργανώνεται από γιατρούς και ειδικούς υγείας στα νοσοκομεία είναι η δωρεάν εξέταση, ιατρική περίθαλψη ακόμα και δωρεάν χειρουργεία. Αυτά γίνονται τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό από ειδικούς γιατρούς, νοσοκόμους και χειρουργούς και όχι από απλούς πολίτες. Πολλοί μπορούν ακόμα να προσφέρουν ψυχολογική υποστήριξη και φαρμακευτική περίθαλψη σε ηλικιωμένους (και όχι μόνο) που έχουν ανάγκη.

Υπάρχουν όμως και εθελοντικές πράξεις που κάνουν μέσα σε νοσοκομεία απλοί πολίτες που δεν έχουν κάποια ιδιαίτερη γνώση ιατρικής για να βοηθήσουν στην πιο ομαλή και αποτελεσματική ιατρική περίθαλψη. Πολίτες που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εθελοντικά εργάζονται σε νοσοκομεία σε θέσεις διοικητικές ή ως καθαριστές, σε θέσεις στην κουζίνα ή βοήθεια στην ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών. Επίσης οργανώνονται δράσεις για συγκέντρωση χρημάτων και φαρμάκων που προσφερθούν σε νοσοκομεία και άτομα με χρόνιες ασθένειες που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να καλύψουν τα έξοδα της θεραπείας που χρειάζονται (3ο Γενικό λύκειο Αγ. Αναργύρων, 2012-13).

Από τον Ιούνιο του 2011 έως και τον Μάρτιο του 2012 πραγματοποιήθηκε μελέτη στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων» του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Πρόκειται για περιγραφική, μη πειραματική μελέτη με τίτλο «Διερεύνηση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τον εθελοντισμό» από τους Ζουμπής Κ. και συν.

Στη παρούσα έρευνα έλαβαν μέρος 110 ιατροί και νοσηλευτές του Γ.Ν. Σπάρτης Το 64,2% του μελετώμενου πληθυσμού ήταν άνδρες, έγγαμοι (57,3%), τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (37,7%) και Ελληνικής εθνικότητας (99,1%). Η μέση τιμή της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας στις γυναίκες (7,8) διέφερε στατιστικά σημαντικά από τη μέση τιμή της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας στους άντρες (11,4) (t -test=2.470 & p -value= 0.017). Όσον αφορά στον εθελοντισμό, η μέση τιμή της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας διέφερε στατιστικά σημαντικά μεταξύ των ατόμων που είχαν ή όχι συμμετάσχει σε κάποια εθελοντική προσπάθεια (t -test= 2.2927 & p -value= 0.004). Όσον αφορά στην κλίμακα προσωπικότητας υπήρξε στατιστική διαφορά ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση αλλά σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 10% (t -test= 1.927 & p -value= 0.071).

Από τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης αναδεικνύεται η σχέση των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της προσωπικότητας με τον εθελοντισμό. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, φαίνεται να υπάρχουν κάποιες ενδείξεις ότι τα άτομα που έχουν συμμετάσχει σε κάποια εθελοντική προσπάθεια, είναι άτομα με υψηλό αίσθημα αλτρουισμού, έχουν χαμηλή τιμή στην κλίμακα ναρκισσιστικής προσωπικότητας και υψηλό ποσοστό προσωπικότητας. Επιπλέον, υπάρχουν ενδείξεις ότι το φύλο, η

οικογενειακή κατάσταση, το επίπεδο εκπαίδευσης και η θέση εργασίας παίζουν κάποιο ρόλο στη διαμόρφωση των 3 κλιμάκων προσωπικότητας.

Σε ποιοτική μελέτη που διεξήχθη από τους Καμπά Ε. και συν με τίτλο «Η ανθοφορία του εθελοντισμού μέσα από τα μάτια των φοιτητών της νοσηλευτικής» με σκοπό την διερεύνηση των απόψεων των φοιτητών νοσηλευτικής για τον εθελοντισμό καταδεικνύεται το κατά πόσο ο εθελοντισμός είναι κομμάτι της καθημερινότητας των φοιτητών και παράλληλα ο σημαντικός ρόλος της νοσηλευτικής επιστήμης στη διαμόρφωση της στάσης τους ως προς τον εθελοντισμό. Η ανάλυση των δεδομένων παρήγαγε 5 κατηγορίες, οι οποίες παρουσιάζονται ως στάδια I, II, III, IV της «ανθοφορίας του εθελοντισμού». Είναι τα στάδια από τα οποία διέρχεται η εθελοντική δράση και οι παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του, στην «ανθοφορία» του. Τα στάδια ανάπτυξης της εθελοντικής δράσης παρομοιάζονται με τα στάδια ανάπτυξης των φυτών, καθώς υπάρχουν αρκετές ομοιότητες στον τρόπο «άνθισης» των ιδεών που επηρεάζουν την συμμετοχή στον εθελοντισμό με τα στάδια ανθοφορίας των φυτών.

Στα πλαίσια εκπόνησης της πτυχιακής τους εργασίας οι φοιτήτριες κοινωνικής εργασίας Βασιλάκη Σ., Πλουμάκη Ι., και Φανάρη Ε. Χ. το 2008 ασχολήθηκαν με την «Καταγραφή των στάσεων και των απόψεων των νέων ηλικίας 18 – 30 ετών, για το θέμα του εθελοντισμού». Από την ανάλυση των δεδομένων τους φάνηκε ότι οι νέοι προτιμούν τον ελεύθερο χρόνο τους να ασχολούνται με άλλες δραστηριότητες (συνάντηση με φίλους, αθλητισμό, διαδίκτυο) παρά να συμμετέχουν σε εθελοντικές οργανώσεις.

Οι περισσότεροι αποφεύγουν να προσφέρουν εθελοντική εργασία προβάλλοντας σαν δικαιολογία την έλλειψη ελεύθερου χρόνου. Η συντριπτική πλειοψηφία των νέων πιστεύει ότι ο εθελοντισμός καλύπτει την ανάγκη για ψυχαγωγία και την ανάγκη προσφοράς προς τον συνάνθρωπο και προσφέρει κοινωνική αναγνώριση. Επίσης θεωρούν ότι εθελοντική εργασία μπορούν να προσφέρουν όλοι ανεξαρτήτως ηλικίας, ακόμα και οι ηλικιωμένοι.

Ακόμα θεωρούν ότι ο εθελοντισμός μπορεί να καλύψει τυχόν ελλείψεις του κράτους και να το υποκαταστήσει σε ορισμένους τομείς. Επιπρόσθετα, οι νέοι έχουν την άποψη ότι προσφέροντας εθελοντική εργασία τους δίνεται η δυνατότητα απόκτησης επιπλέον γνώσεων, επαγγελματικής εμπειρίας καθώς και επαγγελματικού προσανατολισμού. Το ίδιο το άτομο μέσα από την εθελοντική του προσφορά στο κοινωνικό σύνολο, αποκτά μαθησιακές εμπειρίες και επαγγελματικές δεξιότητες.

Ακόμα αποδείχτηκε ότι μέσω του εθελοντισμού προωθείται η συλλογικότητα και δίνεται στα άτομα η ευκαιρία να ανακαλύψουν την ζεστασιά της παρέας και να μοιραστούν με άλλους ανθρώπους, τα ίδια ενδιαφέροντα και τις ίδιες ανησυχίες.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση των στάσεων και των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας που ωθούν τους επαγγελματίες υγείας, τους εθελοντές και τον κοινό πληθυσμό στον εθελοντισμό. Προκειμένου να επιτευχθεί ο παραπάνω σκοπός, στόχος ήταν η απάντηση γύρω από το βαθμό ασχολίας των ερωτηθέντων με τον εθελοντισμό αλλά και τα στοιχεία αλτρουισμού και ναρκισσιμού που εμφανίζονται στην κάθε προσωπικότητα .

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- ❖ Υπάρχουν διαφορές στις αντιλήψεις τους για τον εθελοντισμό στις ομάδες στόχους;
- ❖ Σχετίζονται τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας με τη συμμετοχή σε δράσεις εθελοντισμού;
- ❖ Ο εθελοντισμός συνδέεται με αλτρουιστικά κίνητρα;
- ❖ Ποίες είναι οι γνώσεις και απόψεις του κόσμου για τον εθελοντισμό;
- ❖ Πως σχετίζεται ο ναρκισσισμός με τον εθελοντισμό;

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για τη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ποσοτικής διερεύνησης και μετά από μελέτη της υπάρχουσας βιβλιογραφίας που σχετίζεται με το θέμα σχεδιάστηκε ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς το οποίο ήταν αυτοσυμπληρούμενο. Ο τύπος της δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε είναι η δειγματοληψία ευκολίας η οποία επιτρέπει την χρησιμοποίηση όλων των υποκειμένων που είναι διαθέσιμα μέχρι να συγκεντρωθεί ένα ικανοποιητικό μέγεθος δείγματος.

Βασικός στόχος της συγκεκριμένης έρευνας πεδίου είναι η διερεύνηση του προφίλ των εθελοντών και μη εθελοντών για την ανάδειξη δεδομένων που να αποτυπώνουν με τον καλύτερο τρόπο τις αντιλήψεις για τον εθελοντισμό. Γι αυτό το λόγο η έρευνα απευθύνεται και στο γενικό πληθυσμό και όχι μόνο σε επαγγελματίες υγείας. Στην περίπτωση της συγκεκριμένης έρευνας ο πληθυσμός είναι οι επαγγελματίες υγείας του ΠΑΓΝΗ, οι εθελοντές του Ερυθρού Σταυρού που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο νοσοκομείο και ενήλικος υγιής πληθυσμός ανεξαρτήτου ηλικίας. Τα ερωτηματολόγια

που μοιράστηκαν ήταν στο σύνολο 160 και 89 αυτά που μας επεστράφησαν. Από τα 89 ερωτηματολόγια τα 53 ήταν συμπληρωμένα από επαγγελματίες υγείας ενώ τα 36 από κοινό πληθυσμό. Συγκεκριμένα τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν στα παρακάτω τμήματα από όπου θα ζητήθηκε άδεια από τους διευθυντές τους: ΜΕΘ, Πνευμονολογική, ΜΤΝ, Νεφρολογική, ΤΕΠ, ΠΟΓΚ, Αιματολογική, Χειρουργείο.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Τα ερωτηματολόγια δόθηκαν σε επαγγελματίες υγείας της πρωινής ή απογευματινής βάρδιας της κάθε κλινικής του νοσοκομείου. Ακόμη, σε εθελοντές του Ερυθρού Σταυρού και του Κέντρου Νοσηλευτικής Φροντίδας Ηρακλείου αλλά και σε άτομα άλλων εθελοντικών οργανώσεων. Το δείγμα που αφορούσε τον κοινό πληθυσμό συμπεριλάμβανε φοιτητές του Τ.Ε.Ι ΚΡΗΤΗΣ, δημόσιους υπαλλήλους, ελεύθερους επαγγελματίες και ανέργους. Είχαν στην διάθεση τους τον κατάλληλο χρόνο συμπλήρωσης και στη συνέχεια το επέστρεφαν σε εμάς για την ανάλυση και την εκτίμηση των αποτελεσμάτων.

Για την διεξαγωγή της μελέτης κατατέθηκε το πρωτόκολλο προς έγκριση στο ΤΕΙ στο τμήμα νοσηλευτικής όπου δόθηκε άδεια με αρ. πρωτ. 1116 στις 22/6/2016. Αφού υπογράφηκε στη συνέχεια ειδική αίτηση από τους διευθυντές των τμημάτων και την διεύθυνση της νοσηλευτικής υπηρεσίας του ΠΑΓΝΗ κατατέθηκε για έγκριση στο επιστημονικό συμβούλιο του νοσοκομείου όπου δόθηκε άδεια με αρ. πρωτ. 12626/20-9-2016. Τέλος για την διεξαγωγή της έρευνας νοσοκομείο δόθηκε ειδική άδεια από την 7^η ΥΠΕ Ηρακλείου με αρ. πρωτ. 14292/4-10-2016.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

1. Ερωτηματολόγιο καταγραφής κοινωνικό-δημογραφικών δεδομένων και απόψεις για τον εθελοντισμό.
2. Κλίμακα Αλτρουισμού (Ahmed και Jackson, 1979): Για την μέτρηση της διάστασης του Αλτρουισμού χρησιμοποιήθηκε ειδικό ερωτηματολόγιο, το οποίο βασίστηκε στο ερωτηματολόγιο των Ahmed και Jackson, 1979 και σταθμίστηκε στα ελληνικά το 2009 και είχε καλή αξιοπιστία ($\alpha=0,79$) (Papageorgiou D. 2009). Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από επτά ερωτήματα τύπου Likert (1-5, Διαφωνώ απολύτως-Συμφωνώ Απολύτως), που περιγράφουν την αλτρουιστική συμπεριφορά και θα ζητά από τους ερωτώμενους να δηλώσουν τον βαθμό στο οποίο συμφωνούν ή διαφωνούν. Η συνολική βαθμολογία προκύπτει από την

άθροιση των βαθμών των απαντήσεων των ατόμων στις επτά ερωτήσεις, με τις υψηλότερες τιμές να αντιστοιχούν σε υψηλότερα επίπεδα αλτρουισμού.

3. Η κλίμακα της ναρκισσιστικής προσωπικότητας - Narcissistic Personality Inventory (NPI, Raskin & Hall 1979) το οποίο αποτελείται από 40 ζεύγη προτάσεων όπου τα άτομα καλούνται να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο δηλώσεις α και β (π.χ., «Είμαι ένας άνθρωπος, όπως οι άλλοι» ή «Είμαι ένα σπάνιο άτομο»). Η μία δήλωση βαθμολογείται με μία μονάδα, ενώ η άλλη με μηδέν σύμφωνα με την κλείδα βαθμολόγησης. Η μέγιστη βαθμολογία που μπορεί να πάρει κάποιος είναι το 40 και η χαμηλότερη το 0. Το ερωτηματολόγιο σταθμίστηκε με καλή αξιοπιστία ελληνικά ($\alpha=0,85$)

ΗΘΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ - ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Για την συγκεκριμένη ερευνητική εργασία τηρήθηκαν οι αρχές της Ανωνυμίας και της Εμπιστευτικότητας των πληροφοριών. Η συμμετοχή ήταν εθελοντική. Από την αρχή της μελέτης εξασφαλίστηκε η συναίνεση αυτών που θέλησαν να λάβουν μέρος στην μελέτη καθώς και των φορέων στους οποίους διεξήχθη η έρευνα. Τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στην μελέτη διαφυλάχθηκαν καθ' όλη την διάρκεια της και οι ερευνητές προστάτησαν το δικαίωμα της ψυχικής ακεραιότητας και αποφυγής βλάβης των συμμετεχόντων, το δικαίωμα αυτονομίας και το δικαίωμα της ιδιωτικότητας για καθένα από αυτούς. Το ερωτηματολόγιο ήταν ανώνυμο και συνοδεύτηκε από ένα έντυπο πληροφορημένης συγκατάθεσης στο οποίο αναφέρθηκε ο σκοπός της έρευνας, διαβεβαιώνει για την εθελοντική φύση της συμμετοχής, την ασφάλεια και την ανωνυμία των συμμετεχόντων, καθώς και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων. Όσον αφορά την εμπιστευτικότητα, οι συμμετέχοντες διαβεβαιώθηκαν ότι οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν μέσω των ερωτηματολογίων χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της συγκεκριμένης έρευνας.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Για την πραγματοποίηση της στατιστικής ανάλυσης χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό SPSS19. Για την ανάλυση των δημογραφικών στοιχείων και των ερωτήσεων προσωπικότητας του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική. Για τη διερεύνηση της υπόθεσης εάν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά επηρεάζουν τη στάση των υποκειμένων απέναντι στον εθελοντισμό και της συσχέτισης των μεταβλητών που

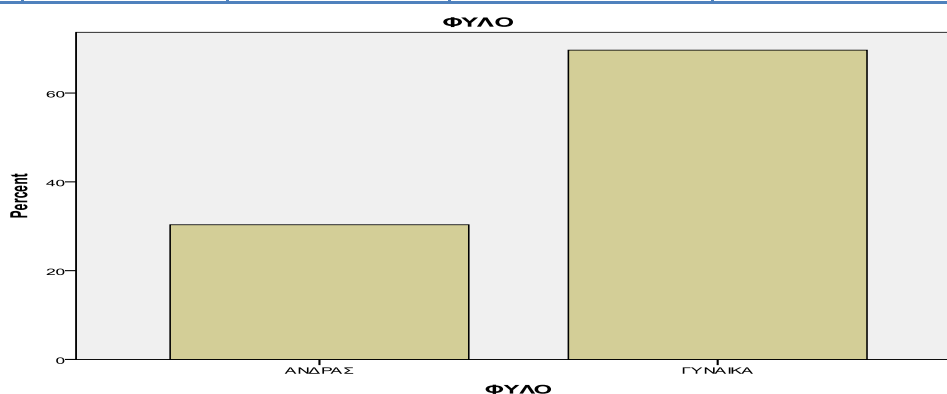
αναφέρονται στην προσωπικότητα των συμμετεχόντων και του εθελοντισμού χρησιμοποιήθηκε η επαγωγική στατιστική.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

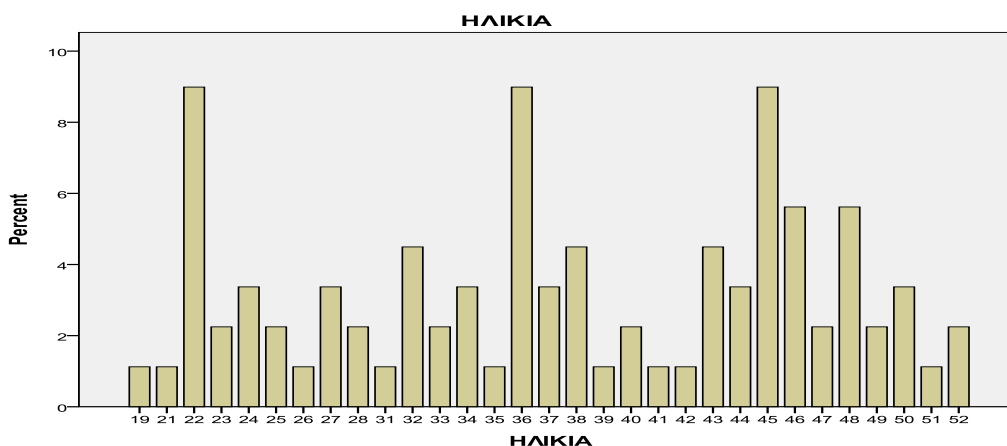
Το σύνολο των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων είναι 89 από τα οποία το 69,7% απαντήθηκε από γυναίκες και το 30,3% από άντρες (πίνακας 1, σχήμα 1). Η μέση τιμή της ηλικίας των απαντημένων ερωτηματολογίων κυμαίνεται στα 37 (ΤΑ ±9,462) έτη. Η μεγαλύτερη ηλικία είναι 52 ετών ενώ η μικρότερη 19 (σχήμα 2, πίνακας 2).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΝΔΡΑΣ	27	30,3	30,3
	ΓΥΝΑΙΚΑ	62	69,7	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΧΗΜΑ 1

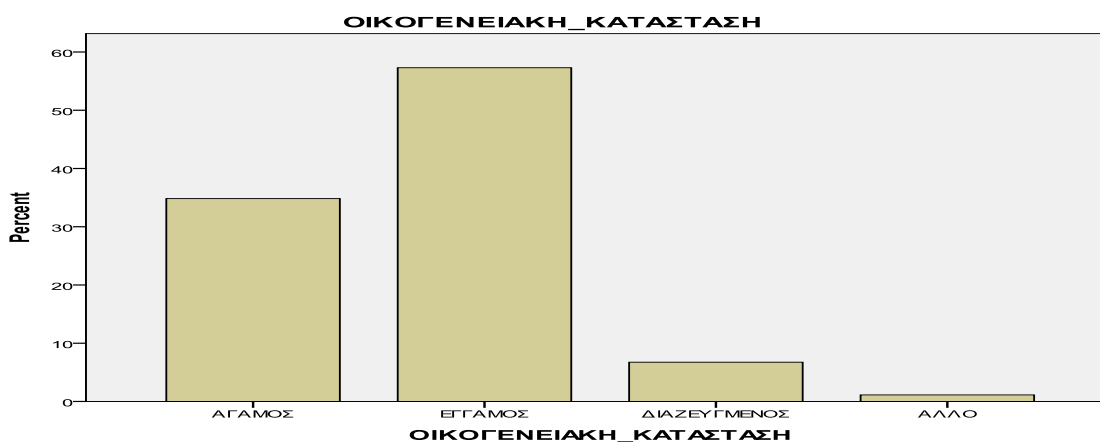
Statistics		
ΗΛΙΚΙΑ		
N	Valid	89
Mean		37,00
Std. Deviation		9,462
Minimum		19
Maximum		52

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΣΧΗΜΑ 2

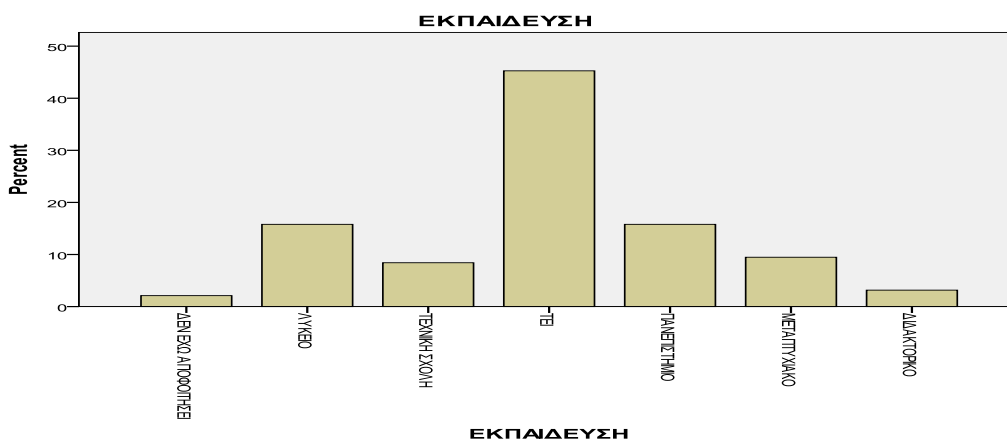
Έγγαμοι δηλώνουν το 57,3% του συνολικού ποσοστού ενώ το 34,8% είναι άγαμοι (πίνακας 3, σχήμα 3), ενώ αναφορικά με την εκπαίδευσή τους το 45,3% έχει εκπαίδευση Τεχνολογικού Ιδρύματος ενώ το ποσοστό των αποφοίτων μόνο Λυκείου και των αποφοίτων Πανεπιστημίου είναι ίδιο με 15,8% (πίνακας 4, σχήμα 4).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΑΜΟΣ	31	34,8	34,8
	ΕΓΓΑΜΟΣ	51	57,3	92,1
	ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ	6	6,7	98,9
	ΑΛΛΟ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΣΧΗΜΑ 3

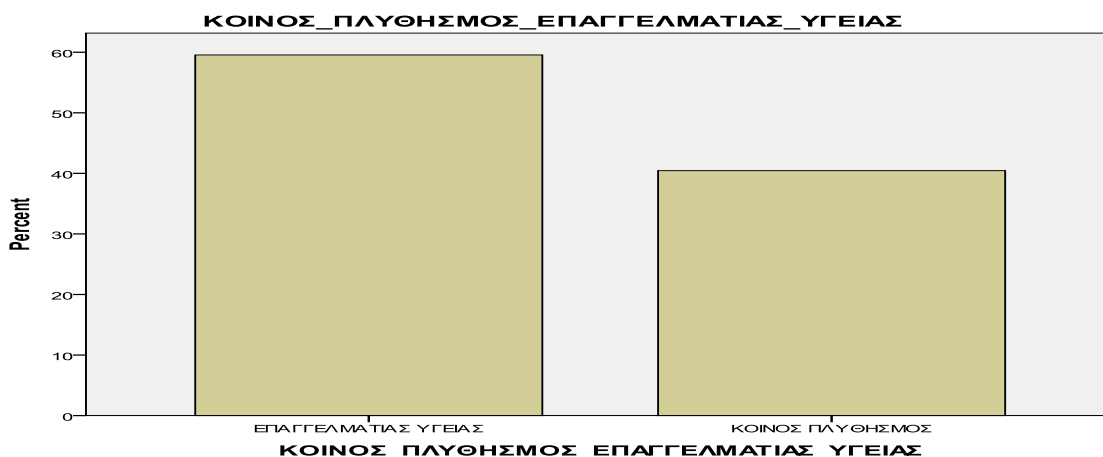
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΕΝ ΕΧΩ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΕΙ	2	2,1	2,1
	ΛΥΚΕΙΟ	15	15,8	17,9
	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	8	8,4	26,3
	ΤΕΙ	43	45,3	71,6
	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	15	15,8	87,4
	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	9	9,5	96,8
	ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	3	3,2	100,0
	Total	95	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΣΧΗΜΑ 4

Στην παρούσα έρευνα από το συνολικό ποσοστό των 89 συμμετεχόντων οι 53 ήταν επαγγελματίες υγείας σε ποσοστό 59,6% και οι υπόλοιποι 36 κοινός πληθυσμός σε ποσοστό 40,4% (πίνακας 5, σχήμα 5).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	53	59,6	59,6
	ΚΟΙΝΟΣ ΠΛΥΘΗΣΜΟΣ	36	40,4	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΣΧΗΜΑ 5

Τα επαγγέλματα που παρατηρήθηκαν στην έρευνα ποικίλουν με μεγαλύτερο ποσοστό νοσηλευτές 10,4% και φοιτητές με 2,6% (πίνακας 6), ενώ τα έτη επαγγελματικής προϋπηρεσίας κυμαίνονται από 0 έως 29 έτη με μέση τιμή 11,32 (ΤΑ±9,27) (πίνακας 7).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	ΑΓΡΟΤΗΣ	1	,3	,3	77,1
	ΑΝΕΡΓΟΣ	2	,5	,5	77,6
	ΒΟΗΘ_ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΥ	1	,3	,3	77,9
	ΒΟΗΘΟΣ_ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ	2	,5	,5	78,4
	ΒΟΗΘΟΣ_ΘΑΛΛΑΜΟΥ	1	,3	,3	78,6
	ΓΙΑΤΡΟΣ	8	2,1	2,1	80,7
	ΔΗΜΟΣΙΟΣ_ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	1	,3	,3	81,0
	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ_ΥΠΑΛΛΗΛΟ	9	2,3	2,3	83,3
	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ_ΛΕΙΤΟΥΡ	2	,5	,5	83,9
	ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ	1	,3	,3	84,1
	ΜΑΓΕΙΡΑΣ	1	,3	,3	84,4
	ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	1	,3	,3	84,6
	ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ_ΤΡΙΑ	40	10,4	10,4	95,1

	ΟΙΚΙΑΚΑ	4	1,0	1,0	96,1
	ΠΟΔΟΛΟΓΟΣ	1	,3	,3	96,4
	ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ_ΔΕΗ	1	,3	,3	96,6
	ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ	1	,3	,3	96,9
	ΦΟΙΤΗΤΗΣ_ΤΡΙΑ	10	2,6	2,6	99,5
	ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	1	,3	,3	99,7
	ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ	1	,3	,3	100,0
	Total		100,0	100,0	

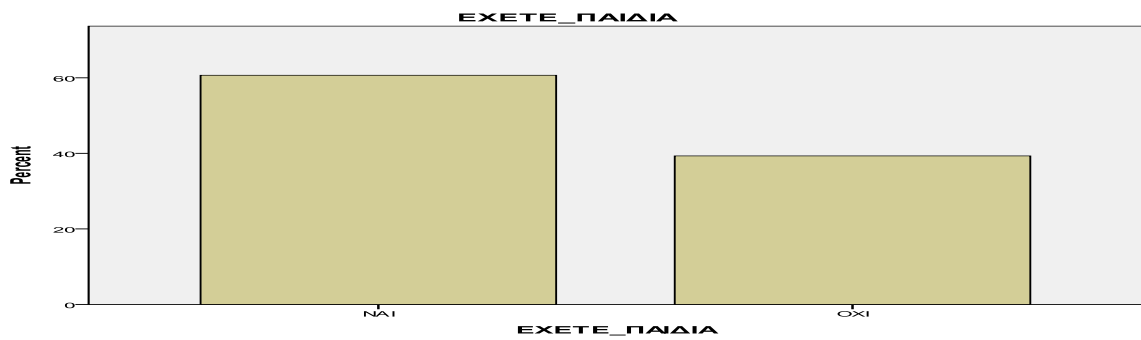
Πίνακας 6

ΕΤΗ_ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ_ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ		
N	Valid	89
Mean		11,320
Std. Deviation		9,2752
Minimum		,0
Maximum		29,0

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

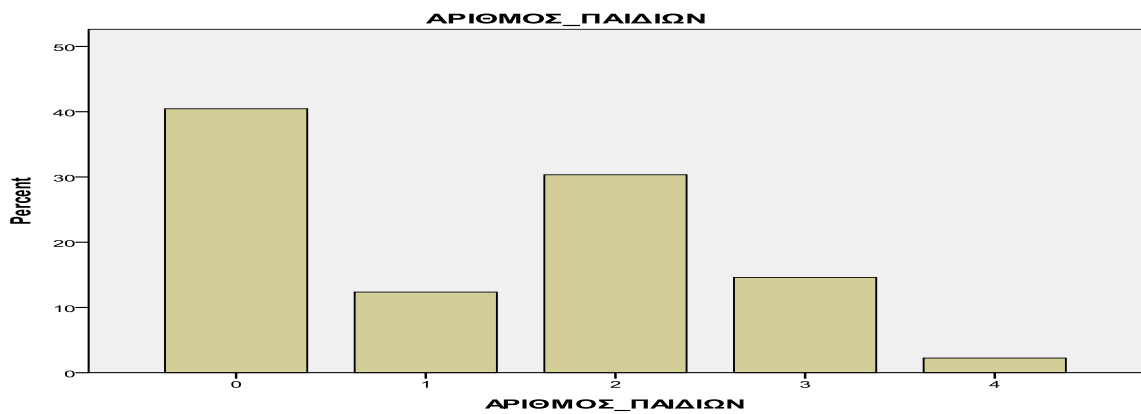
Το 60,7% απάντησαν ότι έχουν παιδιά (πίνακας 8, σχήμα 6), ενώ στο ερώτημα για το ποιος είναι ο αριθμός των παιδιών που έχετε το 40,4% απάντησε 0, το 30,3% 2 παιδιά ενώ το 14,6% έχει 3 (πίνακας 9, σχήμα 7). Το 77,5% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι κατοικεί σε πόλη σε αντίθεση με το 22,5% που μένει σε επαρχία ή χωριό (πίνακας 10, σχήμα 8).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	54	60,7	60,7
	ΟΧΙ	35	39,3	100,0
	Total	89	100,0	

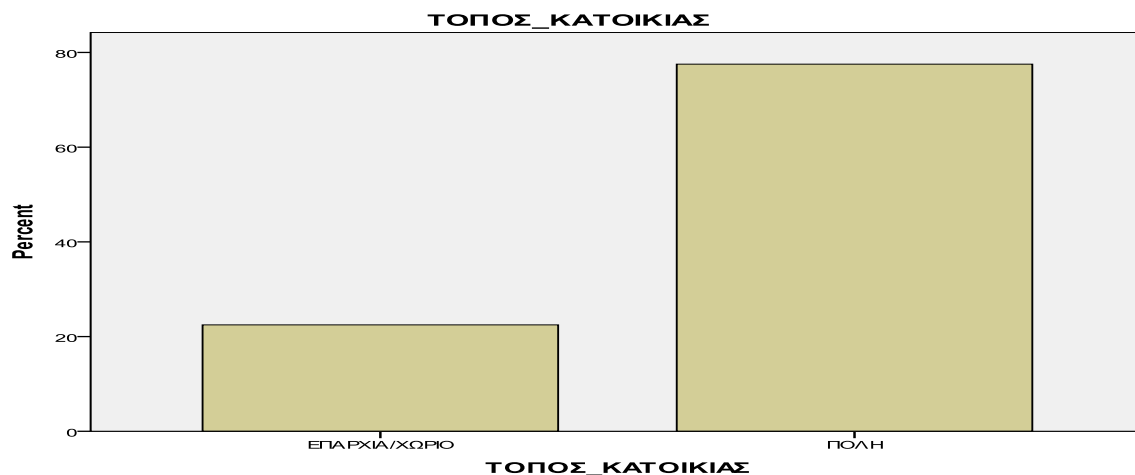
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΣΧΗΜΑ 6

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	36	40,4	40,4
	1	11	12,4	52,8
	2	27	30,3	83,1
	3	13	14,6	97,8
	4	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΣΧΗΜΑ 7

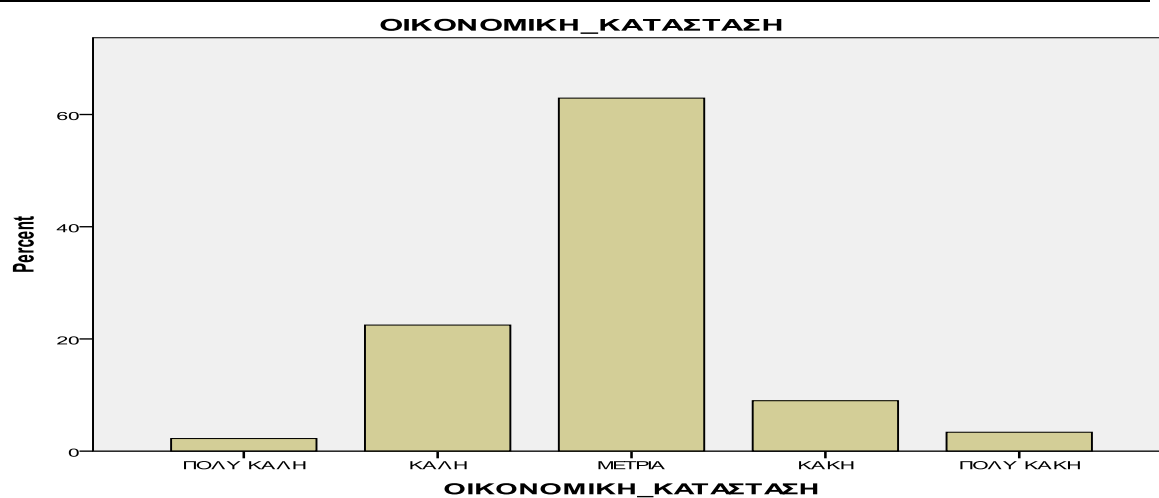
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΕΠΑΡΧΙΑ/ΧΩΡΙΟ	20	22,5	22,5
	ΠΟΛΗ	69	77,5	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. ΣΧΗΜΑ 8

Το 62,9% του συνολικού ποσοστού παρουσιάζει μέτρια οικονομική κατάσταση και μόλις το 2,2% έχει πολύ καλή (πίνακας 11, σχήμα 9).

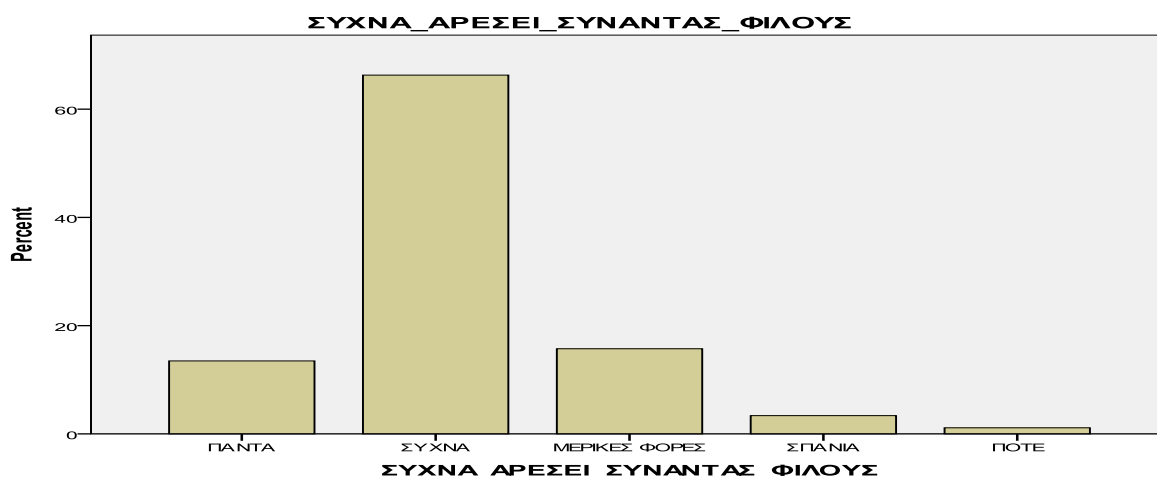
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	2	2,2	2,2
	ΚΑΛΗ	20	22,5	24,7
	ΜΕΤΡΙΑ	56	62,9	87,6
	ΚΑΚΗ	8	9,0	96,6
	ΠΟΛΥ ΚΑΚΗ	3	3,4	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. ΣΧΗΜΑ 9

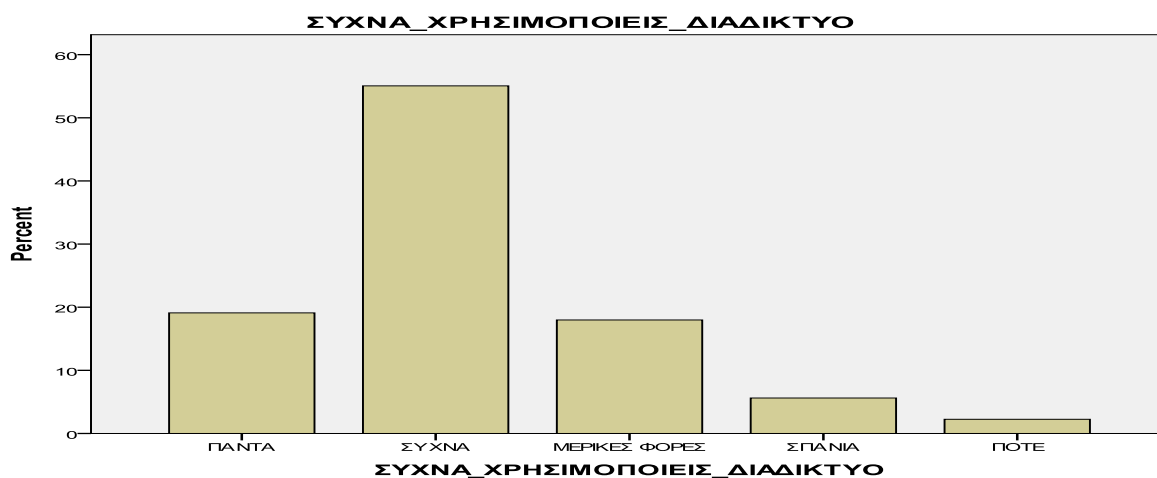
Στο ερώτημα πόσο συχνά θέλεις να συναντάς φίλους στον ελεύθερο χρόνο μόνο το 13,5% δήλωσε ΠΑΝΤΑ (πίνακας 12, σχήμα 10), ενώ στο πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο στον ελεύθερο χρόνο το 55,1% απάντησε ΣΥΧΝΑ, ενώ το 5,6% απάντησε ΣΠΑΝΙΑ (πίνακας 13, σχήμα 11). Το 44,9% του συνολικού ποσοστού απάντησαν ότι ακούνε "ΣΥΧΝΑ" μουσική, δηλαδή τα 40 από τα 89 άτομα που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο (πίνακας 14, σχήμα 12), ενώ το 31,5 % ασχολείται "ΣΠΑΝΙΑ" με τον αθλητισμό και το μεγαλύτερο ποσοστό που σημειώθηκε στην ερώτηση αυτή είναι το 34,8% που ασχολείται "ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ" (πίνακας 15, σχήμα 13). Αναφορικά με την ερώτηση πόσο συχνά προσφέρουν εθελοντική εργασία "ΠΑΝΤΑ" απάντησαν 4 από τα 89 άτομα, "ΣΠΑΝΙΑ" το 33,7% και "ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ" το 32,6% (πίνακας 16, σχήμα 14).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΝΤΑ	12	13,5	13,5
	ΣΥΧΝΑ	59	66,3	79,8
	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	14	15,7	95,5
	ΣΠΑΝΙΑ	3	3,4	98,9
	ΠΟΤΕ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

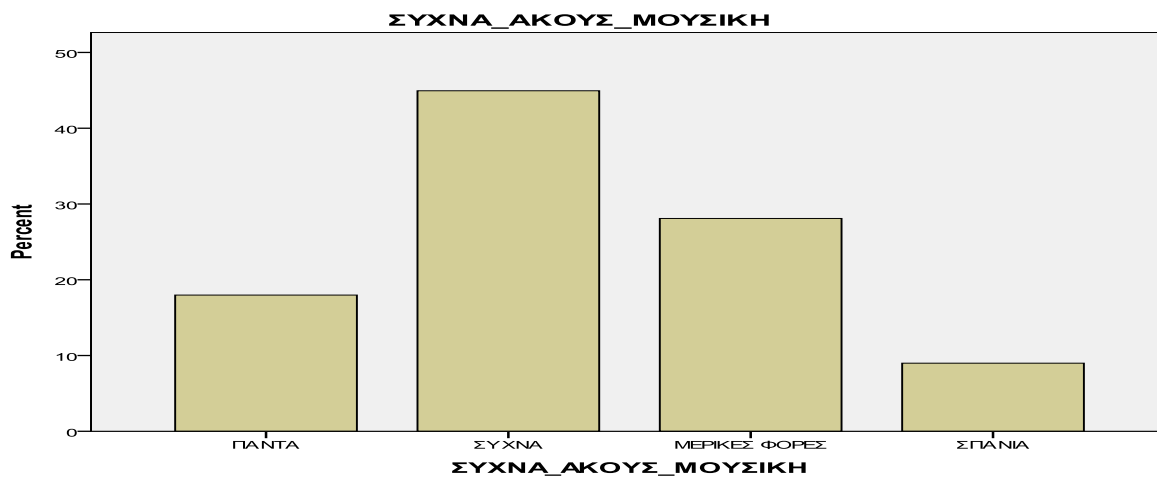
ΠΙΝΑΚΑΣ 12. ΣΧΗΜΑ10

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΝΤΑ	17	19,1	19,1
	ΣΥΧΝΑ	49	55,1	74,2
	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	16	18,0	92,1
	ΣΠΑΝΙΑ	5	5,6	97,8
	ΠΟΤΕ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

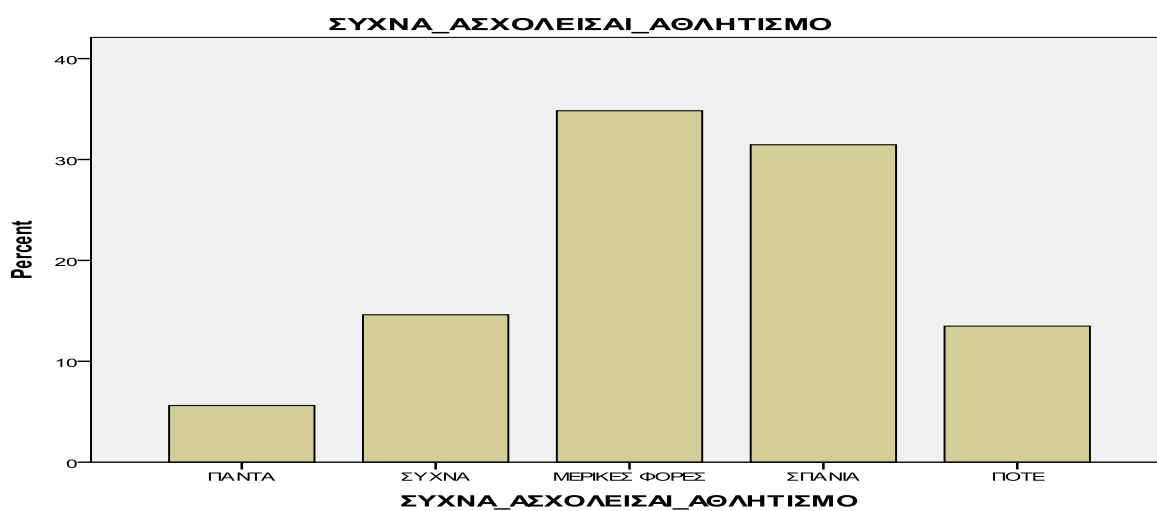
ΠΙΝΑΚΑΣ 13. ΣΧΗΜΑ 11

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΝΤΑ	16	18,0	18,0
	ΣΥΧΝΑ	40	44,9	62,9
	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	25	28,1	91,0
	ΣΠΑΝΙΑ	8	9,0	100,0
	Total	89	100,0	

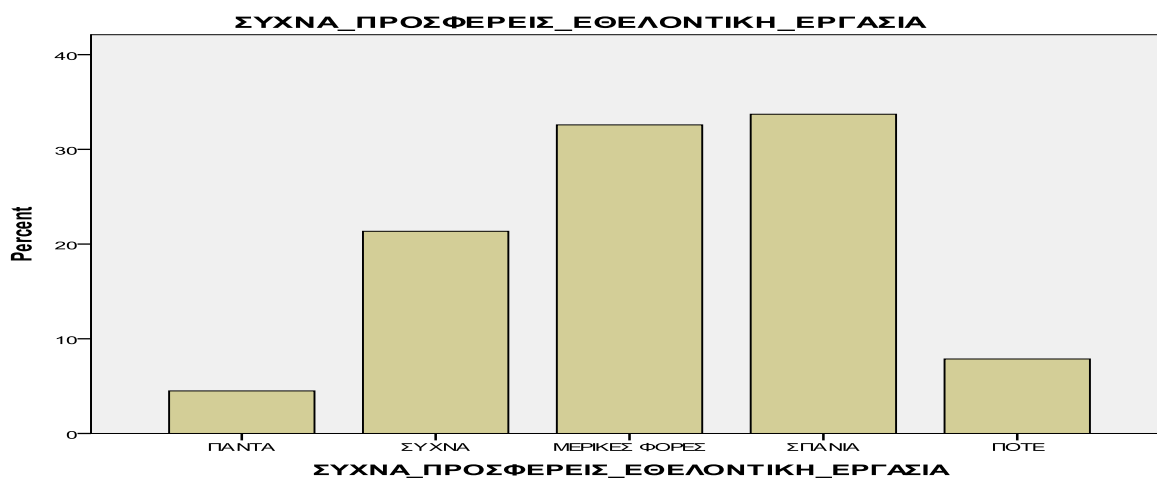
ΠΙΝΑΚΑΣ 14. ΣΧΗΜΑ 12

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΝΤΑ	5	5,6	5,6
	ΣΥΧΝΑ	13	14,6	20,2
	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	31	34,8	55,1
	ΣΠΑΝΙΑ	28	31,5	86,5
	ΠΟΤΕ	12	13,5	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 15. ΣΧΗΜΑ 13

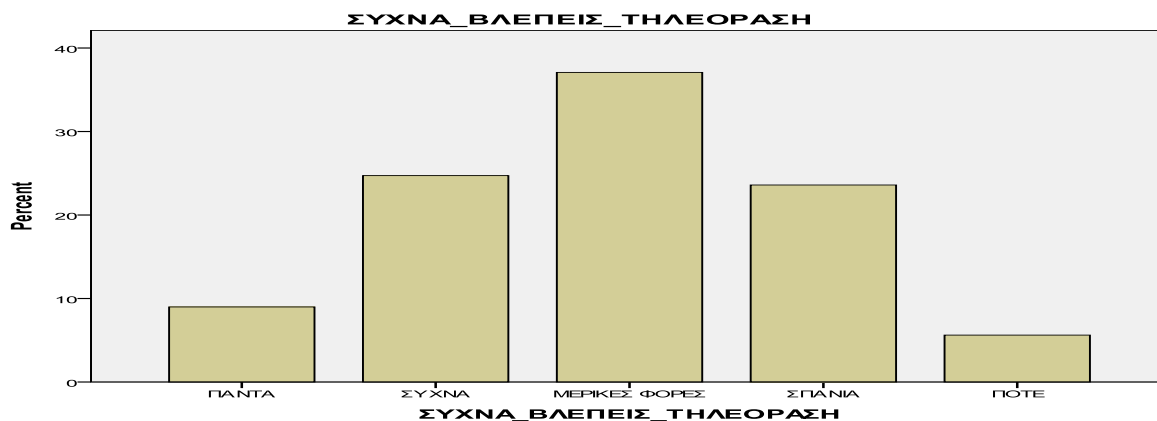
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΝΤΑ	4	4,5	4,5
	ΣΥΧΝΑ	19	21,3	25,8
	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	29	32,6	58,4
	ΣΠΑΝΙΑ	30	33,7	92,1
	ΠΟΤΕ	7	7,9	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. ΣΧΗΜΑ 14

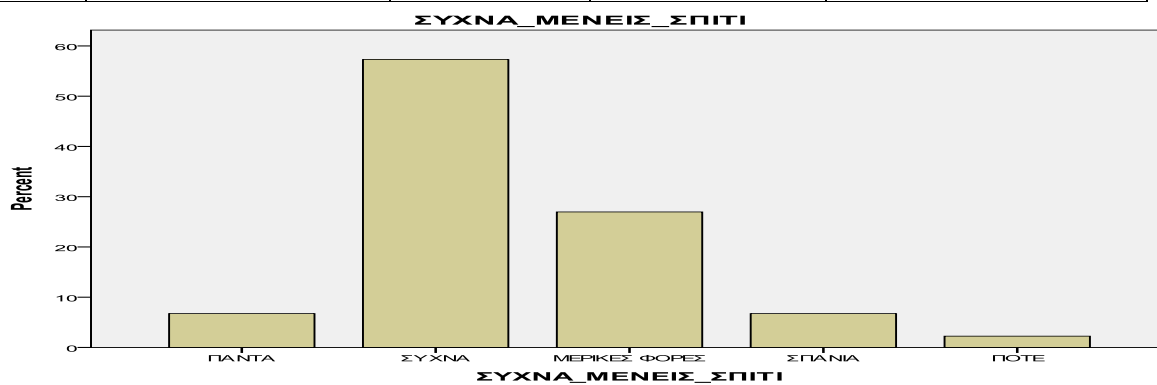
Το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε ότι βλέπει "ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ" τηλεόραση το οποίο είναι 37,1% (πίνακας 17, σχήμα 15) και μάλιστα το 57,3% επέλεξε την απάντηση "ΣΥΧΝΑ" (πίνακας 18, σχήμα 16) στο ότι μένει στο σπίτι Το 36,0% συμμετέχει "ΣΠΑΝΙΑ" σε εθελοντικές οργανώσεις, ενώ "ΠΑΝΤΑ" απάντησε το 3,4% (πίνακας 19, σχήμα 17).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΝΤΑ	8	9,0	9,0
	ΣΥΧΝΑ	22	24,7	33,7
	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	33	37,1	70,8
	ΣΠΑΝΙΑ	21	23,6	94,4
	ΠΟΤΕ	5	5,6	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 17. ΣΧΗΜΑ 15

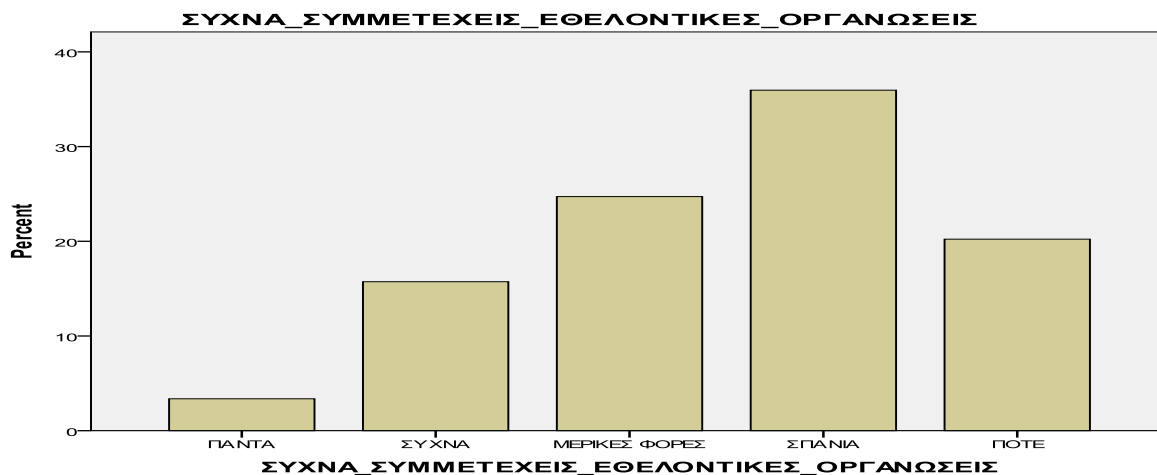
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΝΤΑ	6	6,7	6,7
	ΣΥΧΝΑ	51	57,3	64,0
	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	24	27,0	91,0
	ΣΠΑΝΙΑ	6	6,7	97,8
	ΠΟΤΕ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. ΣΧΗΜΑ 16

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΝΤΑ	3	3,4	3,4
	ΣΥΧΝΑ	14	15,7	19,1
	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	22	24,7	43,8

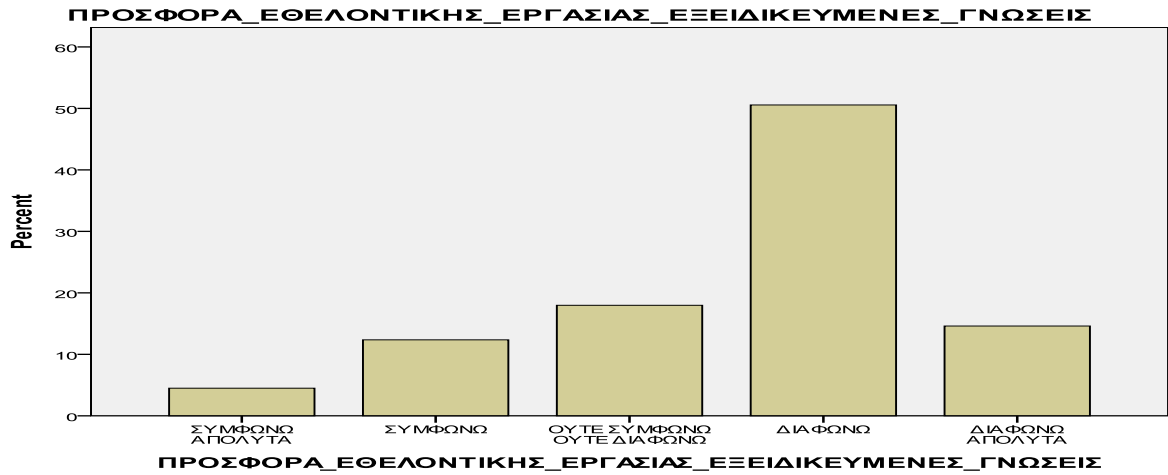
	ΣΠΑΝΙΑ	32	36,0	79,8
	ΠΟΤΕ	18	20,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 19. ΣΧΗΜΑ 17

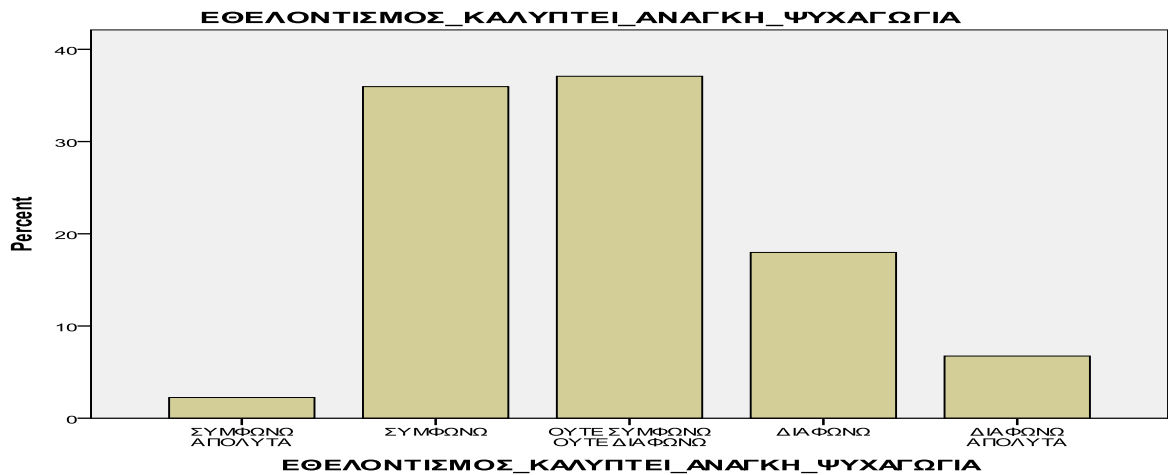
Το 50,6% απάντησε "ΔΙΑΦΩΝΩ" στο ότι η εθελοντική εργασία απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις (πίνακας 20, σχήμα 18), ενώ το 37,1% ως μεγαλύτερο ποσοστό έχει ουδέτερη στάση στο αν η εθελοντική εργασία καλύπτει την ανάγκη για ψυχαγωγία και το 36% συμφωνεί με την πρόταση αυτή (πίνακας 21, σχήμα 19) και το 30,3% συμφωνεί απόλυτα ότι ο εθελοντισμός καλύπτει την ανάγκη προσφοράς (πίνακας 22, σχήμα 20).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	4	4,5	4,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ	11	12,4	16,9
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	16	18,0	34,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ	45	50,6	85,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	13	14,6	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 20.ΣΧΗΜΑ 18.

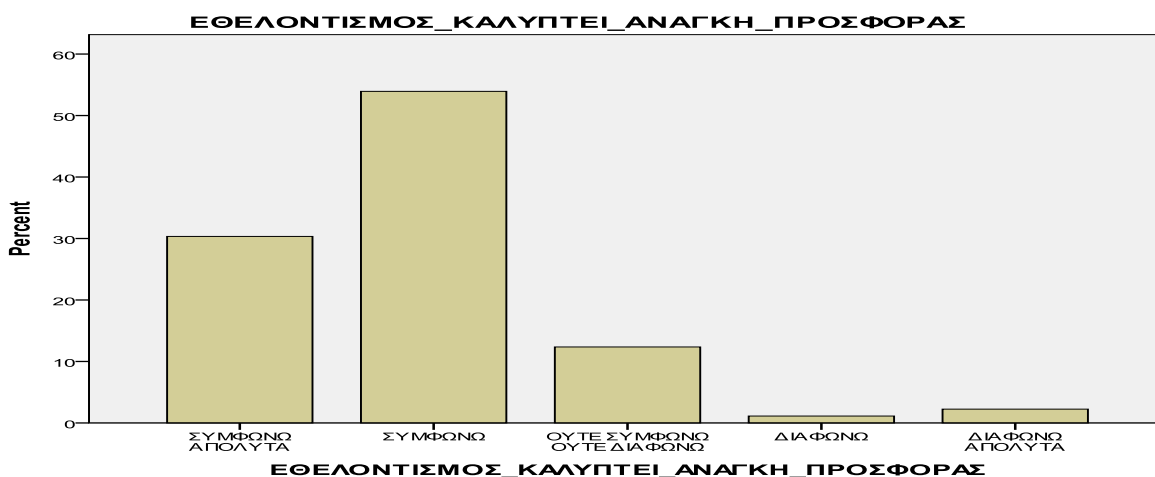
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	2,2	2,2
	ΣΥΜΦΩΝΩ	32	36,0	38,2
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	33	37,1	75,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ	16	18,0	93,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	6,7	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 21. ΣΧΗΜΑ 19

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	27	30,3	30,3
	ΣΥΜΦΩΝΩ	48	53,9	84,3

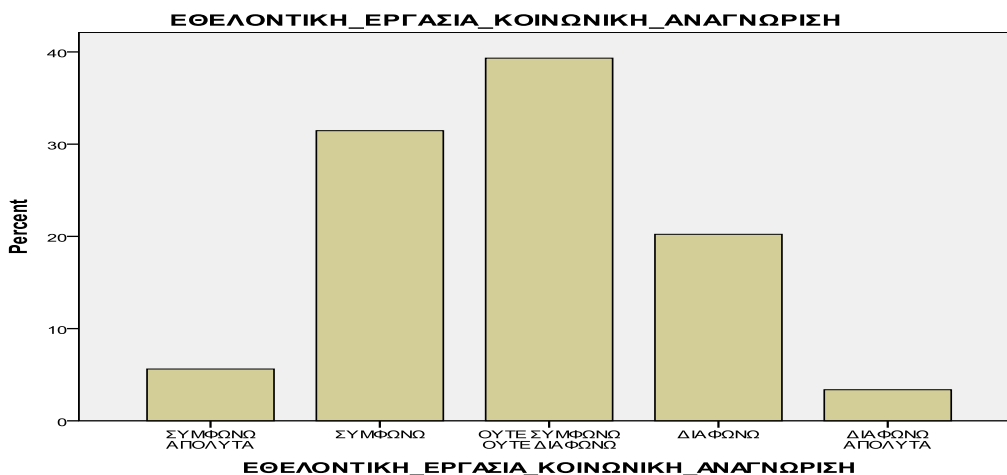
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	11	12,4	96,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ	1	1,1	97,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 22. ΣΧΗΜΑ 20

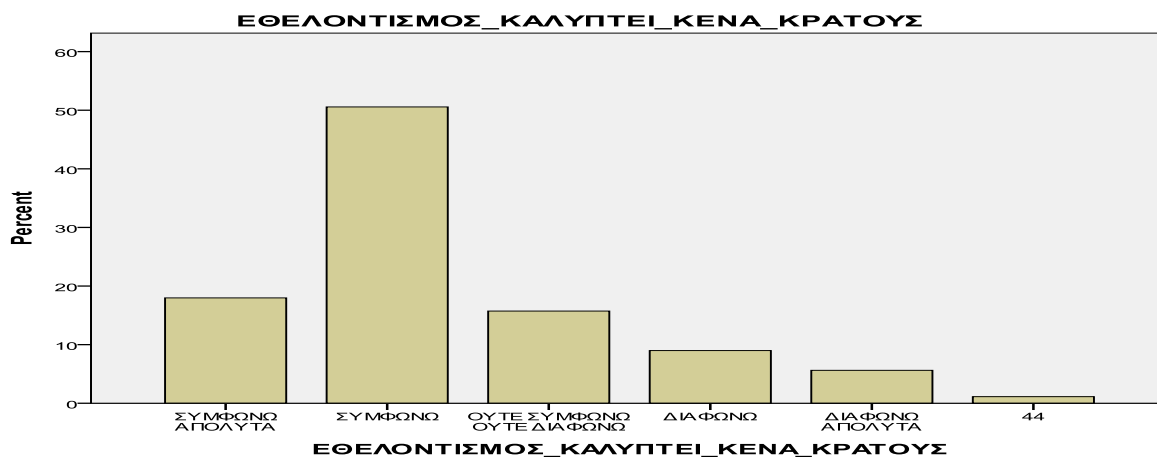
Το 5,6% απάντησε "ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ" στο ότι η εθελοντική εργασία μπορεί να προσφέρει και κοινωνική αναγνώριση (πίνακας 23, σχήμα 21). Τα μισά περίπου άτομα δηλαδή το 50,6% δηλώνουν ότι ο εθελοντισμός καλύπτει κενά κράτους (πίνακας 24, σχήμα 22). Στο ερώτημα αν στον εθελοντισμό μπορούν να προσφέρουν όλες οι ηλικίες "ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ" απάντησε το 42,0% (πίνακας 25, σχήμα 23) ενώ παρατηρήθηκε ότι το 61,8% των συμμετεχόντων της έρευνας απάντησαν "ΣΥΜΦΩΝΩ" στην ερώτηση εάν ο εθελοντής αποκτά επιπλέον γνώσεις (πίνακας 26, σχήμα 24).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	5	5,6	5,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ	28	31,5	37,1
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	35	39,3	76,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	18	20,2	96,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	3,4	100,0
	Total	89	100,0	

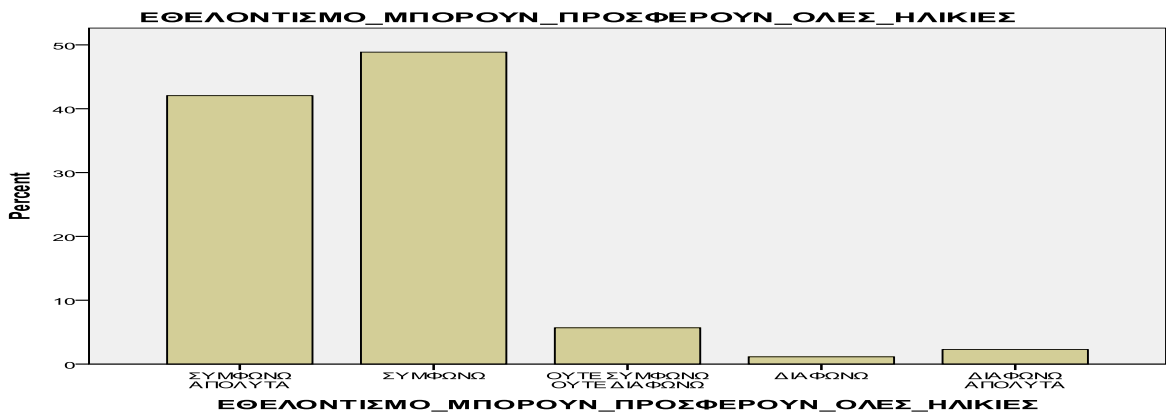
ΠΙΝΑΚΑΣ 23. ΣΧΗΜΑ 21

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	16	18,0	18,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ	45	50,6	68,5
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	14	15,7	84,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ	8	9,0	93,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	5	5,6	98,9
	44	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

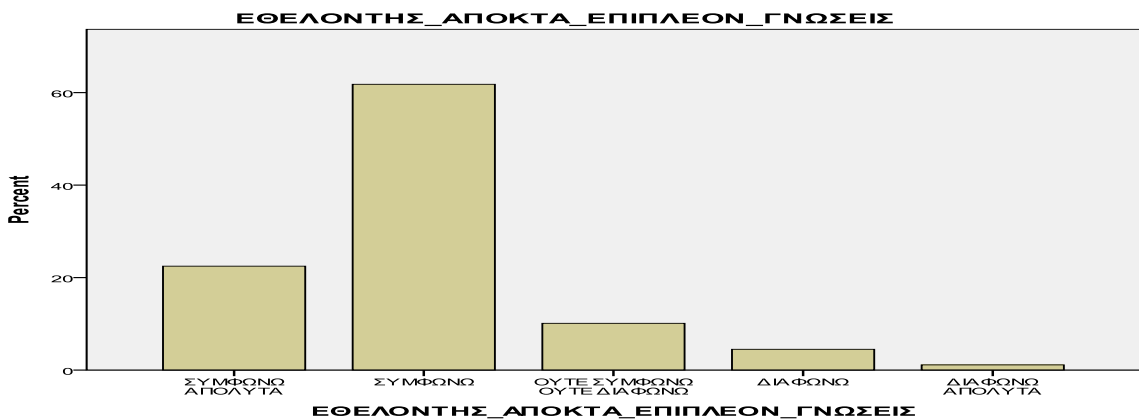
ΠΙΝΑΚΑΣ 24. ΣΧΗΜΑ 22

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	37	42,0	42,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ	43	48,9	90,9
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	5	5,7	96,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ	1	1,1	97,7
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	2,3	100,0
	Total	88	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 25. ΣΧΗΜΑ 23

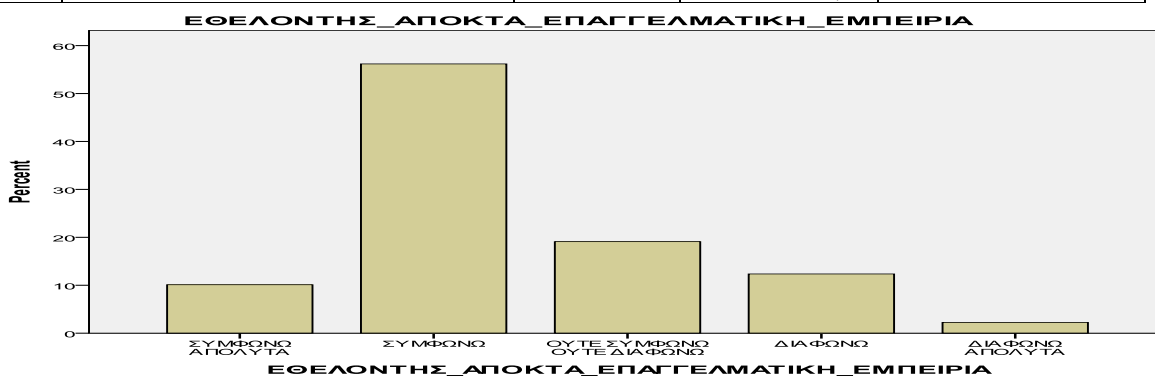
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	20	22,5	22,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ	55	61,8	84,3
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	9	10,1	94,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	4	4,5	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 26. ΣΧΗΜΑ 24

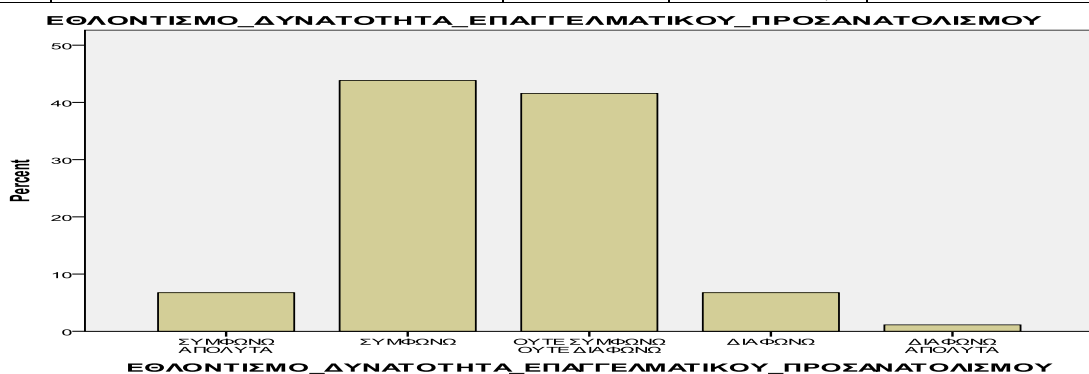
Συμφωνούν το 56,2% των ατόμων της έρευνας στο ότι μέσα από τον εθελοντισμό μπορεί κανείς να αποκτήσει επαγγελματική εμπειρία, ενώ το αμέσως επόμενο μεγαλύτερο ποσοστό που είναι το 19,1% έχει ουδέτερη στάση (πίνακας 27, σχήμα 25), ενώ το 43,8% απάντησε “ ΣΥΜΦΩΝΩ” στην ερώτηση πόσο μπορεί να επηρεάσει ο εθελοντισμός στην δυνατότητα επαγγελματικού προσανατολισμού (πίνακας 28, σχήμα 26).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	9	10,1	10,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ	50	56,2	66,3
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	17	19,1	85,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	11	12,4	97,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 27. ΣΧΗΜΑ 25

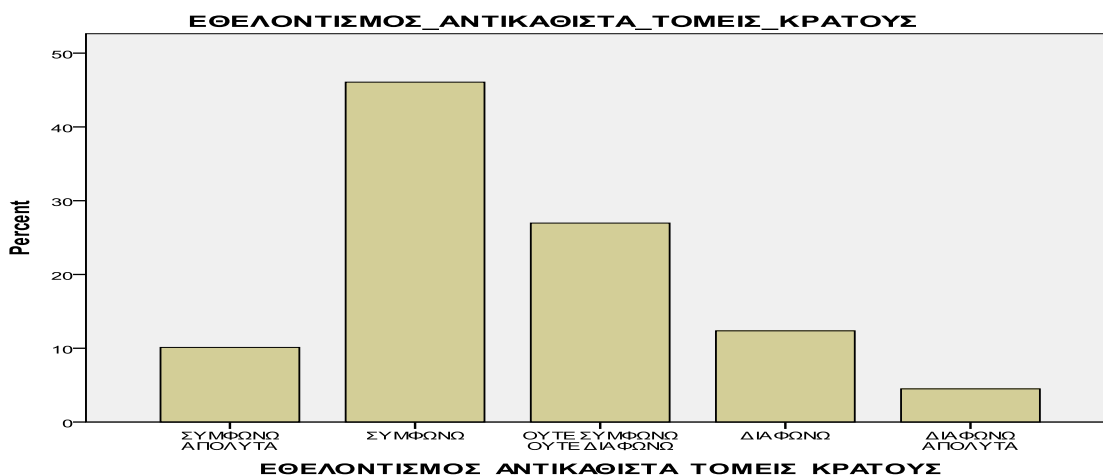
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	6,7	6,7
	ΣΥΜΦΩΝΩ	39	43,8	50,6
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	37	41,6	92,1
	ΔΙΑΦΩΝΩ	6	6,7	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 28. ΣΧΗΜΑ 26

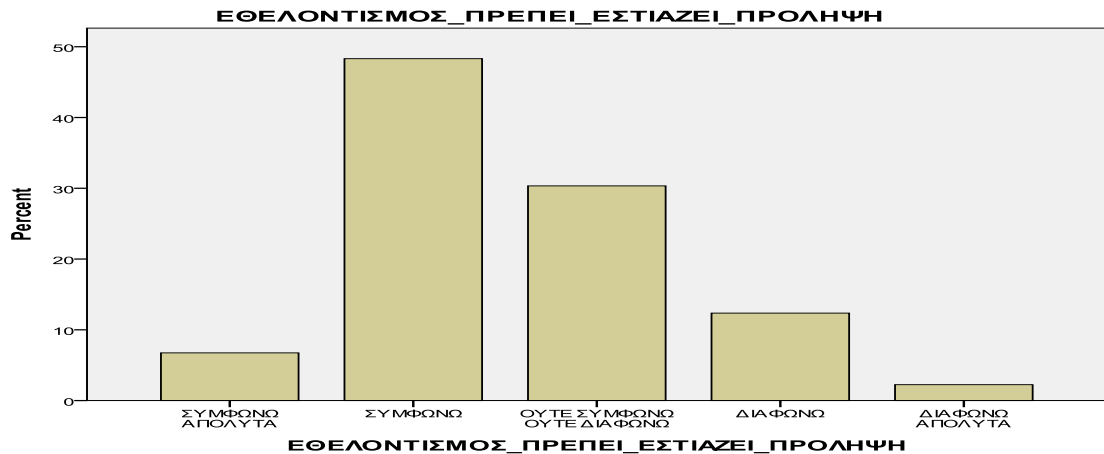
Στο ότι ο εθελοντισμός αντικαθιστά τομείς του κράτους απάντησαν “ΣΥΜΦΩΝΩ” το 46,1% και το 27,0% διατηρούν ουδέτερη στάση (πίνακας 29, σχήμα 27), ενώ το ποσοστό των ατόμων που απάντησαν “ΣΥΜΦΩΝΩ” στην ερώτηση εάν ο εθελοντισμός είναι αναγκαίο να εστιάζει στις δράσεις πρόληψης είναι 48,3% (πίνακας 30, σχήμα 28). Στην ερώτηση εάν ο εθελοντισμός προωθεί την συλλογικότητα "ΣΥΜΦΩΝΩ" απάντησε το μεγαλύτερο ποσοστό που κειμένεται στο 61,8% (πίνακας 31, σχήμα 29) και το 50,6% των ερωτηθέντων συμφωνούν στο ότι ο εθελοντισμός είναι θεμελιώδες δικαίωμα και το 32,6% συμφωνούν απόλυτα (πίνακας 32, σχήμα 30).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	9	10,1	10,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ	41	46,1	56,2
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	24	27,0	83,1
	ΔΙΑΦΩΝΩ	11	12,4	95,5
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	4	4,5	100,0
	Total	89	100,0	

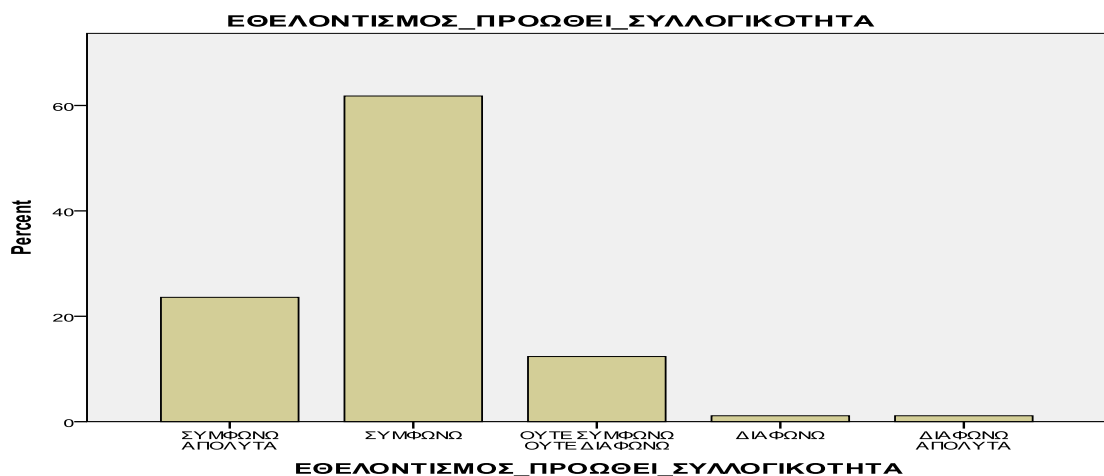
ΠΙΝΑΚΑΣ 29. ΣΧΗΜΑ 27

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	6,7	6,7
	ΣΥΜΦΩΝΩ	43	48,3	55,1
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	27	30,3	85,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	11	12,4	97,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

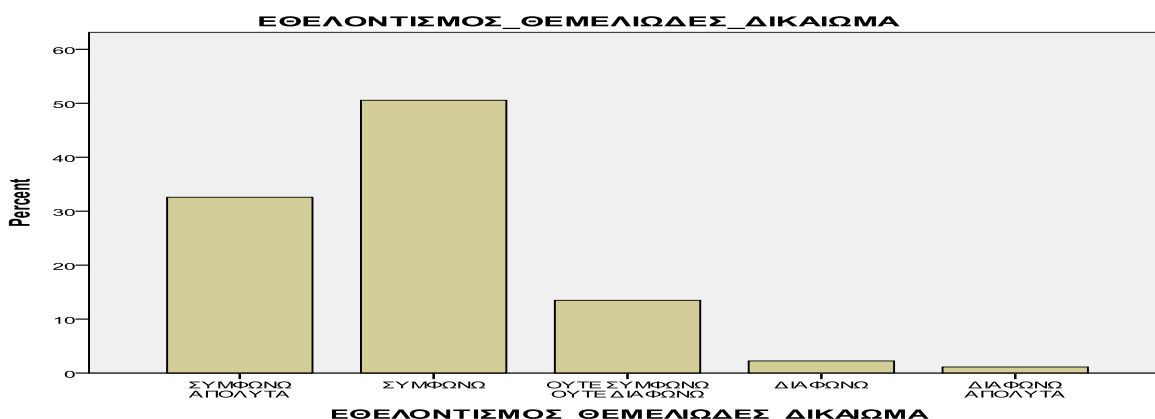
ΠΙΝΑΚΑΣ 30.ΣΧΗΜΑ 28

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	21	23,6	23,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ	55	61,8	85,4
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	11	12,4	97,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ	1	1,1	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 31. ΣΧΗΜΑ 29

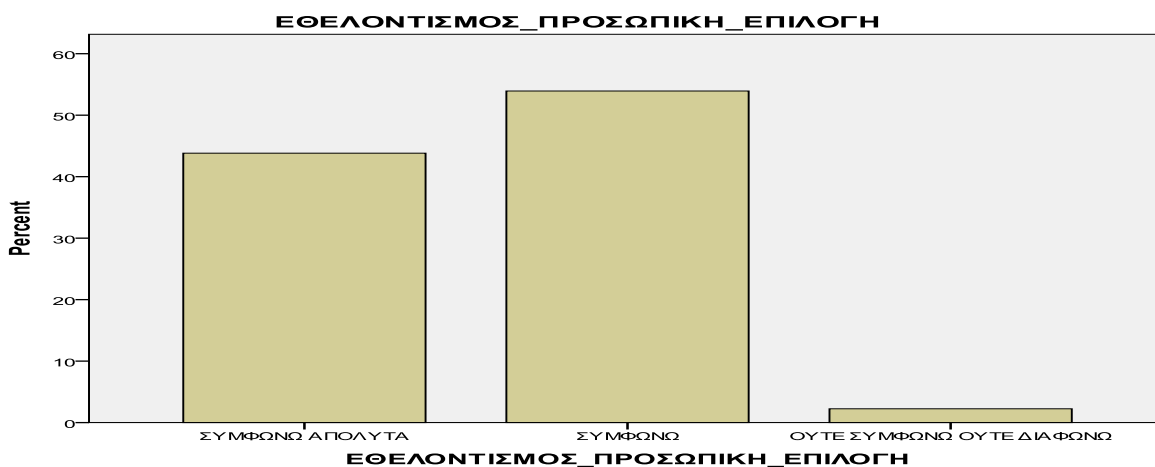
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	29	32,6	32,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ	45	50,6	83,1
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	12	13,5	96,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ	2	2,2	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 32. ΣΧΗΜΑ 30

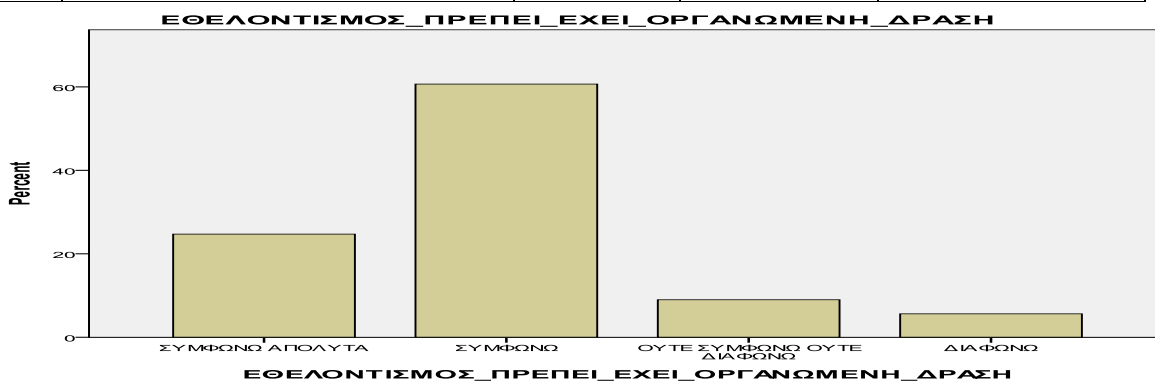
Απάντησαν “ΣΥΜΦΩΝΩ” στον αν ο εθελοντισμός είναι προσωπική επιλογή το 53,9% των ερωτηθέντων (πίνακας 33, σχήμα 31) και το 60,7% απάντησαν ότι συμφωνούν στο ότι η εθελοντική παρέμβαση πρέπει να έχει οργανωμένη δράση (πίνακας 34, σχήμα 32). Τα περισσότερα άτομα απάντησαν “ΣΥΜΦΩΝΩ” στο ερώτημα εάν μέσω του εθελοντισμού μπορούν να εκφραστούν οι άποψεις των εθελοντών. Το ποσοστό καταγράφηκε ότι είναι 52,8%, ενώ ένα 30,3% ούτε συμφωνούν-ούτε διαφωνούν (πίνακας 35, σχήμα 33). Εάν μέσω του εθελοντισμού μπορούν τα άτομα να εκφράσουν τις ανάγκες τους απάντησαν ένα 55,1% “ΣΥΜΦΩΝΩ”, όπως παρατηρείται και στο παρακάτω σχήμα 34 πίνακα 36, το επόμενο μεγάλο ποσοστό το οποίο είναι 32,6% απάντησαν “ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ-ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ”.

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	39	43,8	43,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ	48	53,9	97,8
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

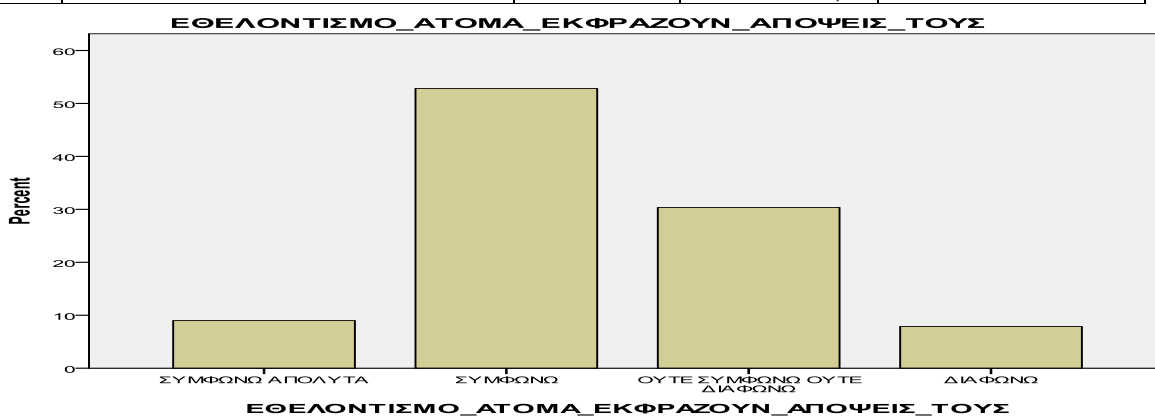
ΠΙΝΑΚΑΣ 33. ΣΧΗΜΑ 31

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	22	24,7	24,7
	ΣΥΜΦΩΝΩ	54	60,7	85,4
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	8	9,0	94,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	5	5,6	100,0
	Total	89	100,0	

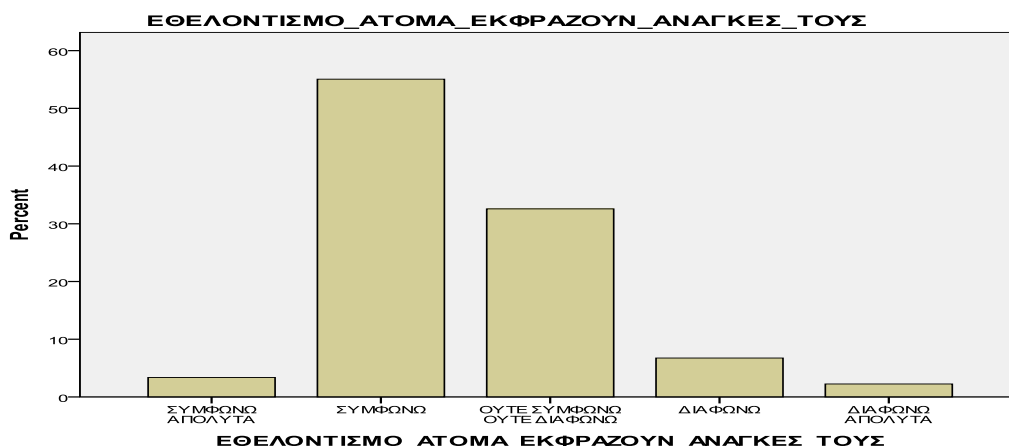
ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΣΧΗΜΑ 32

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	8	9,0	9,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ	47	52,8	61,8
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	27	30,3	92,1
	ΔΙΑΦΩΝΩ	7	7,9	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 35. ΣΧΗΜΑ 33

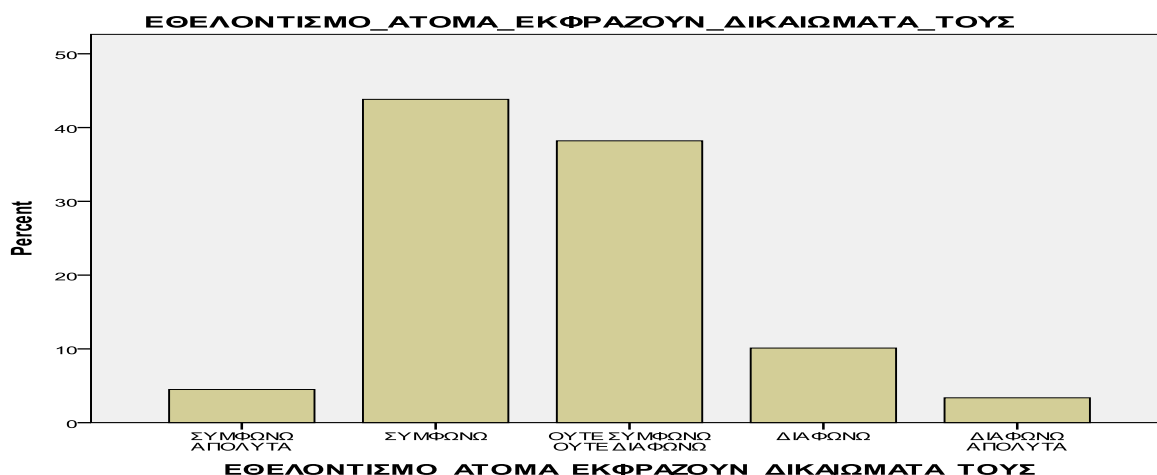
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	3,4	3,4
	ΣΥΜΦΩΝΩ	49	55,1	58,4
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	29	32,6	91,0
	ΔΙΑΦΩΝΩ	6	6,7	97,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 36. ΣΧΗΜΑ 34

Το 43,8% και το 38,2% τα δύο από τα μεγαλύτερα ποσά που παρατηρήθηκαν σε αυτό το ερώτημα (Εάν τα άτομα εκφράζουν τα δικαιώματά τους μέσω του εθελοντισμού) φαίνεται ότι απάντησαν “ΣΥΜΦΩΝΩ” οι πρώτοι και “ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ-ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ” οι δεύτεροι (πίνακας 37, σχήμα 35)

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	4	4,5	4,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ	39	43,8	48,3
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	34	38,2	86,5
	ΔΙΑΦΩΝΩ	9	10,1	96,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	3,4	100,0
	Total	89	100,0	

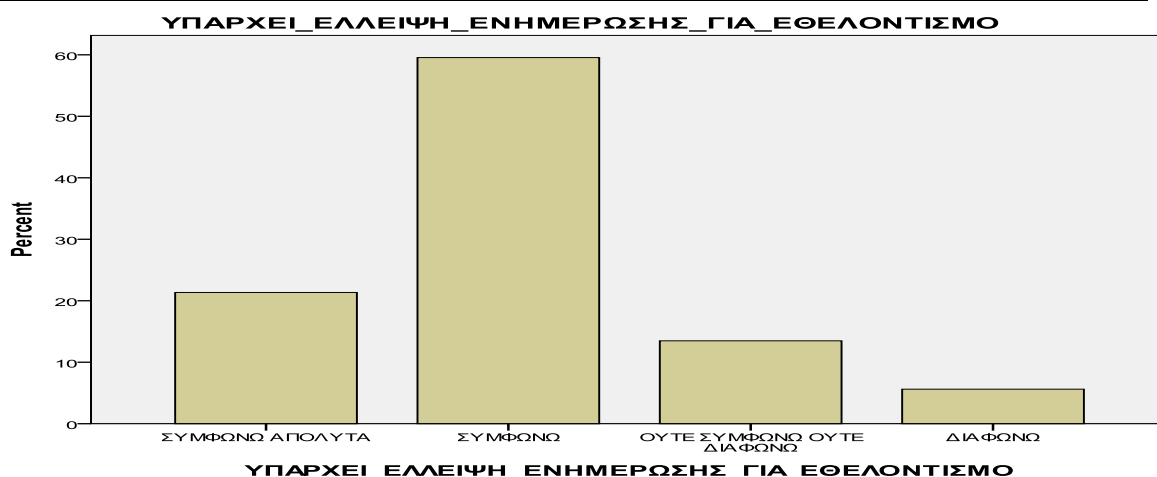

ΠΙΝΑΚΑΣ 37. ΣΧΗΜΑ 35

Στην ερώτηση αν υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης για τον εθελοντισμό, Απάντησαν το 21,3% ότι “ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ”, ενώ το 5,6% απάντησαν “ΔΙΑΦΩΝΩ” (πίνακας 38, σχήμα 36). Το 48,3% παρατηρήθηκε ότι “ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ”, ενώ το 43,8% με μικρή διαφορά από το μεγαλύτερο αποτέλεσμα απάντησαν ότι “ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΑΠΟΛΥΤΑ”

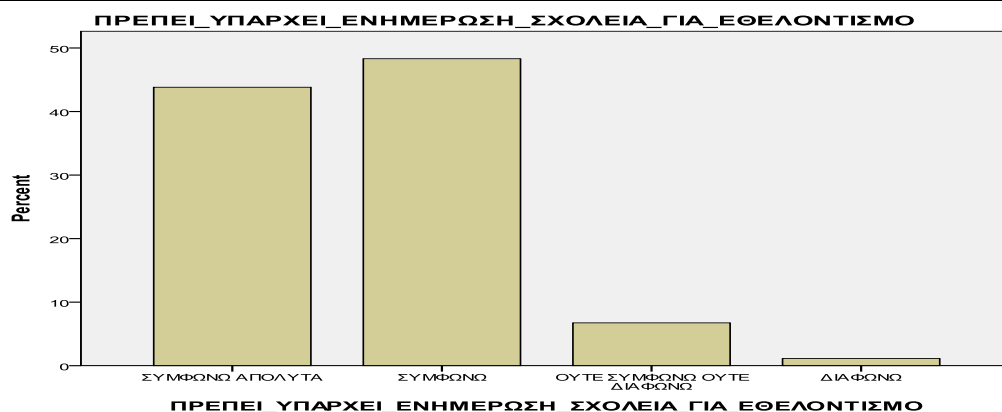
στο ερώτημα ότι πρέπει να υπάρχει ενημέρωση στα σχολεία για τον εθελοντισμό (πίνακας 39, σχήμα 37).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	19	21,3	21,3
	ΣΥΜΦΩΝΩ	53	59,6	80,9
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	12	13,5	94,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	5	5,6	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 38. ΣΧΗΜΑ 36

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	39	43,8	43,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ	43	48,3	92,1
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	6	6,7	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 39. ΣΧΗΜΑ 37

Το 76,4% απάντησαν “ΝΑΙ” έχουν προσφέρει εθελοντική εργασία (πίνακας 40, σχήμα 38). Τα είδη εθελοντικής εργασίας που μπορεί να προσφέρει κάποιος ποικίλουν. Το

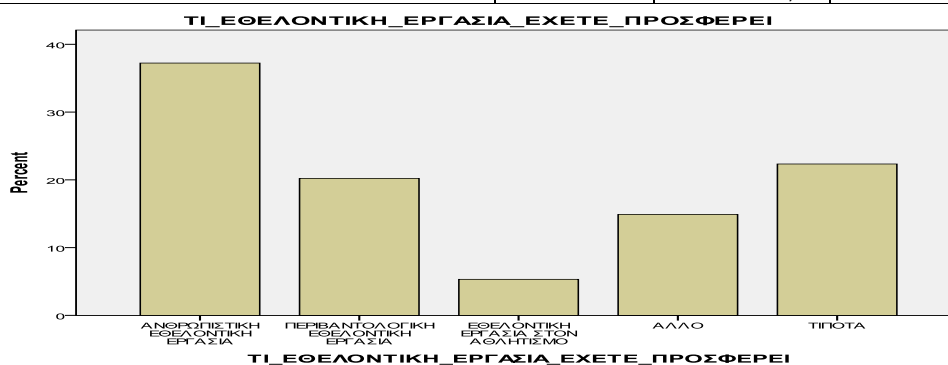
μεγαλύτερο ποσοστό εθελοντικής εργασίας που προσφέρθηκε από τους συμμετέχοντες σημειώθηκε στην έρευνα ήταν ότι έχει προσφέρει Ανθρωπιστική Εθελοντική Εργασία με ποσοστό 37,2%. Ένα 20,2% έχει προσφέρει Περιβαλλοντική Εθελοντική Εργασία (πίνακας 41, σχήμα 39).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	68	76,4	76,4
	ΟΧΙ	21	23,6	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 40. ΣΧΗΜΑ 38

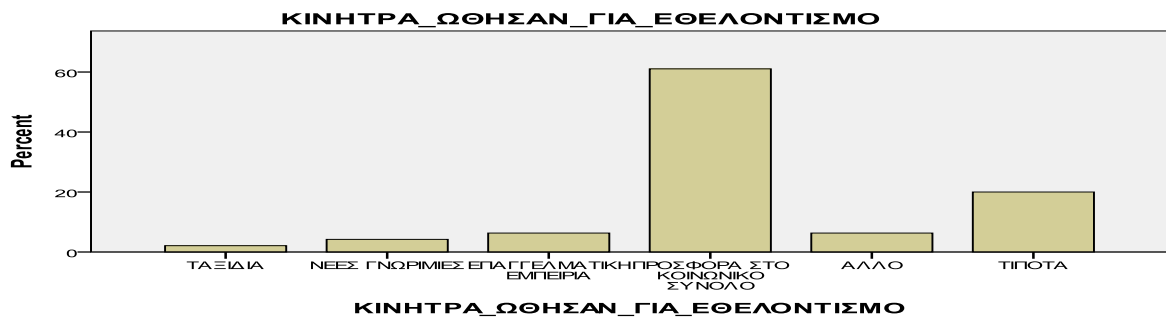
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	35	37,2	37,2
	ΠΕΡΙΒΑΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	19	20,2	57,4
	ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ	5	5,3	62,8
	ΑΛΛΟ	14	14,9	77,7
	ΤΙΠΟΤΑ	21	22,3	100,0
	Total	94	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 41. ΣΧΗΜΑ 39

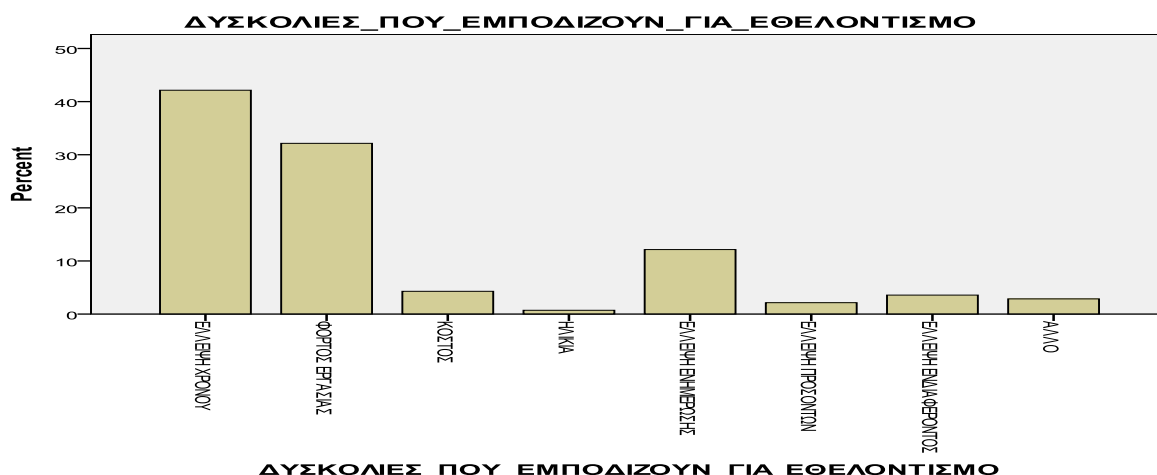
Το 61,1% είχαν ως κίνητρο για εθελοντισμό την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο, το 20,0% δεν είχαν κάποιο κίνητρο, ενώ το 6,3% το κίνητρο που τους ώθησε στον εθελοντισμό απάντησαν η επαγγελματική εμπειρία και άλλο (πίνακας 42, σχήμα 40). Έλλειψη χρόνου και φόρτος εργασίας σημειώθηκαν ως προς τις βασικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει κάποιος κα δεν μπορεί να προσφέρει εθελοντική εργασία. Στο πρώτο αίτιο το ποσοστό είναι 42,1% και στο δεύτερο 32,1% (πίνακας 43, σχήμα 41).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΤΑΞΙΔΙΑ	2	2,1	2,1
	ΝΕΕΣ ΓΝΩΡΙΜΙΕΣ	4	4,2	6,3
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	6	6,3	12,6
	ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	58	61,1	73,7
	ΑΛΛΟ	6	6,3	80,0
	ΤΙΠΟΤΑ	19	20,0	100,0
	Total	95	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 42. ΣΧΗΜΑ 40

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΡΟΝΟΥ	59	42,1	42,1
	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	45	32,1	74,3
	ΚΟΣΤΟΣ	6	4,3	78,6
	ΗΛΙΚΙΑ	1	,7	79,3
	ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	17	12,1	91,4
	ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	3	2,1	93,6
	ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	5	3,6	97,1
	ΑΛΛΟ	4	2,9	100,0
	Total	140	100,0	

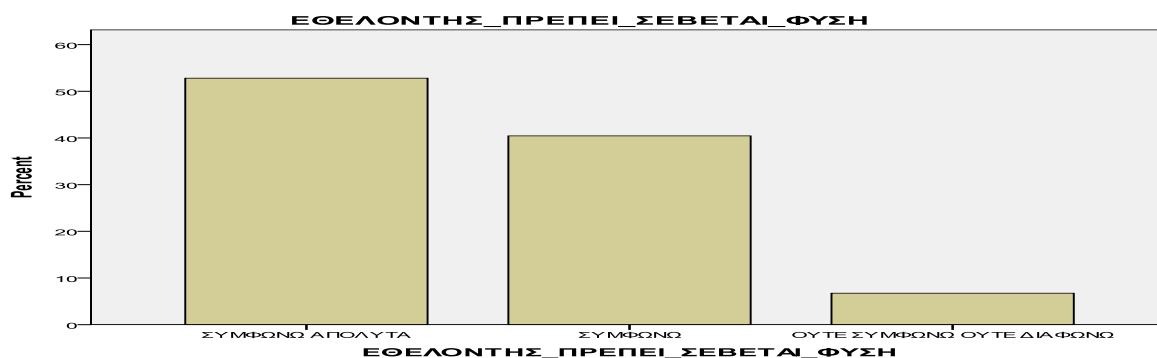

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ_ΠΟΥ_ΕΜΠΟΔΙΖΟΥΝ_ΓΙΑ_ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 43. ΣΧΗΜΑ 41

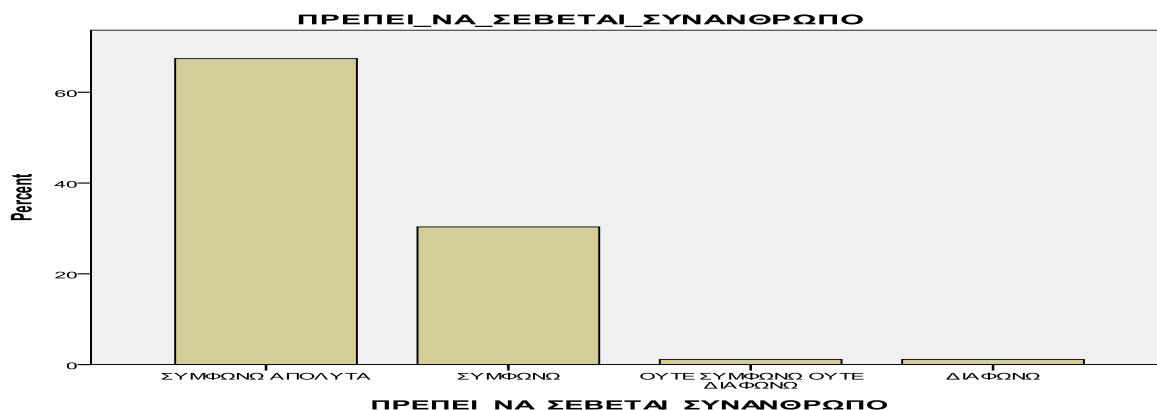
Το 52,8% απάντησαν ότι “ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ” στο ερώτημα εάν ο εθελοντής πρέπει να σέβεται το φυσικό περιβάλλον (πίνακας 44, σχήμα 42) και το 67,4% απάντησαν ότι “ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ” στο ερώτημα εάν πρέπει ο εθελοντής να σέβεται τον συνάνθρωπο (πίνακας 45, σχήμα 43). Ένας εθελοντής πρέπει να δείχνει σεβασμό προς το κοινωνικό σύνολο; Απάντησαν το 60,7% “ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ” (πίνακας 46, σχήμα 44) ενώ το 56,2% συμφωνεί απόλυτα στο ότι ο εθελοντής πρέπει να έχει θετική διάθεση για συνεργασία και συνήπαρξη (πίνακας 47, σχήμα 45) και "ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ" απάντησε το 57,3 στο ότι ο εθελοντής πρέπει να έχει όρεξη για δουλειά χωρίς ανταμοιβή (πίνακας 48, σχήμα 46).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	47	52,8	52,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ	36	40,4	93,3
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	6	6,7	100,0
	Total	89	100,0	

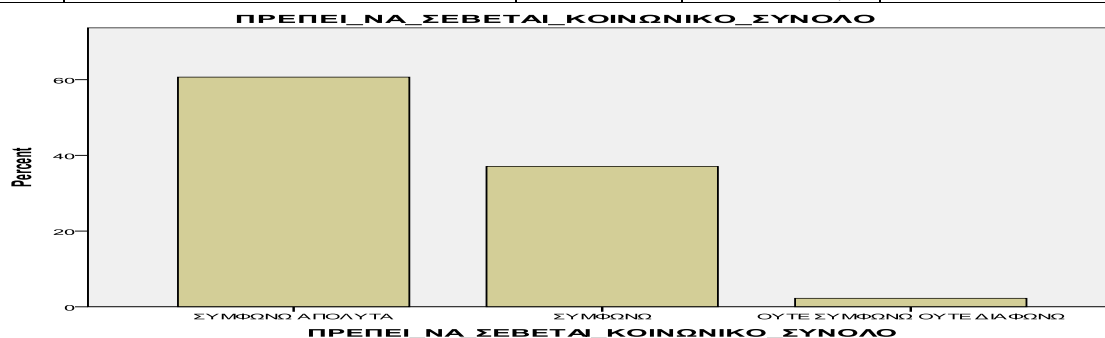
ΠΙΝΑΚΑΣ 44. ΣΧΗΜΑ 42

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	60	67,4	67,4
	ΣΥΜΦΩΝΩ	27	30,3	97,8
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	1	1,1	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

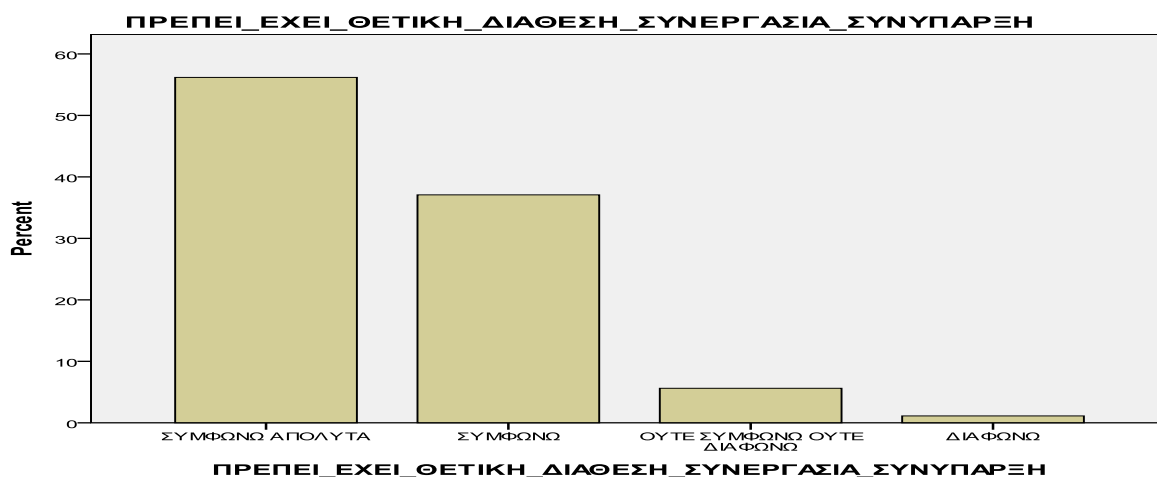
ΠΙΝΑΚΑΣ 45. ΣΧΗΜΑ 43

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	54	60,7	60,7
	ΣΥΜΦΩΝΩ	33	37,1	97,8
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

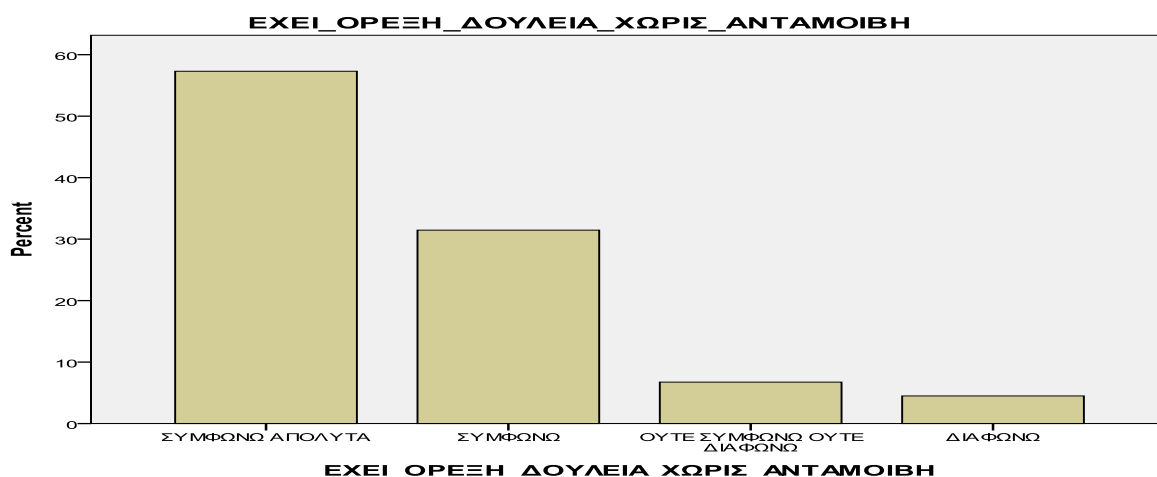
ΠΙΝΑΚΑΣ 46. ΣΧΗΜΑ 44

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	50	56,2	56,2
	ΣΥΜΦΩΝΩ	33	37,1	93,3
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	5	5,6	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 47. ΣΧΗΜΑ 45

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	51	57,3	57,3
	ΣΥΜΦΩΝΩ	28	31,5	88,8
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	6	6,7	95,5
	ΔΙΑΦΩΝΩ	4	4,5	100,0
	Total	89	100,0	

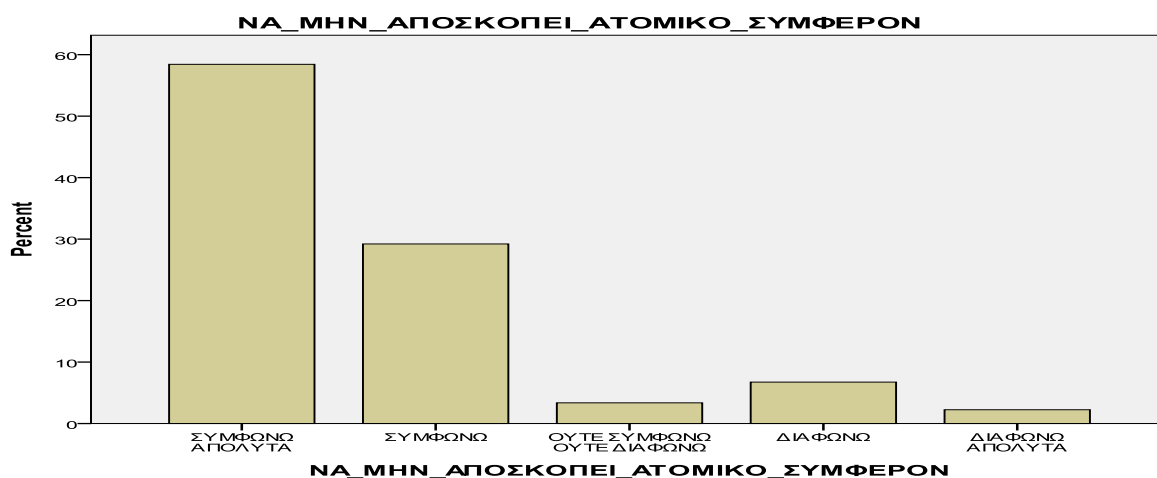

ΠΙΝΑΚΑΣ 48. ΣΧΗΜΑ 46

Στο ότι ο εθελοντής δεν πρέπει να αποσκοπεί στο ατομικό συμφέρον συμφωνεί απόλυτα το 58,4% (πίνακας 49, σχήμα 47), το 60,7% συμφωνεί στο ότι ο εθελοντισμός συμβάλλει θετικά στην ενεργοποίηση του πολίτη (πίνακας 50, σχήμα 48) ενώ το 52,8% απάντησε "ΣΥΜΦΩΝΩ" στο ότι ο εθελοντισμός βοηθάει στην απόκτηση δεξιοτήτων (πίνακας 51,

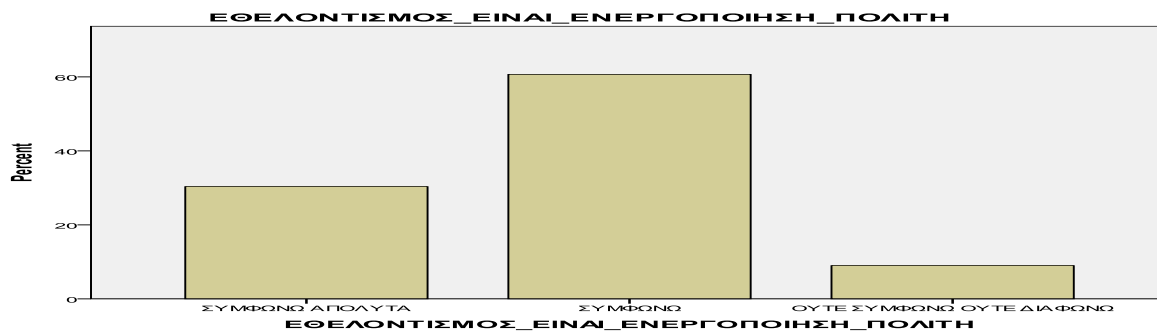
σχήμα 49). Το 62,9% δήλωσε ότι συμφωνεί με την άποψη ότι ο εθελοντισμός λειτουργεί θετικά στην αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου (πίνακας 52, σχήμα 50) ενώ το 56,2% συμφωνεί στο ότι ο εθελοντισμός έχει θετικά αποτελέσματα στη γνωριμία με άλλα άτομα (πίνακας 53, σχήμα 51) και με ποσοστό 46,1% οι ερωτηθέντες απάντησαν "ΣΥΜΦΩΝΩ" στο ότι ο εθελοντισμός βοηθάει το άτομο να γνωρίσει καλύτερα τον εαυτό του (πίνακας 54, σχήμα 52) ενώ το 53,9% απάντησε "ΣΥΜΦΩΝΩ" στο ότι ο εθελοντισμός έχει θετικό ρόλο στην απόκτηση νέων εμπειριών (πίνακας 55, σχήμα 53).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	52	58,4	58,4
	ΣΥΜΦΩΝΩ	26	29,2	87,6
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	3	3,4	91,0
	ΔΙΑΦΩΝΩ	6	6,7	97,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

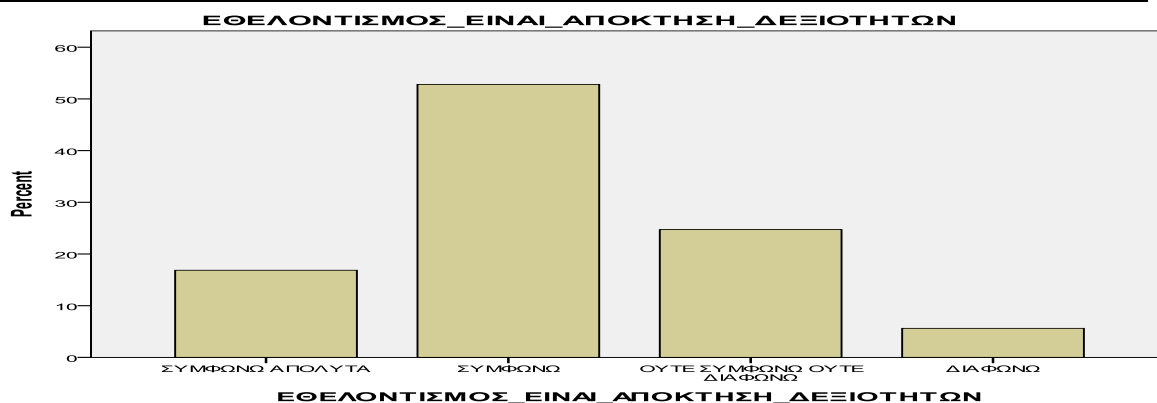
ΠΙΝΑΚΑΣ 49. ΣΧΗΜΑ 47

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	27	30,3	30,3
	ΣΥΜΦΩΝΩ	54	60,7	91,0
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	8	9,0	100,0
	Total	89	100,0	

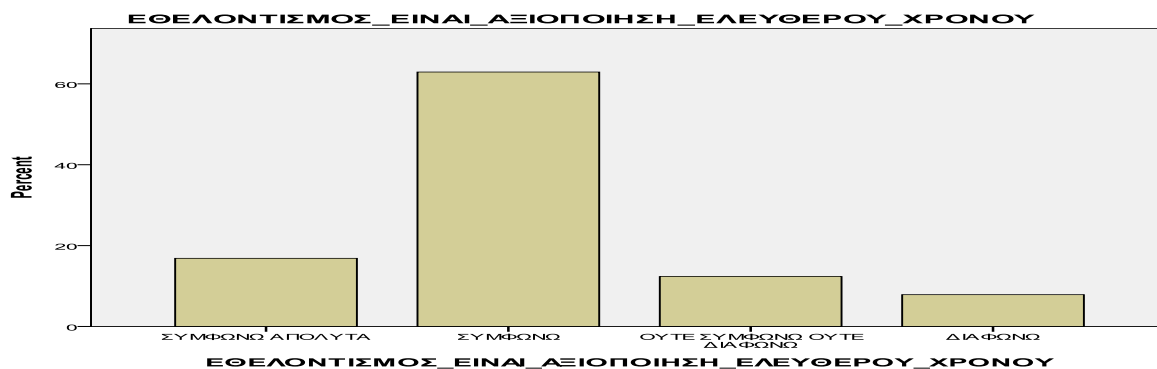
ΠΙΝΑΚΑΣ 50. ΣΧΗΜΑ 48

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	15	16,9	16,9
	ΣΥΜΦΩΝΩ	47	52,8	69,7
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	22	24,7	94,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	5	5,6	100,0
	Total	89	100,0	

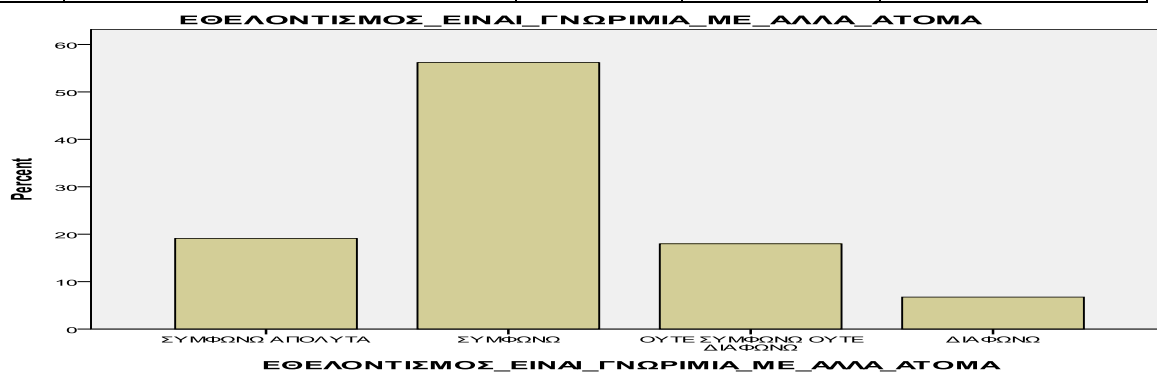
ΠΙΝΑΚΑΣ 51. ΣΧΗΜΑ 49

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	15	16,9	16,9
	ΣΥΜΦΩΝΩ	56	62,9	79,8
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	11	12,4	92,1
	ΔΙΑΦΩΝΩ	7	7,9	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 52. ΣΧΗΜΑ 50

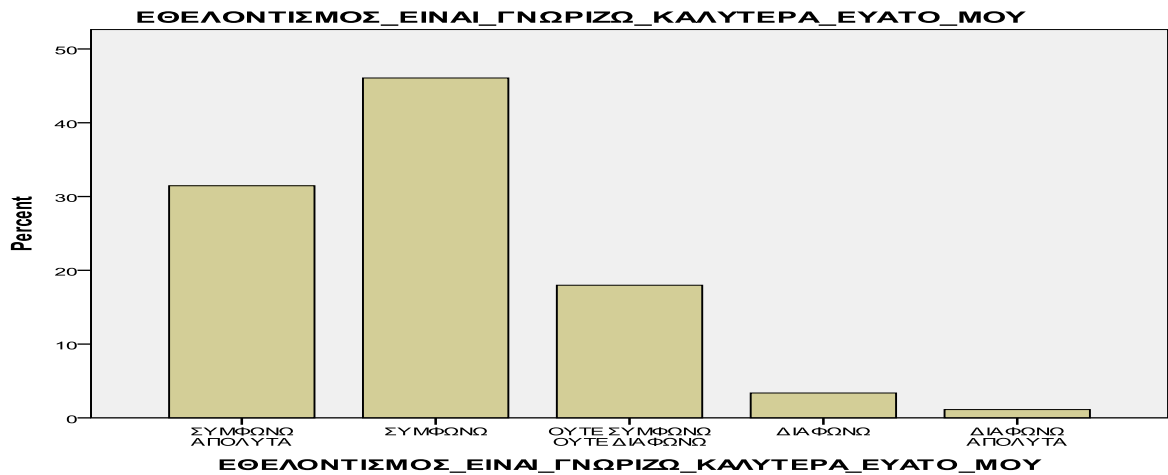
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	17	19,1	19,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ	50	56,2	75,3
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	16	18,0	93,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ	6	6,7	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 53. ΣΧΗΜΑ 51

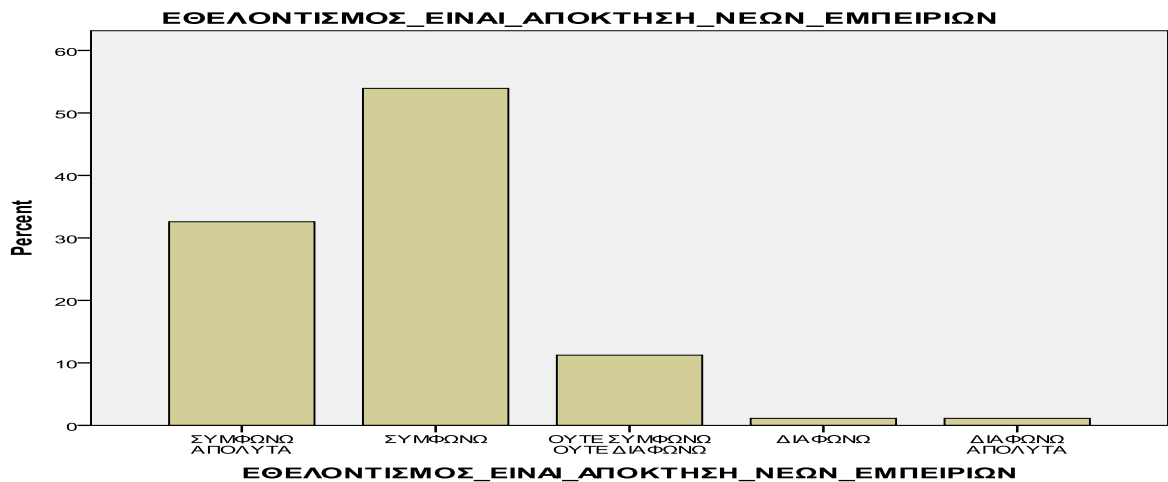
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	28	31,5	31,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ	41	46,1	77,5
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	16	18,0	95,5
	ΔΙΑΦΩΝΩ	3	3,4	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	1,1	100,0

Total	89	100,0
-------	----	-------

ΠΙΝΑΚΑΣ 54. ΣΧΗΜΑ 52

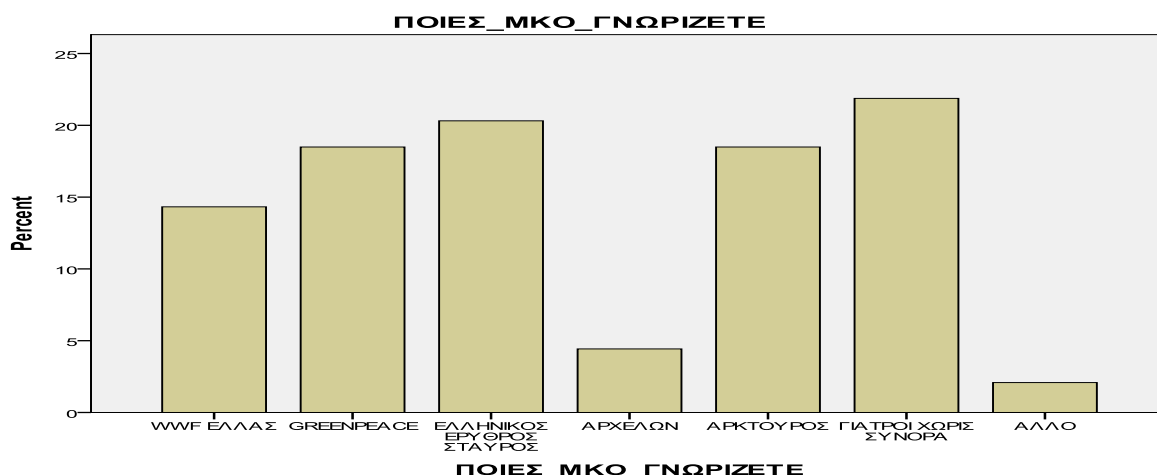
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	29	32,6	32,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ	48	53,9	86,5
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	10	11,2	97,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ	1	1,1	98,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	1,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 55. ΣΧΗΜΑ 53

Στην ερώτηση ποιές Μ.Κ.Ο. γνωρίζεται οι περισσότεροι απάντησαν τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό και τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα με ποσοστά 20,3% και 21,9% αντίστοιχα (πίνακας 56, σχήμα 54) από τους οποίους το 46,1% ενημερώθηκε από τα Μ.Μ.Ε. για τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις τις οποίες γνωρίζει (πίνακας 57, σχήμα 55). Το 75,3% απάντησε "ΝΑΙ" στο ερώτημα αν οι Μ.Κ.Ο. αποτελούν μέσο προώθησης του εθελοντισμού (πίνακας 58, σχήμα 56) Στην ερώτηση αν ο εθελοντισμός είναι αναπτυγμένος στην Ελλάδα το 73.0% απάντησε "ΟΧΙ" (πίνακας 59, σχήμα 57).

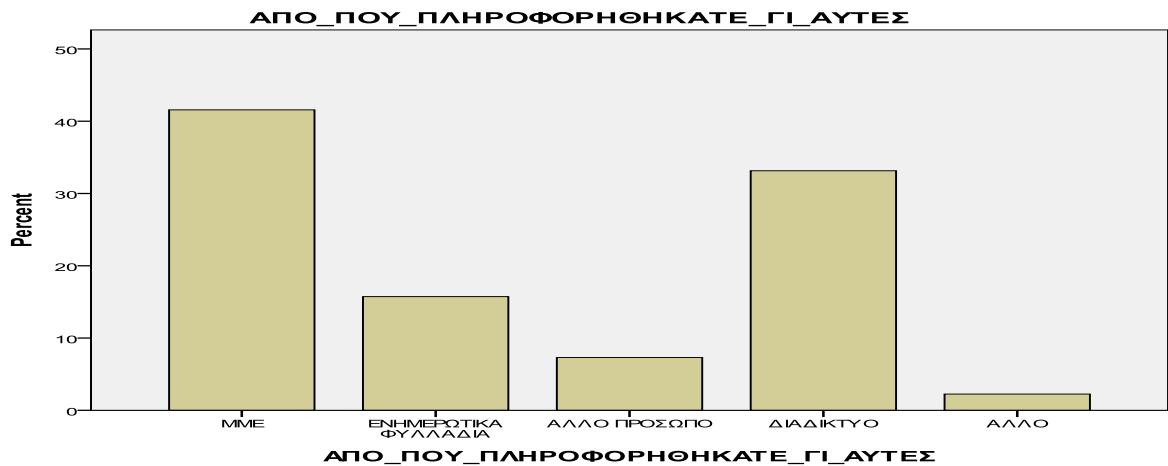
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	WWF ΕΛΛΑΣ	55	14,3	14,3
	GREENPEACE	71	18,5	32,8
	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	78	20,3	53,1
	ΑΡΧΕΛΩΝ	17	4,4	57,6
	ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ	71	18,5	76,0
	ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	84	21,9	97,9
	ΑΛΛΟ	8	2,1	100,0
	Total		100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 56. ΣΧΗΜΑ 54

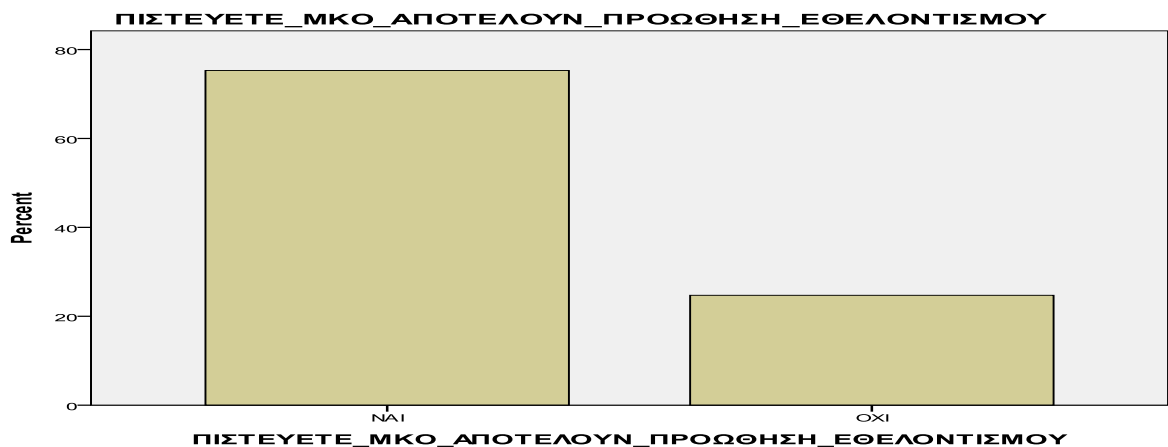
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	MME	74	41,6	41,6
	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ	28	15,7	57,3

	ΑΛΛΟ ΠΡΟΣΩΠΟ	13	7,3	64,6
	ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	59	33,1	97,8
	ΑΛΛΟ	4	2,2	100,0
	Total	178	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 57. ΣΧΗΜΑ55

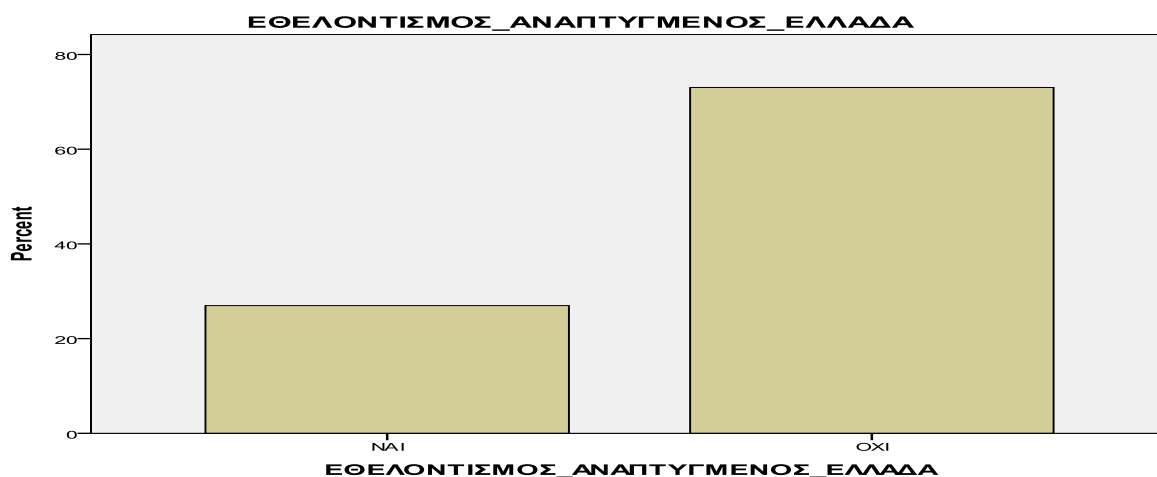
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	67	75,3	75,3
	ΟΧΙ	22	24,7	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 58. ΣΧΗΜΑ 56

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	24	27,0	27,0
	ΟΧΙ	65	73,0	100,0

Total	89	100,0
-------	----	-------

ΠΙΝΑΚΑΣ 59. ΣΧΗΜΑ 57

Μερικές από τις Μη Κυβερνητικές οργανώσεις που γνωρίζουν οι συμμετέχοντες του ερωτηματολογίου μας αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα 60.

	Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
EMFASIS	1	,3	98,2
PRAKSIS	1	,3	98,4
ΑΤΑΧΤΟΙ	2	,5	99,0
ΓΙΑΤΡΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	,3	99,2
ΓΙΑΤΡΟΙ ΚΟΣΜΟΥ	1	,3	99,5
ΚΕΘΕΑ	1	,3	99,7
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ	1	,3	100,0
Total		100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 60.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟΥ

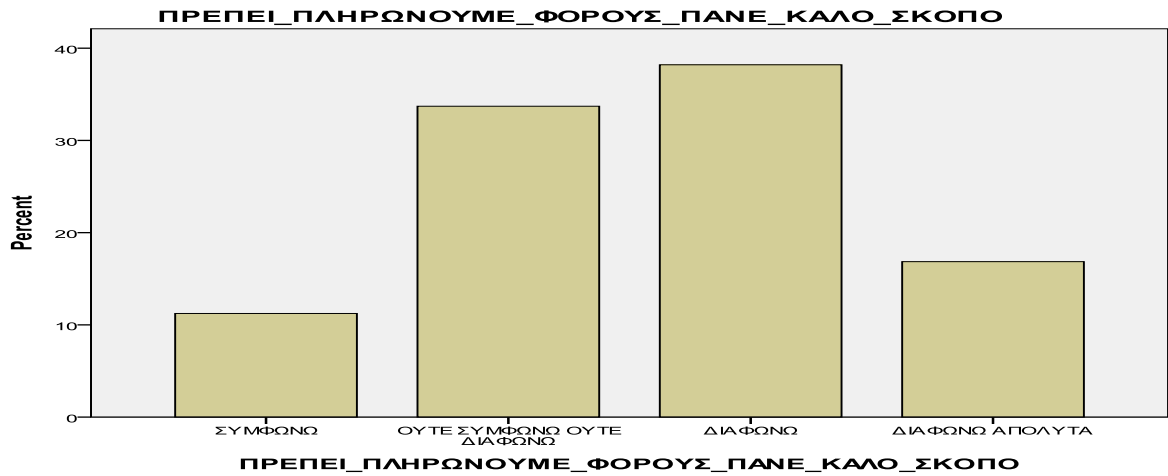
Η κλίμακα αλτρονισμού αποτελείται από 8 προτάσεις και οι συμμετέχοντες έπρεπε να διαλέξουν από μια πενταβάθμια κλίμακα Likert μια απάντηση. Τα αποτελέσματα παρατίθενται παρακάτω.

Το 38,2% απάντησαν “ΔΙΑΦΩΝΩ” στο ότι πρέπει να πληρώνουν πρόθυμα φόρους οι άνθρωποι όταν πηγαίνουν σε καλούς σκοπούς και 33,7% επέλεξαν την ουδέτερη απάντηση «ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ» (πίνακας 61, σχήμα 58).

	Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΣΥΜΦΩΝΩ	10	11,2	11,2
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	30	33,7	44,9
ΔΙΑΦΩΝΩ	34	38,2	83,1

	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	15	16,9	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 61.

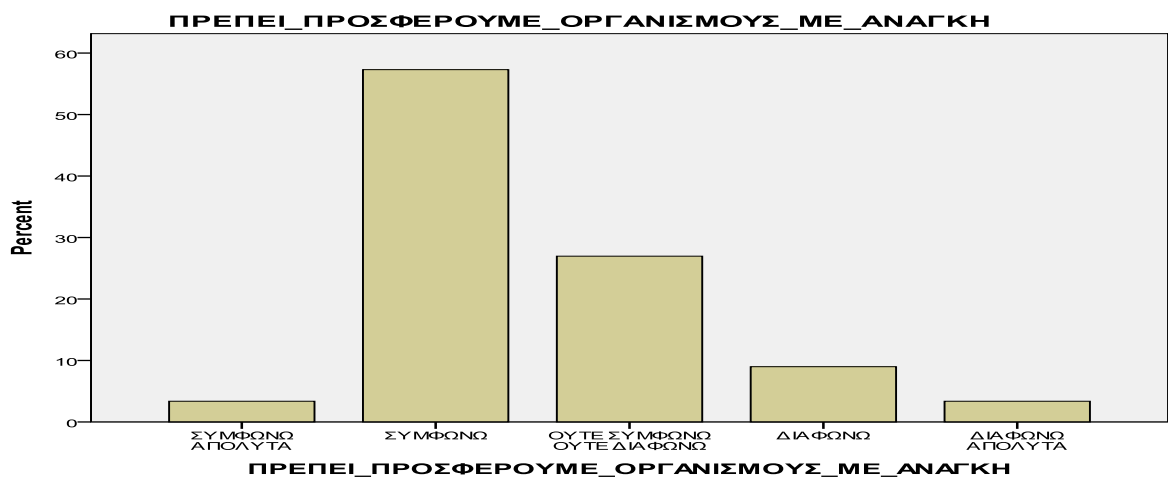

ΣΧΗΜΑ 58.

Το 53,7% πιστεύουν ότι πρέπει να γίνονται γενναιόδωρες προσφορές σε οργανισμούς που έχουν ανάγκες ενώ ποσοστό 27% επέλεξαν ουδέτερη στάση (πίνακας 62, σχήμα 59).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	3,4	3,4
	ΣΥΜΦΩΝΩ	51	57,3	60,7
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	24	27,0	87,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ	8	9,0	96,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	3,4	100,0
	Total	89	100,0	

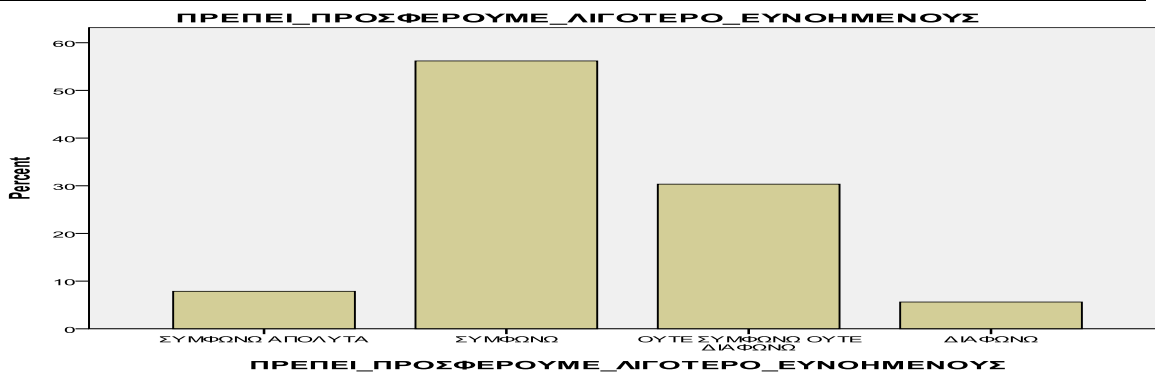
ΠΙΝΑΚΑΣ 62.

ΣΧΗΜΑ 59.

Το 56,2% απάντησαν “ΣΥΜΦΩΝΩ”, ενώ το 30,3% έχουν ουδέτερη στάση στο ότι πρέπει να βοηθάμε γενναιόδωρα τους λιγότερο ευνοημένους (πίνακας 63, σχήμα 60).

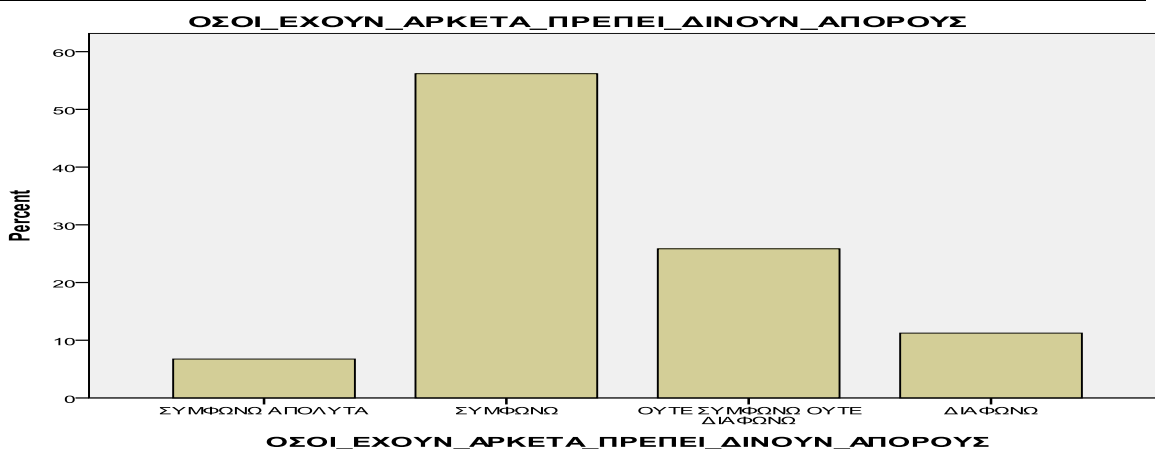
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	7	7,9	7,9
	ΣΥΜΦΩΝΩ	50	56,2	64,0
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	27	30,3	94,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	5	5,6	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 63. ΣΧΗΜΑ 60

“Οι άνθρωποι που έχουν αρκετά για τον εαυτό τους είναι καθήκον τους να προσφέρουν στους άπορους”. Απάντησαν “ΣΥΜΦΩΝΩ” το 56,2%, ενώ “ΔΙΑΦΩΝΩ” μόλις το 11,2% (πίνακας 64, σχήμα 61).

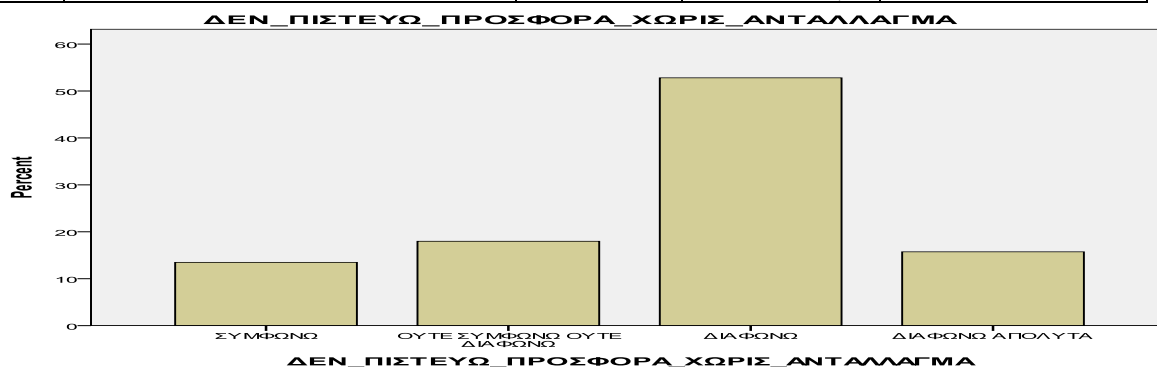
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	6,7	6,7
	ΣΥΜΦΩΝΩ	50	56,2	62,9
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	23	25,8	88,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ	10	11,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 64. ΣΧΗΜΑ 61

Δεν πιστεύω στην οποιαδήποτε προσφορά χωρίς αντάλλαγμα. Απάντησαν “ΔΙΑΦΩΝΩ” το 52,8%, ενώ το 18,0% έχουν ουδέτερη στάση (πίνακας 65, σχήμα 62).

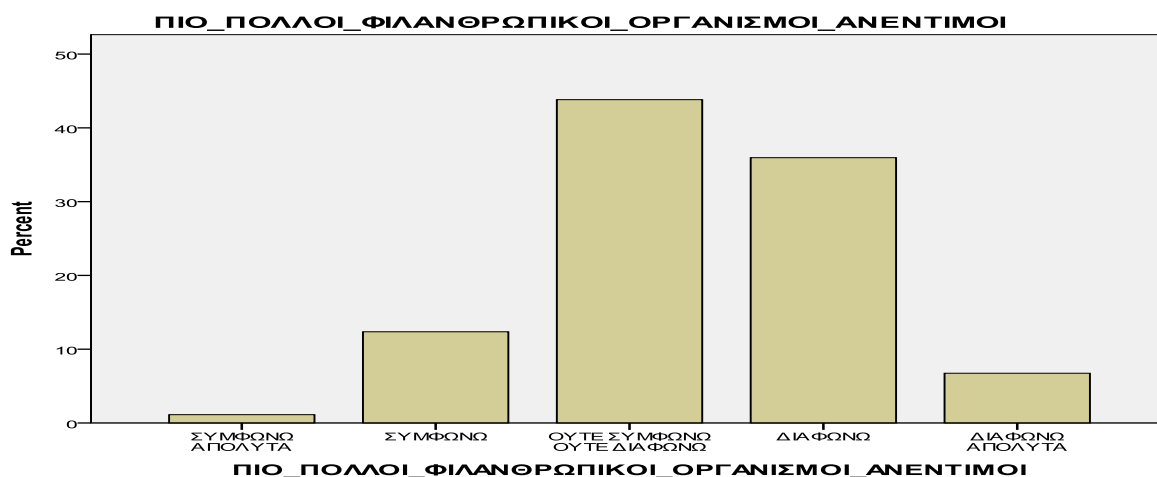
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ	12	13,5	13,5
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	16	18,0	31,5
	ΔΙΑΦΩΝΩ	47	52,8	84,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	14	15,7	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 65. ΣΧΗΜΑ 62

“ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ-ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ” απάντησαν το 43,8%, ενώ το αμέσως επόμενο μεγάλο ποσοστό το οποίο είναι το 36,0% απάντησα “ΔΙΑΦΩΝΩ” ότι οι πιο πολλοί φιλανθρωπικοί οργανισμοί είναι ανέντιμοι.

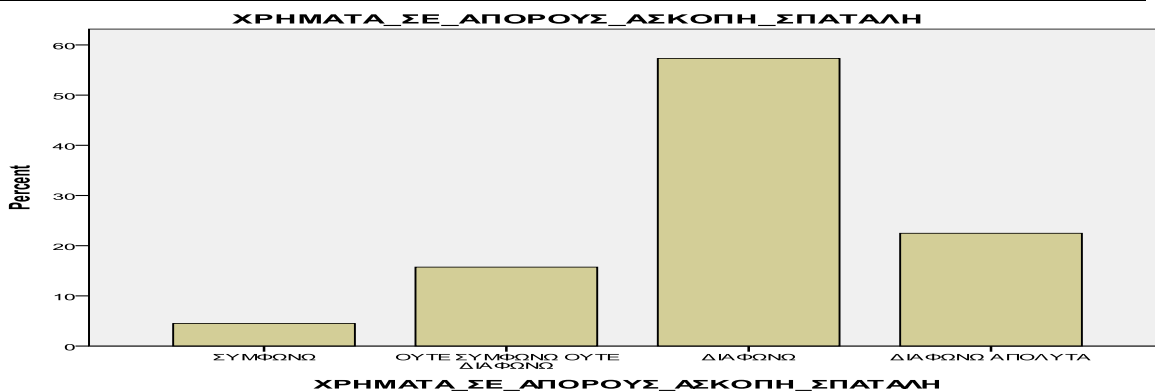
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	1,1	1,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ	11	12,4	13,5
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	39	43,8	57,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ	32	36,0	93,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	6,7	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 66. ΣΧΗΜΑ 63

Το 57.3% διαφωνούν στο ότι τα περισσότερα χρήματα που δίνονται στους απόρους είναι μια άσκοπη σπατάλη (πίνακας 67, σχήμα 64).

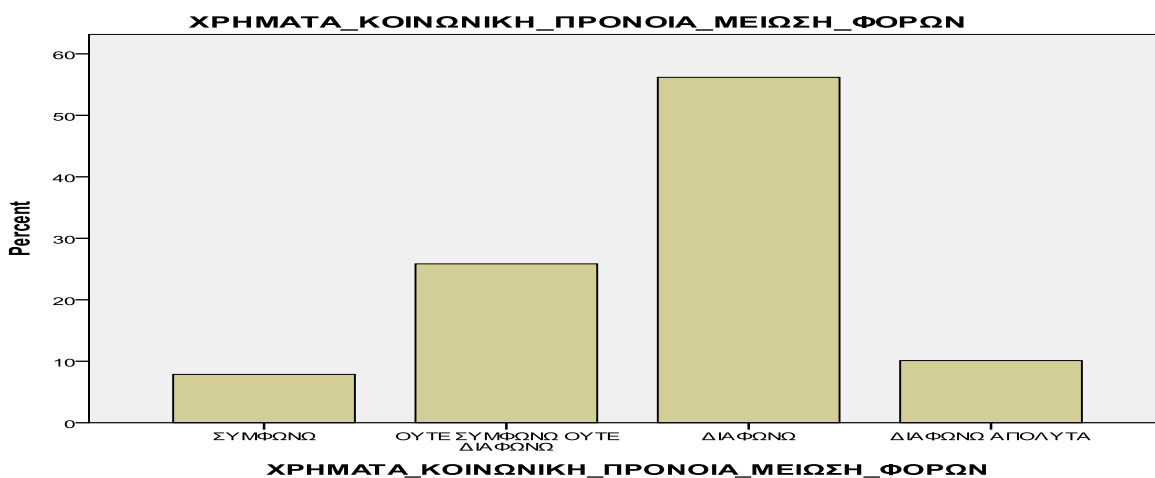
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ	4	4,5	4,5
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	14	15,7	20,2
	ΔΙΑΦΩΝΩ	51	57,3	77,5
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	20	22,5	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 67. ΣΧΗΜΑ 64

Τα χρήματα που δαπανώνται για κοινωνική πρόνοια θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ώστε να μειωθούν οι φόροι. Απάντησαν το 56,2% “ ΔΙΑΦΩΝΩ” (πίνακας 68, σχήμα 65).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ	7	7,9	7,9
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	23	25,8	33,7
	ΔΙΑΦΩΝΩ	50	56,2	89,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	9	10,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 68. ΣΧΗΜΑ 65.

Ο μέσος όρος για τον “αλτρουισμό” βρίσκεται λίγο πάνω από την μέση τιμή με τιμή 25,46 (TA±2,6) και υποδεικνύει την τάση του κόσμου να μην αποδέχεται την ευθύνη για προσφορά βοήθειας, να μοιράζεται και να είναι γενναιόδωρος προς τους συμπολίτες του. Άλλη μια βαθμολογία αναμενόμενη η οποία αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα. Στους ανθρώπους σήμερα περισσότερο από ποτέ και εξαιτίας και των ποικίλων μοντέρνων προβλημάτων είναι δύσκολο να περιμένει κανείς να δει δείγματα αλτρουισμού τη στιγμή που το προσωπικό συμφέρον και οι σχέσεις συναλλαγής κυριαρχούν (πίνακας 69).

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟΥ		
N	Valid	89
Mean		25,46
Std. Deviation		2,603
Minimum		18
Maximum		31

ΠΙΝΑΚΑΣ 69.

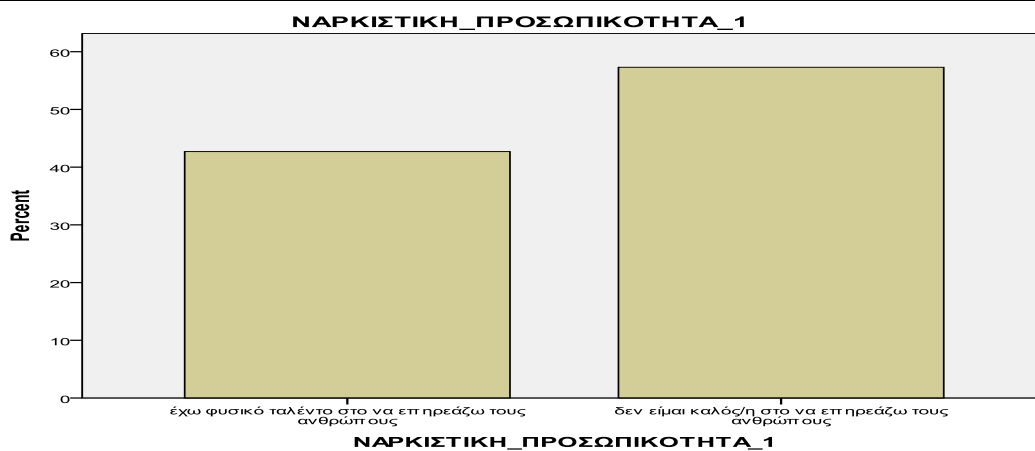
ΚΛΙΜΑΚΑ ΝΑΡΚΙΣΣΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η κλίμακα ναρκισσιστικής προσωπικότητας αποτελείται από 40 θέματα που οι ερωτώμενοι θα έπρεπε να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο προτάσεις. Οι απαντήσεις τους παρατίθενται παρακάτω (πίνακες 70-109, σχήματα 66-105).

1. Το 57,3% απάντησε ότι δεν είμαι καλός/-η στο να επηρεάζω τους ανθρώπους.
2. Το 91,0% απάντησαν ότι είμαι ένα μετριοπαθές άτομο ουσιαστικά.
3. Το 82,0% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι είναι αρκετά επιφυλακτικά άτομα.
4. Το 86,5% απάντησαν ότι νιώθουν αμήχανα όταν τους συγχαίρουν.
5. Το 66,3% τους φοβίζει η ιδέα να κυβερνήσουν.
6. Το 68,5% θεωρούν πως όταν βγαίνουν έξω μπορούν να μιλήσουν για οτιδήποτε θέμα.
7. Το 93,3% προτιμούν να εναρμονίζονται με το πλήθος.
8. Παρατηρείται ότι το 55,1% θέλουν να γίνουν πετυχημένα άτομα.
9. Το 87,6% των ερωτηθέντων σημείωσαν ότι δεν θεωρούν ότι είμαι καλύτερος ή χειρότερος από τους συνανθρώπους μου.
10. Το 76,4% απάντησε ότι δεν είναι σίγουρο αν θα γινόμουν ένας καλος ηγέτης

	Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	έχω φυσικό ταλέντο στο να επηρεάζω τους	38	42,7

	ανθρώπους			
	δεν είμαι καλός/η στο να επηρεάζω τους ανθρώπους	51	57,3	100,0
	Total	89	100,0	

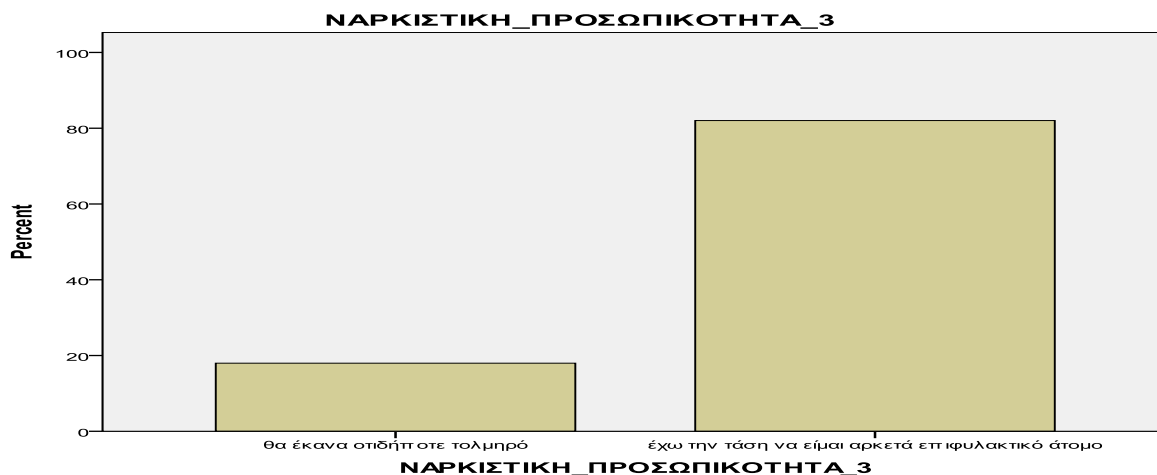
ΠΙΝΑΚΑΣ 70. ΣΧΗΜΑ 66

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	η σεμνότητα δεν είναι κάτι που με αντιπροσωπεύει	8	9,0	9,0
	είμναι ένα μετριοπαθές άτομο ουσιαστικά	81	91,0	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 71. ΣΧΗΜΑ 67

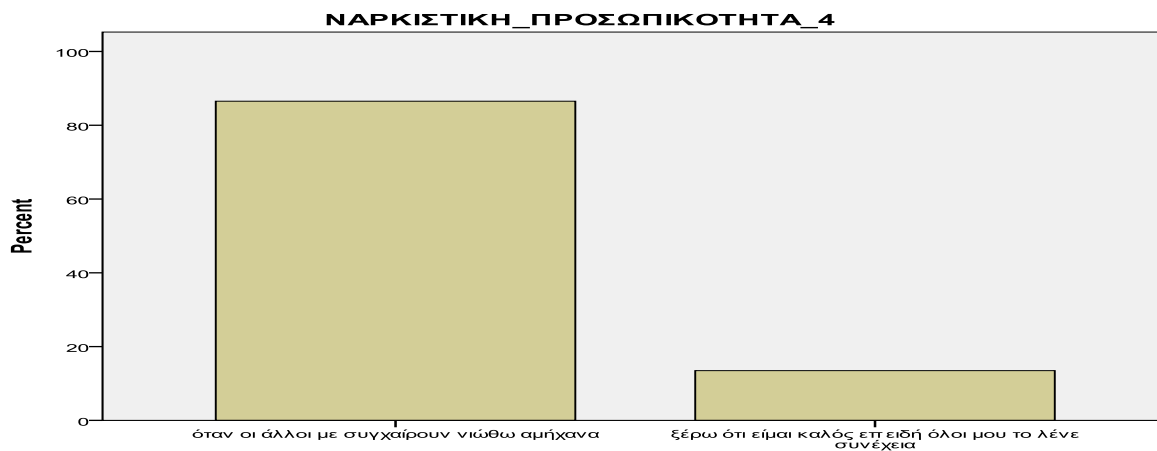
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	θα έκανα οτιδήποτε τολμηρό	16	18,0	18,0
	έχω την τάση να είμαι αρκετά επιφυλακτικό άτομο	73	82,0	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_3

ΠΙΝΑΚΑΣ 72.ΣΧΗΜΑ 68

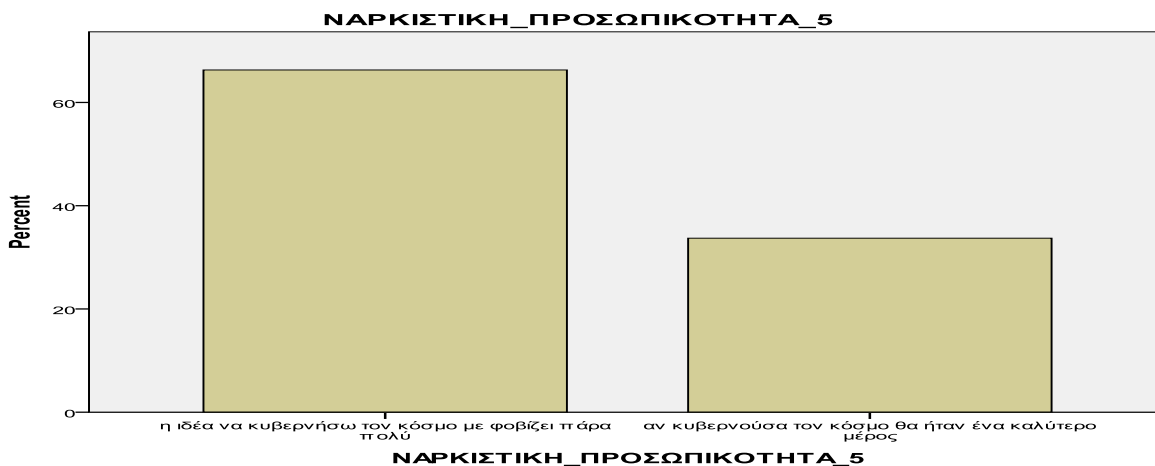
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	όταν οι άλλοι με συγχαίρουν νιώθω αμήχανα	77	86,5	86,5
	ξέρω ότι είμαι καλός επειδή όλοι μου το λένε συνέχεια	12	13,5	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_4

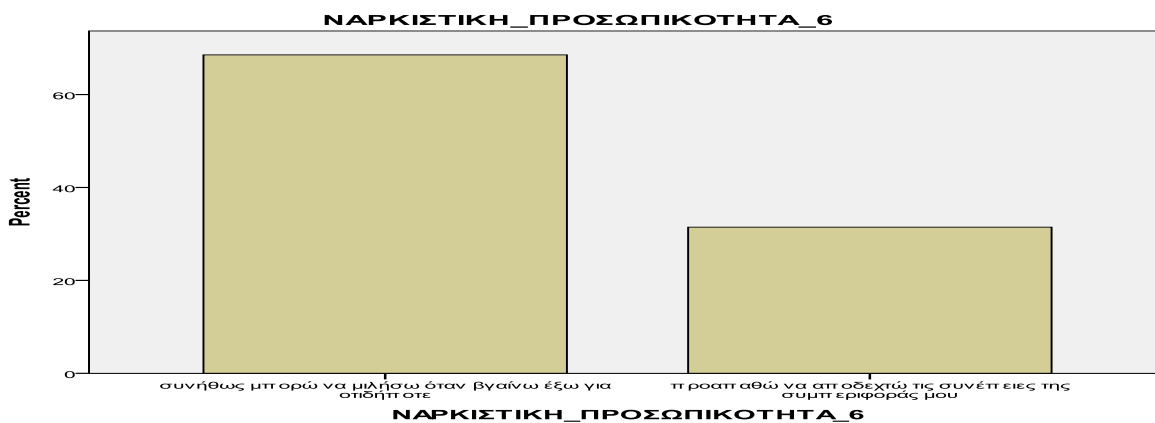
ΠΙΝΑΚΑΣ 73. ΣΧΗΜΑ 69

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	η ιδέα να κυβερνήσω τον κόσμο με φοβίζει πάρα πολύ	59	66,3	66,3
	αν κυβερνούσα τον κόσμο θα ήταν ένα καλύτερο μέρος	30	33,7	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 74. ΣΧΗΜΑ 70

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	συνήθως μπορώ να μιλήσω όταν βγαίνω έξω για οτιδήποτε	61	68,5	68,5
	προσπαθώ να αποδεχτώ τις συνέπειες της συμπεριφοράς μου	28	31,5	100,0
	Total	89	100,0	

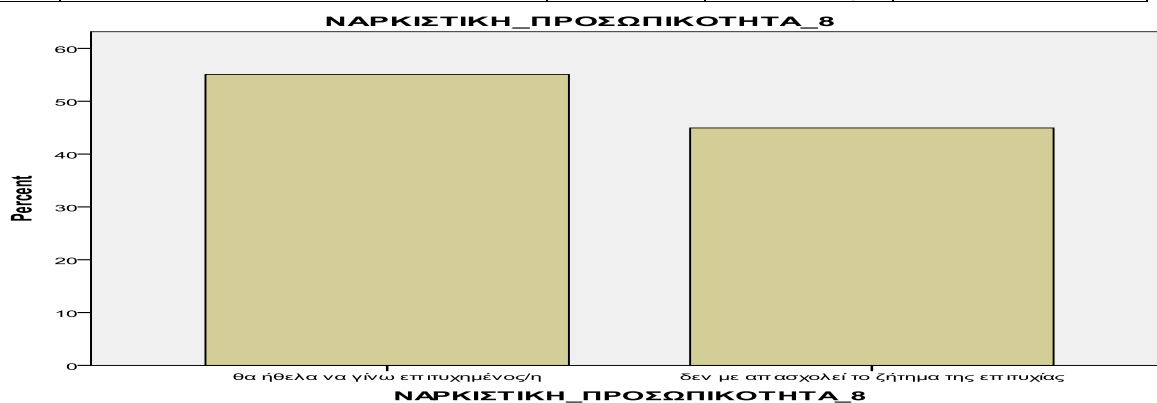
ΠΙΝΑΚΑΣ 75. ΣΧΗΜΑ 71

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	προτιμώ να εναρμονίζομαι με το πλήθος	83	93,3	93,3
	μου αρέσει να είμαι το επίκεντρο της προσοχής	6	6,7	100,0
	Total	89	100,0	

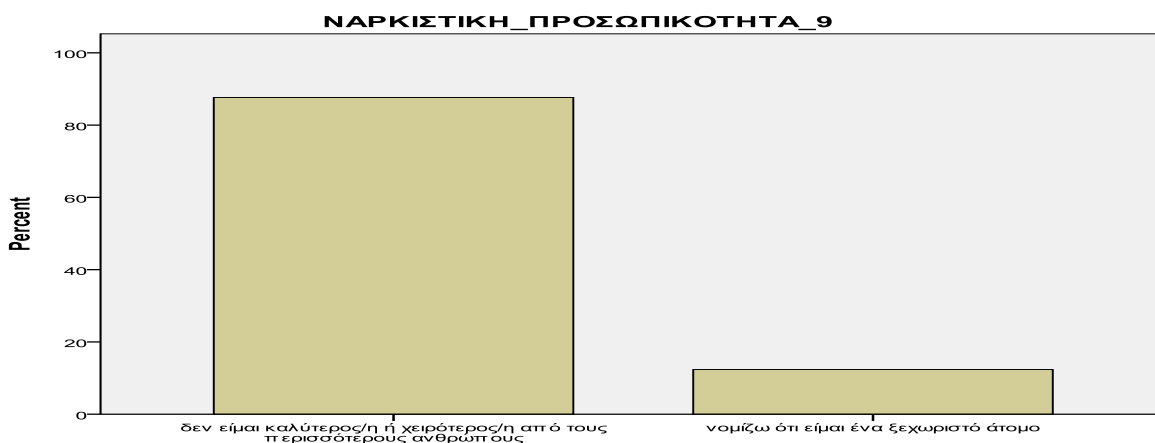
ΠΙΝΑΚΑΣ 76.ΣΧΗΜΑ 72.

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	θα ήθελα να γίνω επιτυχημένος/η	49	55,1	55,1
	δεν με απασχολεί το ζήτημα της επιτυχίας	40	44,9	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 77.ΣΧΗΜΑ73

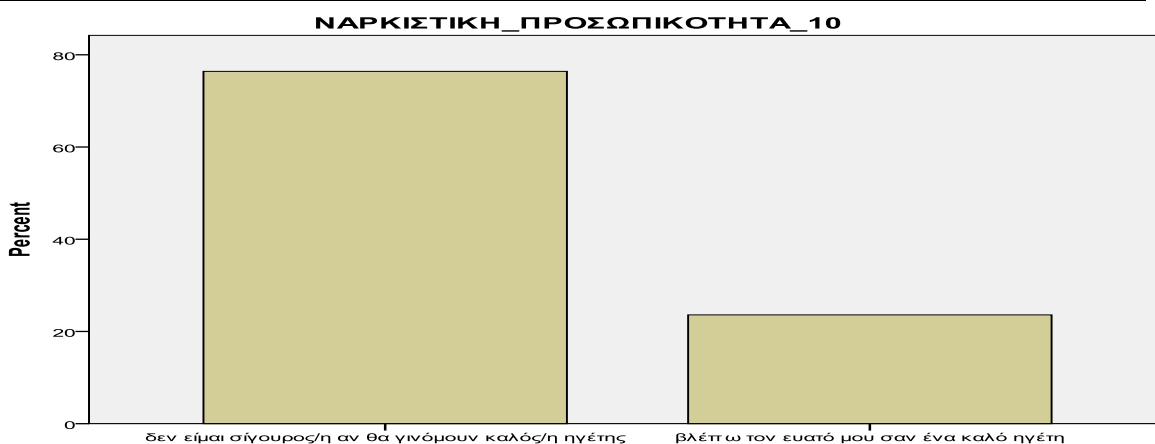
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	δεν είμαι καλύτερος/η ή χειρότερος/η από τους περισσότερους ανθρώπους	78	87,6	87,6
	νομίζω ότι είμαι ένα ξεχωριστό άτομο	11	12,4	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_9

ΠΙΝΑΚΑΣ 78. ΣΧΗΜΑ 74.

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	δεν είμαι σίγουρος/η αν θα γινόμουν καλός/η ηγέτης	68	76,4	76,4
	βλέπω τον εαυτό μου σαν ένα καλό ηγέτη	21	23,6	100,0
	Total	89	100,0	

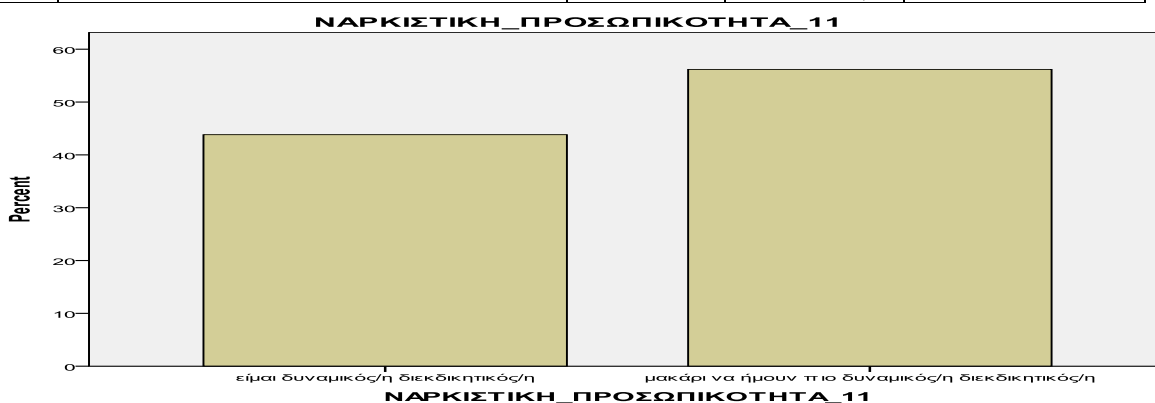
ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_10

ΠΙΝΑΚΑΣ 79.ΣΧΗΜΑ 75

1. Μακάρι να ήμουν πιο δυναμικός απάντησαν το 56,2%.
2. Το 93,3% απάντησαν ότι δεν τους ενοχλεί να ακολουθούν οδηγίες.
3. Το 84,3% δεν τους αρέσει να γίνονται χειριστικοί άνθρωποι.
4. Το 58,4% θεωρούν ότι σχεδόν πάντα λαμβάνουν το σεβασμό που τους αξίζει.
5. Το 87,6% απάντησε ότι δεν του αρέσει να αναδεικνύει το σώμα του.
6. Είναι δύσκολο να καταλάβεις τους ανθρώπους απάντησαν το 74,2% .
7. Το 58,4% αν αισθάνονται αρμόδιοι είναι πρόθυμοι να αναλάβουν την ευθύνη στην λήψη αποφάσεων.

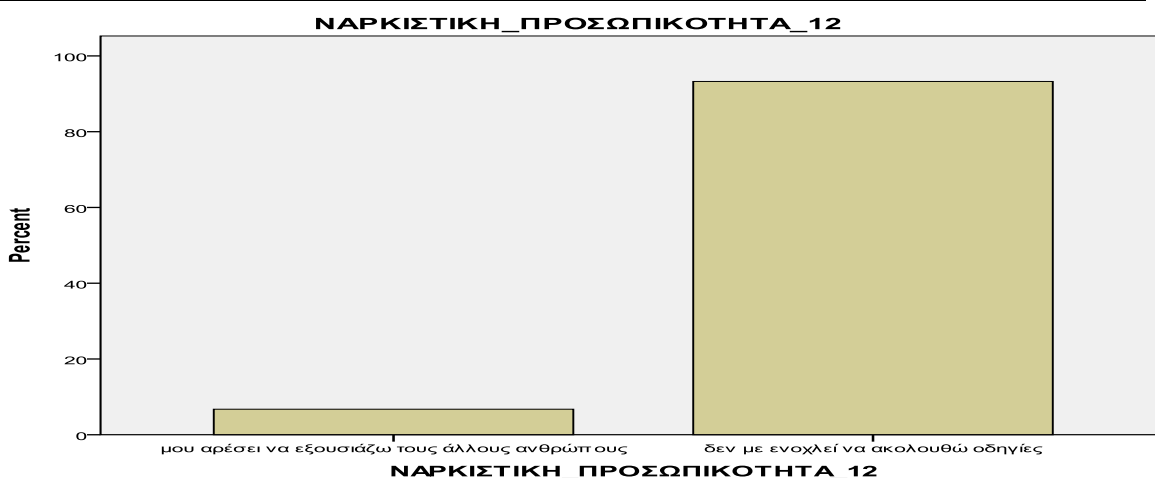
8. Σε ποσοστό 97,8% των ερωτηθέντων απάντησε ότι θέλω να είμαι αρκετά χαρούμενος/η , ικανοποιημένος/η.
9. Το 84,3% απάντησαν ότι το σώμα μου δεν είναι κάτι το ιδιαίτερο.
10. Το 89,9% επέλεξαν την απάντηση ότι προσπαθούν να μην κάνουν επίδειξη.

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	είμαι δυναμικός/η διεκδικητικός/η	39	43,8	43,8
	μακάρι να ήμουν πιο δυναμικός/η διεκδικητικός/η	50	56,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 80. ΣΧΗΜΑ 76

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	μου αρέσει να εξουσιάζω τους άλλους ανθρώπους	6	6,7	6,7
	δεν με ενοχλεί να ακολουθώ οδηγίες	83	93,3	100,0
	Total	89	100,0	

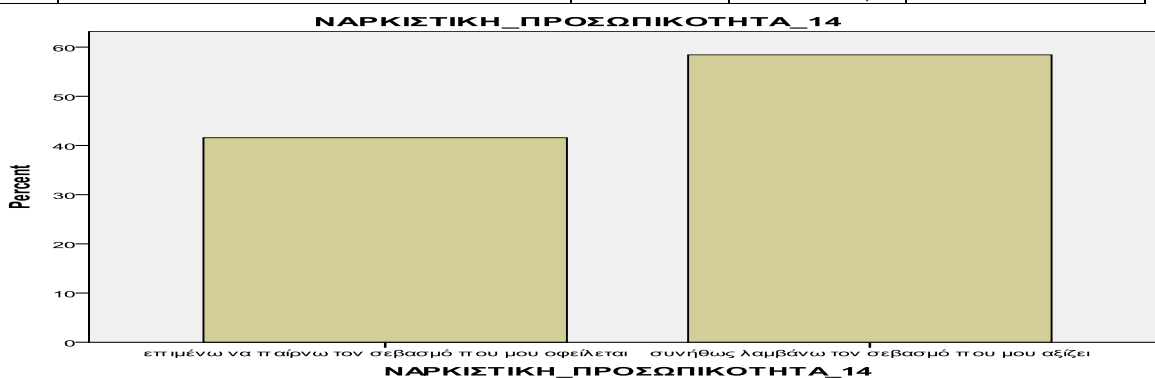
ΠΙΝΑΚΑΣ 81. ΣΧΗΜΑ 77

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	θεωρώ ότι είναι εύκολο να χειραγωγείς ανθρώπους	14	15,7	15,7
	δε μου αρέσει όταν πιάνω τον εαυτό μου να χειρίζεται ανθρώπους	75	84,3	100,0
	Total	89	100,0	

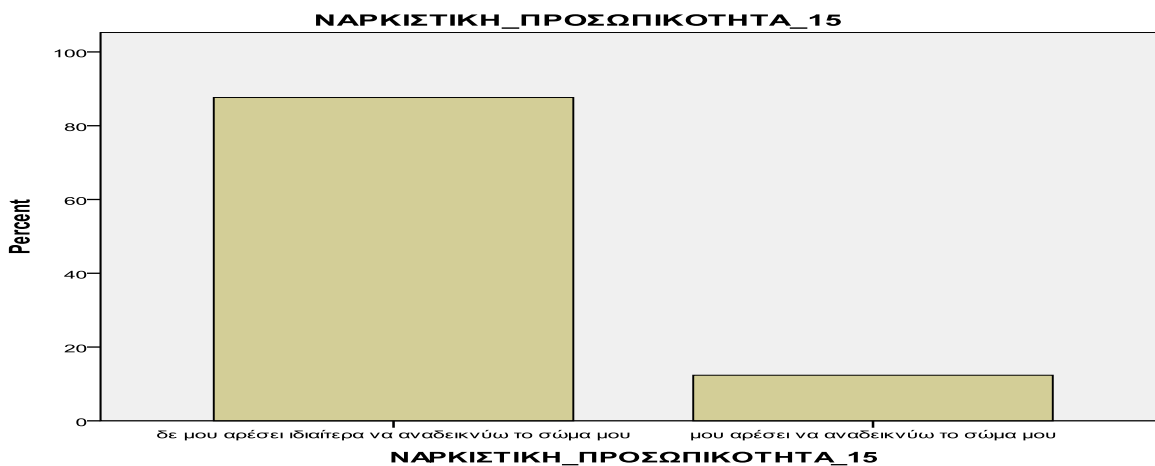
ΠΙΝΑΚΑΣ 82. ΣΧΗΜΑ 78

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	επιμένω να παίρνω τον σεβασμό που μου οφείλεται	37	41,6	41,6
	συνήθως λαμβάνω τον σεβασμό που μου αξίζει	52	58,4	100,0
	Total	89	100,0	

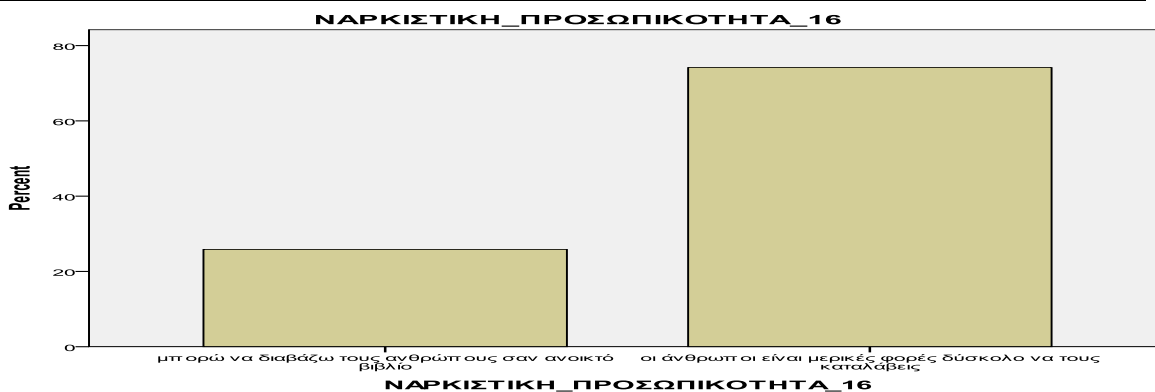
ΠΙΝΑΚΑΣ 83. ΣΧΗΜΑ 79

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	δε μου αρέσει ιδιαίτερα να αναδεικνύω το σώμα μου	78	87,6	87,6
	μου αρέσει να αναδεικνύω το σώμα μου	11	12,4	100,0
	Total	89	100,0	

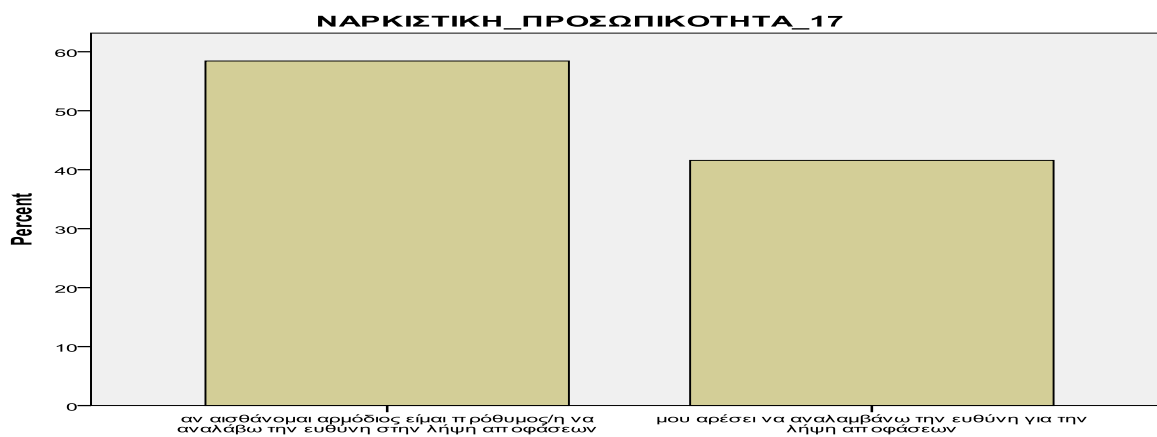
ΠΙΝΑΚΑΣ 84. ΣΧΗΜΑ 80

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	μπορώ να διαβάζω τους ανθρώπους σαν ανοικτό βιβλίο	23	25,8	25,8
	οι άνθρωποι είναι μερικές φορές δύσκολο να τους καταλάβεις	66	74,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 85. ΣΧΗΜΑ 81

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	αν αισθάνομαι αρμόδιος είμαι πρόθυμος/η να αναλάβω την ευθύνη στην λήψη αποφάσεων	52	58,4	58,4
	μου αρέσει να αναλαμβάνω την ευθύνη για την λήψη αποφάσεων	37	41,6	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_17

ΠΙΝΑΚΑΣ 86. ΣΧΗΜΑ 82

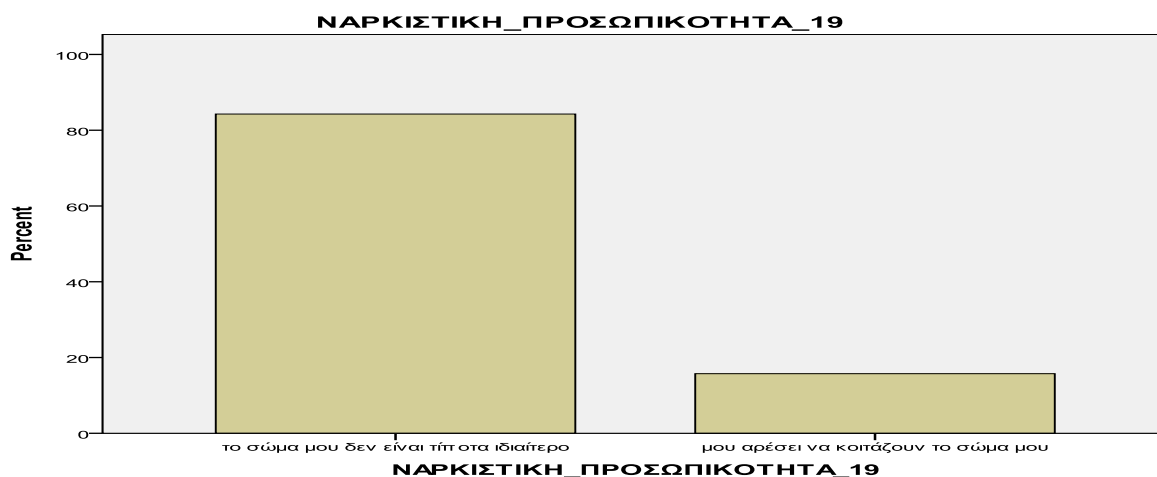
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	θέλω να είμαι αρκετά χαρούμενος/η ικανοποιημένος/η	87	97,8	97,8
	θα ήθελα να είμαι ανώτερος/η στα μάτια του κόσμου	2	2,2	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_18

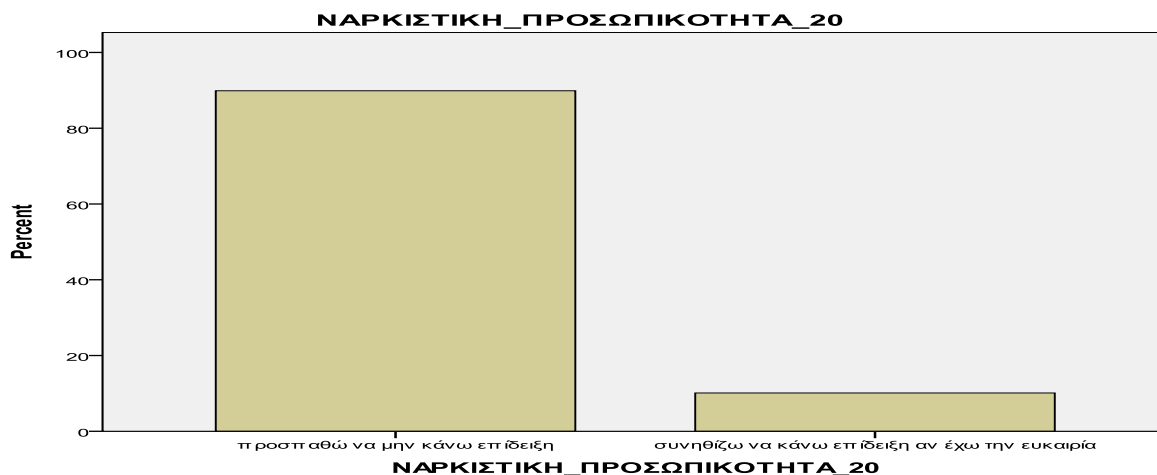
ΠΙΝΑΚΑΣ 87.ΣΧΗΜΑ 83

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	το σώμα μου δεν είναι τίποτα ιδιαίτερο	75	84,3	84,3
	μου αρέσει να κοιτάζουν το σώμα μου	14	15,7	100,0
	Total	89	100,0	

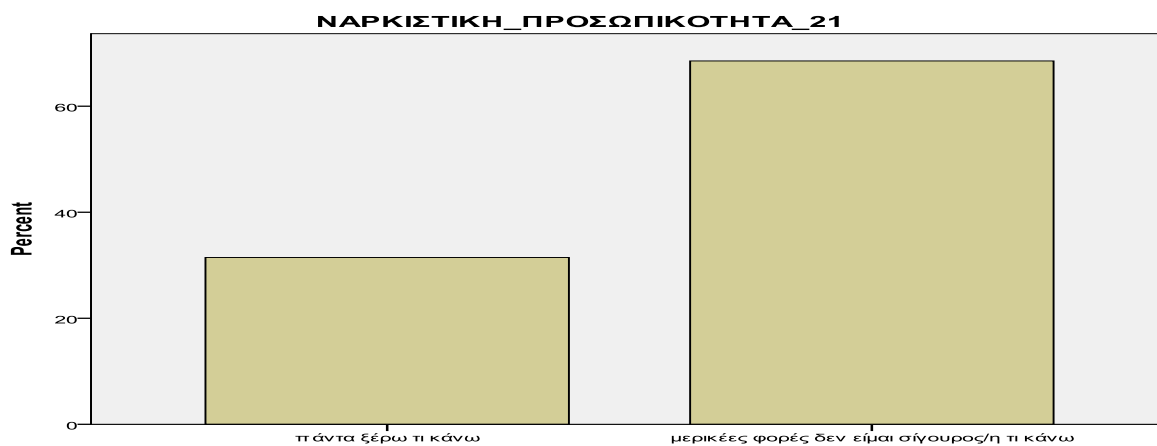
1. Το 68,5% απάντησε ότι μερικές φορές δεν είμαι σίγουρος/η τι κάνω.
2. Το 79,1% απάντησαν ότι δεν στηρίζομαι ποτέ στους άλλους για να επιτύχω πράγματα.
3. Το 80,9% λένε μερικές φορές καλές ιστορίες.
4. Το 86,5% τους αρέσει να κάνουν πολλά πράγματα για τους άλλους.
5. Την απάντηση η δύναμη σαν αυτοσκοπός δεν με ενθουσιάζει επέλεξε το 50,6%.
6. Το 60,7% είναι ικανοποιημένοι με ότι πάρουν.
7. Το 65,2% απάντησε ότι οι φιλοφρονήσεις τους φέρνουν σε δύσκολη θέση.
8. Δεν με ενδιαφέρουν οι νέες τάσεις της μόδας απάντησε το 57,3%.
9. Το 62,9% δήλωσε ότι δεν ενδιαφέρεται ιδιαίτερα να κοιτάζει τον εαυτό του στον καθρέπτη.
10. Σε ποσοστό 85,4% απάντησαν ότι νιώθουν άβολα όταν γίνονται αντικείμενο προσοχής.

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	προσπαθώ να μην κάνω επίδειξη	80	89,9	89,9
	συνηθίζω να κάνω επίδειξη αν έχω την ευκαιρία	9	10,1	100,0
	Total	89	100,0	

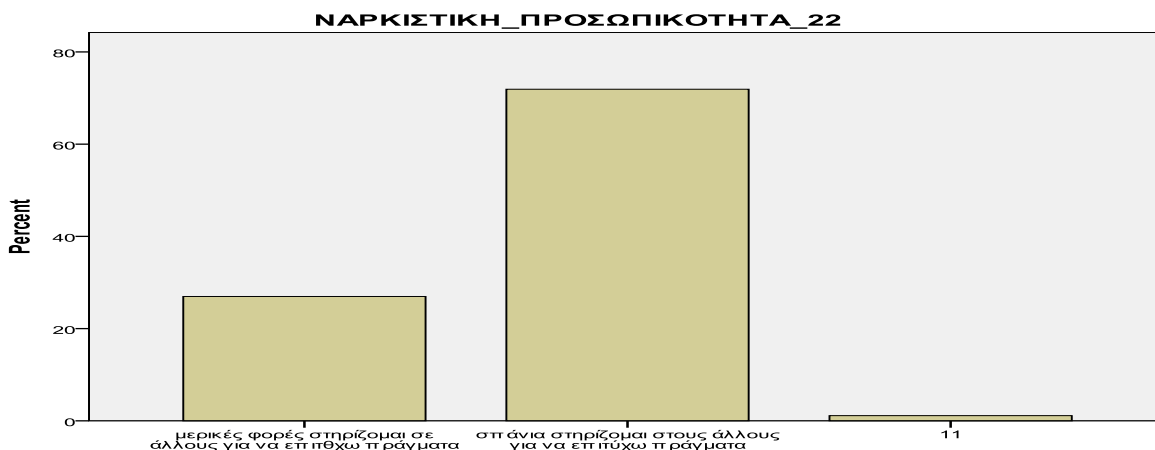
ΠΙΝΑΚΑΣ 89. ΣΧΗΜΑ 85

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πάντα ξέρω τι κάνω	28	31,5	31,5
	μερικές φορές δεν είμαι σίγουρος/η τι κάνω	61	68,5	100,0
	Total	89	100,0	

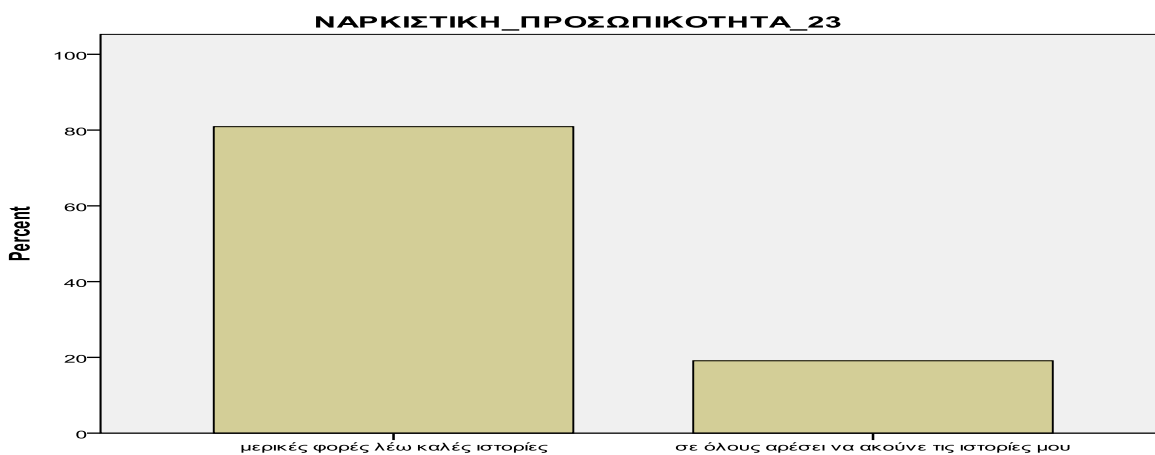
ΠΙΝΑΚΑΣ 90. ΣΧΗΜΑ 86

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	μερικές φορές στηρίζομαι σε άλλους για να επιτύχω πράγματα	24	27,0	27,0
	σπάνια στηρίζομαι στους άλλους για να επιτύχω πράγματα	64	71,9	98,9
	Total	89	100,0	

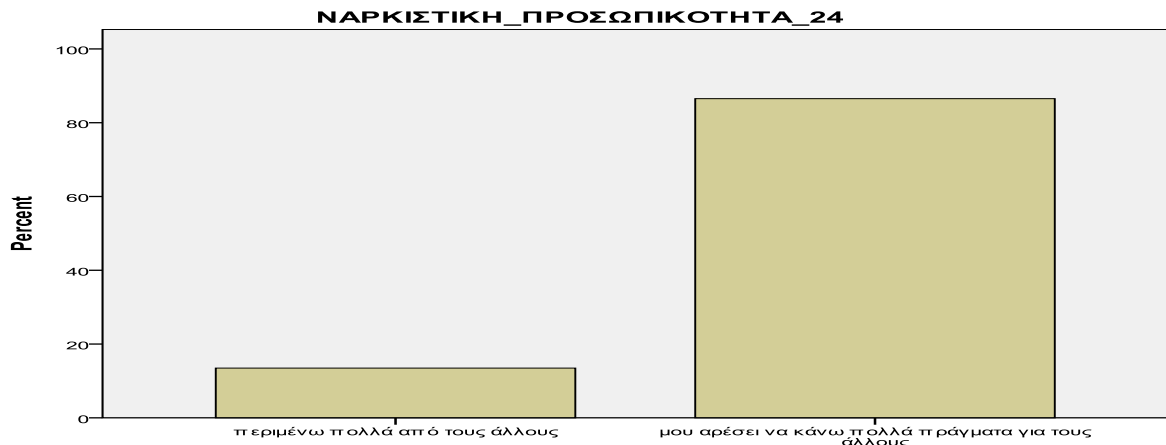
ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_22
ΠΙΝΑΚΑΣ 91. ΣΧΗΜΑ 87

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	μερικές φορές λέω καλές ιστορίες	72	80,9	80,9
	σε όλους αρέσει να ακούνε τις ιστορίες μου	17	19,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_23
ΠΙΝΑΚΑΣ 92. ΣΧΗΜΑ 88

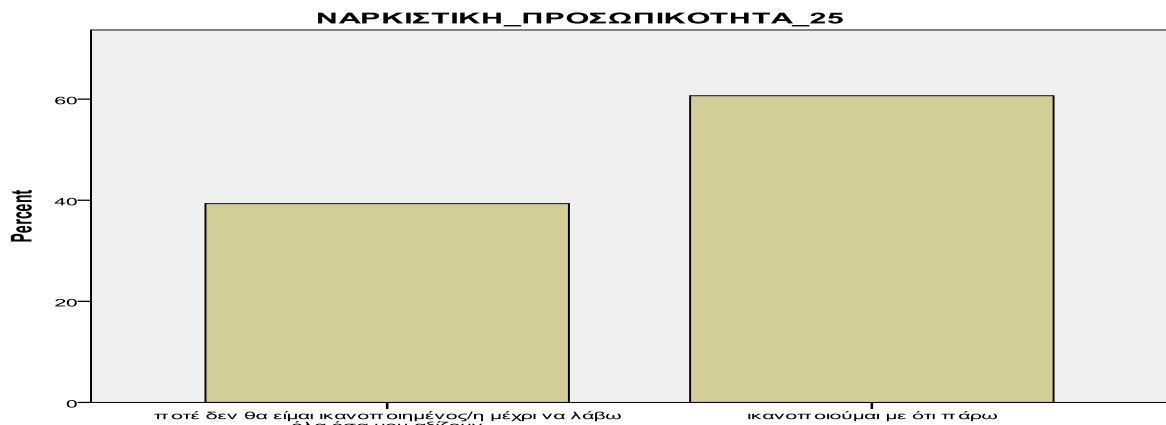
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	περιμένω πολλά από τους άλλους	12	13,5	13,5
	μου αρέσει να κάνω πολλά πράγματα για τους άλλους	77	86,5	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_24

ΠΙΝΑΚΑΣ 93. ΣΧΗΜΑ 89

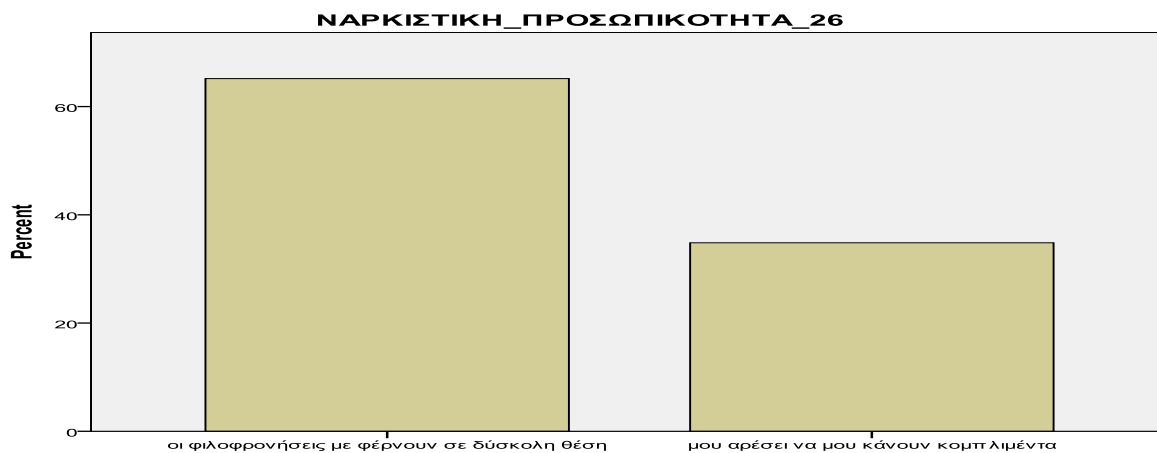
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ποτέ δεν θα είμαι ικανοποιημένος/η μέχρι να λάβω όλα όσα μου αξίζουν	35	39,3	39,3
	ικανοποιούμαι με ότι πάρω	54	60,7	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_25

ΠΙΝΑΚΑΣ 94. ΣΧΗΜΑ 90

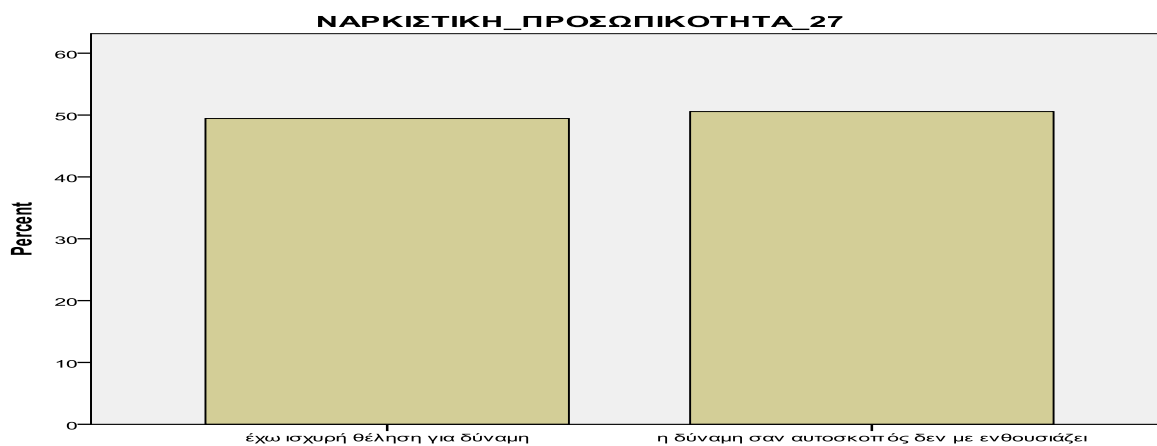
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	οι φιλοφρονήσεις με φέρνουν σε δύσκολη θέση	58	65,2	65,2
	μου αρέσει να μου κάνουν κομπλιμέντα	31	34,8	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_26

ΠΙΝΑΚΑΣ 95.ΣΧΗΜΑ 91

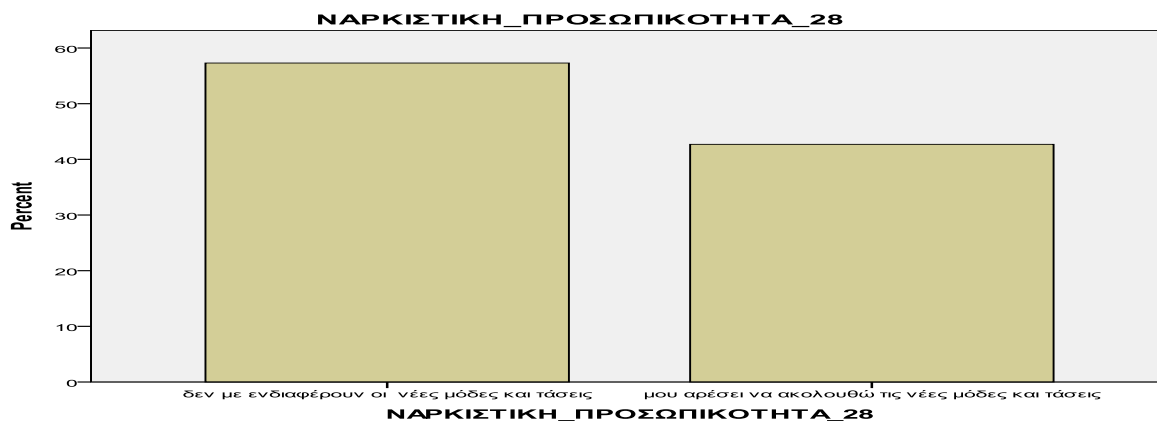
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	έχω ισχυρή θέληση για δύναμη	44	49,4	49,4
	η δύναμη σαν αυτοσκοπός δεν με ενθουσιάζει	45	50,6	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_27

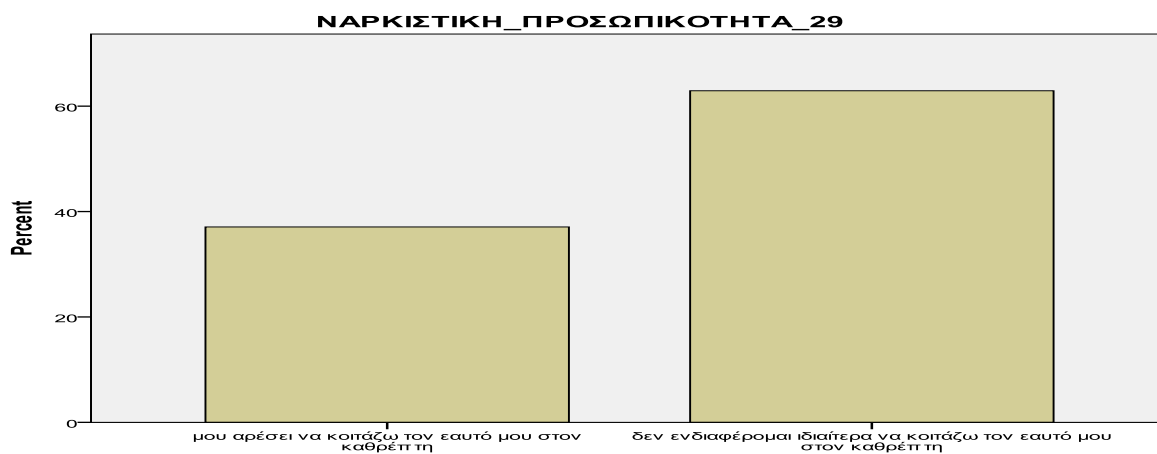
ΠΙΝΑΚΑΣ 96.ΣΧΗΜΑ 92

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	δεν με ενδιαφέρουν οι νέες μόδες και τάσεις	51	57,3	57,3
	μου αρέσει να ακολουθώ τις νέες μόδες και τάσεις	38	42,7	100,0
	Total	89	100,0	

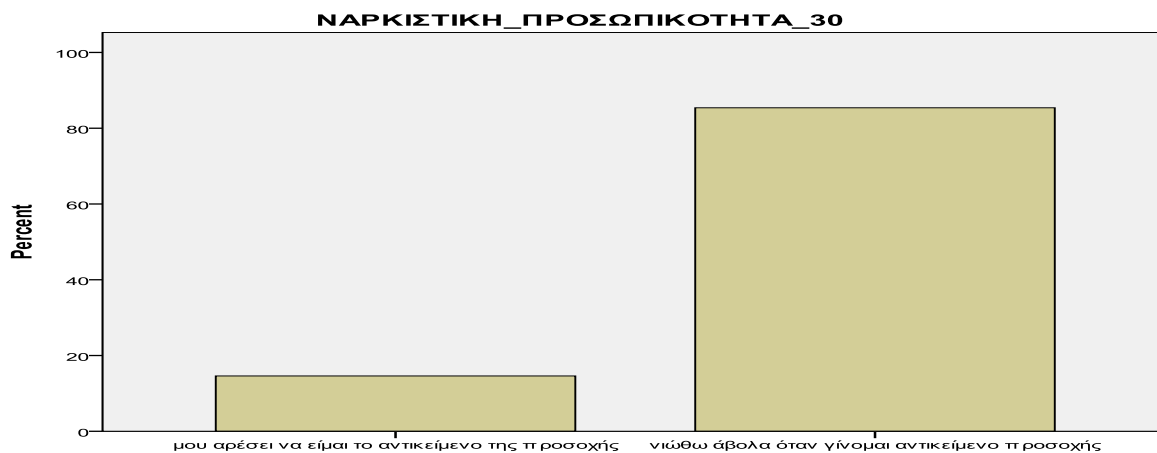
ΠΙΝΑΚΑΣ 97. ΣΧΗΜΑ 93

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	μου αρέσει να κοιτάζω τον εαυτό μου στον καθρέπτη	33	37,1	37,1
	δεν ενδιαφέρομαι ιδιαίτερα να κοιτάζω τον εαυτό μου στον καθρέπτη	56	62,9	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 98. ΣΧΗΜΑ 94

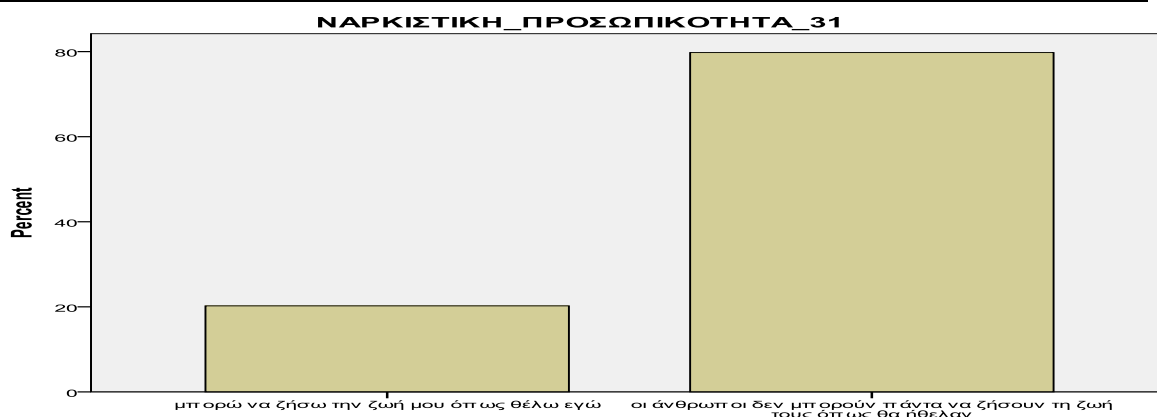
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	μου αρέσει να είμαι το αντικείμενο της προσοχής	13	14,6	14,6
	νιώθω άβολα όταν γίνομαι αντικείμενο προσοχής	76	85,4	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_30

ΠΙΝΑΚΑΣ 99. ΣΧΗΜΑ 95

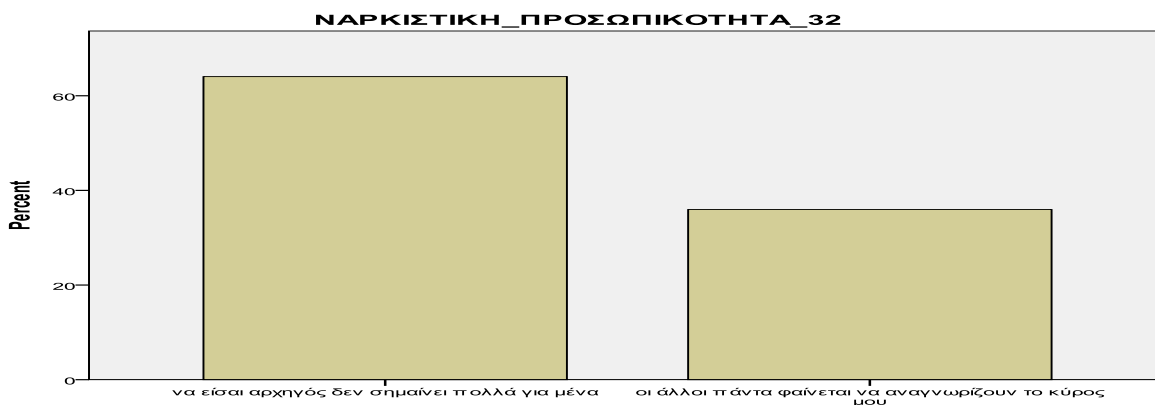
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	μπορώ να ζήσω την ζωή μου όπως θέλω εγώ	18	20,2	20,2
	οι άνθρωποι δεν μπορούν πάντα να ζήσουν τη ζωή τους όπως θα ήθελαν	71	79,8	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_31

ΠΙΝΑΚΑΣ 100. ΣΧΗΜΑ 96

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	να είσαι αρχηγός δεν σημαίνει πολλά για μένα	57	64,0	64,0
	οι άλλοι πάντα φαίνεται να αναγνωρίζουν το κύρος μου	32	36,0	100,0
	Total	89	100,0	

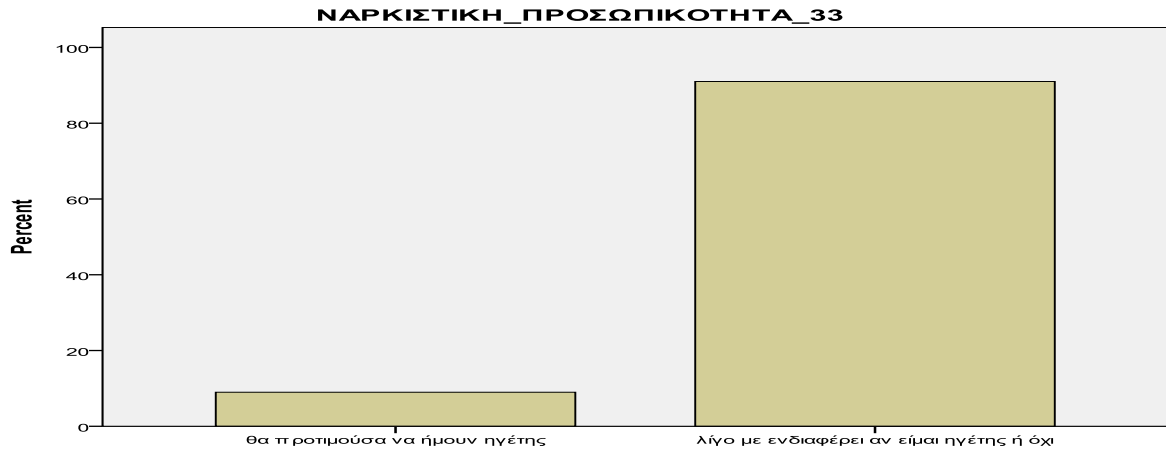

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_32

ΠΙΝΑΚΑΣ 101. ΣΧΗΜΑ 97

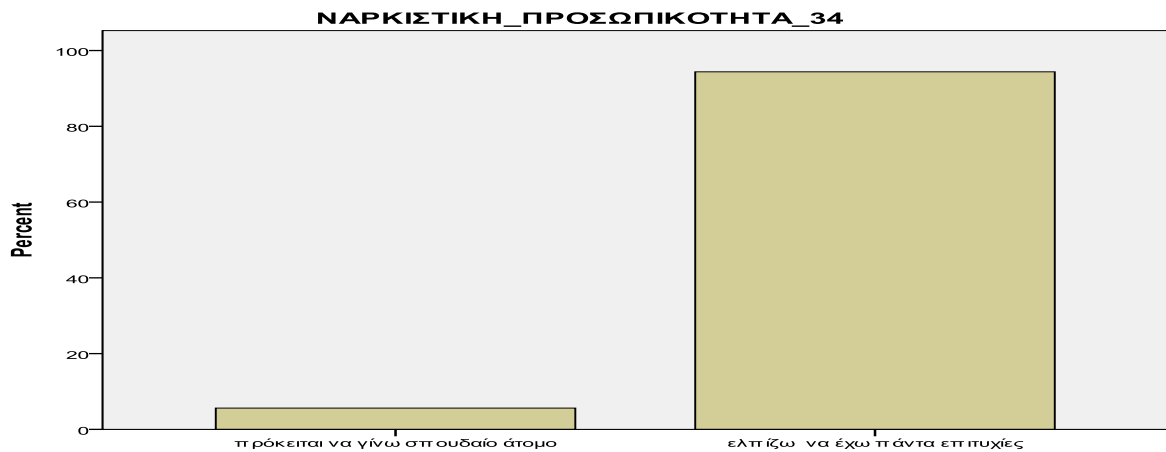
1. Το 79,8% απάντησαν ότι οι άνθρωποι δεν μπορούν πάντα να ζήσουν την ζωή τους όπως αυτοί το επιθυμούν.
2. Σε ποσοστό 64,0% απάντησαν ότι να είσαι αρχηγός για μένα δεν σημαίνει πολλά.
3. Το 91,0% του ποσοστού επέλεξε ότι λίγο τους ενδιαφέρει αν είναι σε ηγετική θέση ή όχι.
4. Το 94,4% ελπίζει να έχει πάντα επιτυχίες.
5. Το 74,4% απάντησαν ότι μερικές φορές οι άλλοι πιστεύουν ότι τους λέω.
6. Το 97,8% των ερωτηθέντων προτίμησαν την απάντηση η οποία λέει ότι η ηγεσία είναι μια ποιότητα που θέλει πολύ χρόνο για αναπτυχθεί.
7. Δεν θα μου άρεσε να ασχολούνται οι άλλοι με την ζωή μου επέλεξαν το 96,6%.
8. Το 96,6% λέει ότι δεν θα με πείραζε να ανακατευτό με το πλήθος όταν βγαίνω έξω.
9. Το 92,1% απάντησε οτι υπάρχουν πολλά που μπορούν να μάθουν απο τους άλλους ανθρώπους.
10. Με ποσοστό 65,2% απάντησαν ότι είμαι όπως όλοι οι άλλοι.

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	θα προτιμούσα να ήμουν ηγέτης	8	9,0	9,0
	λίγο με ενδιαφέρει αν είμαι ηγέτης ή όχι	81	91,0	100,0
	Total	89	100,0	

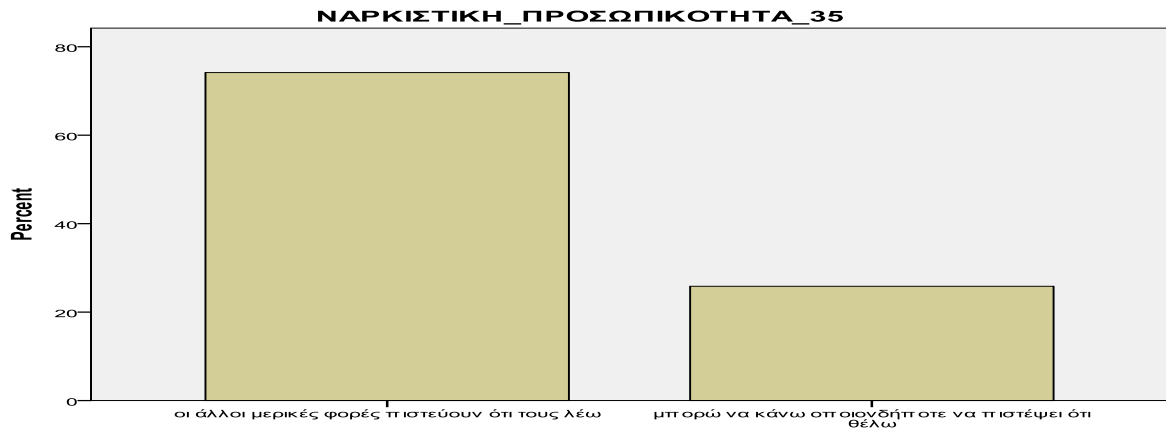
ΠΙΝΑΚΑΣ 102. ΣΧΗΜΑ 98

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πρόκειται να γίνω σπουδαίο άτομο	5	5,6	5,6
	ελπίζω να έχω πάντα επιτυχίες	84	94,4	100,0
	Total	89	100,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 103. ΣΧΗΜΑ 99

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	οι άλλοι μερικές φορές πιστεύουν ότι τους λέω	66	74,2	74,2
	μπορώ να κάνω οτιδήποτε να πιστέψει ότι θέλω	23	25,8	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_35

ΠΙΝΑΚΑΣ 104. ΣΧΗΜΑ100

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	είμαι γεννημένος ηγέτης	2	2,2	2,2
	η ηγεσία είναι μια ποιότητα που χρειάζεται πολύ χρόνο να αναπτυχθεί	87	97,8	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_36

ΠΙΝΑΚΑΣ 105. ΣΧΗΜΑ 101

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	εύχομαι κάποιος να γράψει τη βιογραφία μου κάποια μέρα	3	3,4	3,4
	δε μου αρέσει οι άλλοι να ασχολούνται με τη ζωή μου για κανένα λόγο	86	96,6	100,0
	Total	89	100,0	

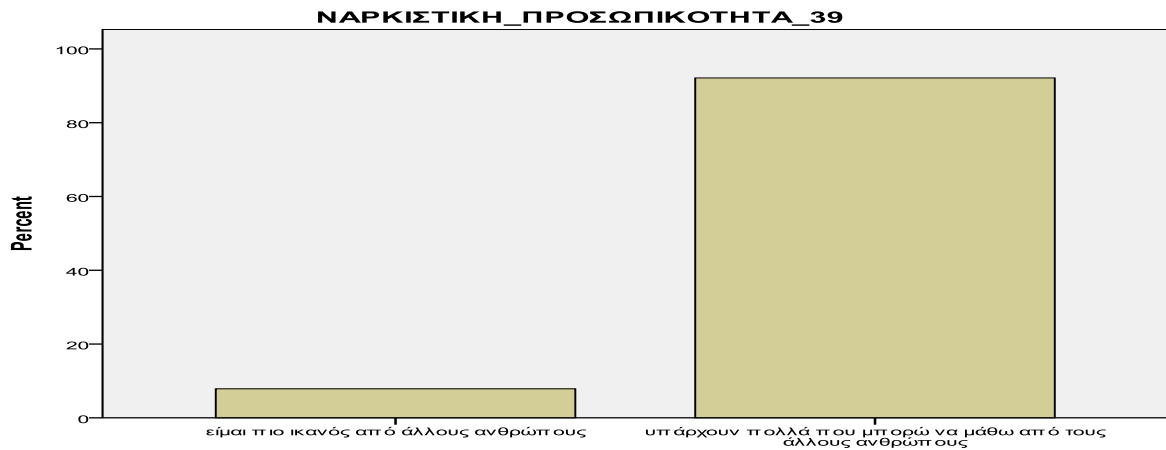
ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_37
ΠΙΝΑΚΑΣ 106. ΣΧΗΜΑ 102

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	αναστατώνομαι όταν οι άλλοι δεν παρατηρούν την εξωτερική μου εμφάνιση όταν βγαίνω έξω	3	3,4	3,4
	δε με πειράζει να ανακατεύομαι με το πλήθος όταν βγαίνω έξω	86	96,6	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_38
ΠΙΝΑΚΑΣ 107. ΣΧΗΜΑ 103

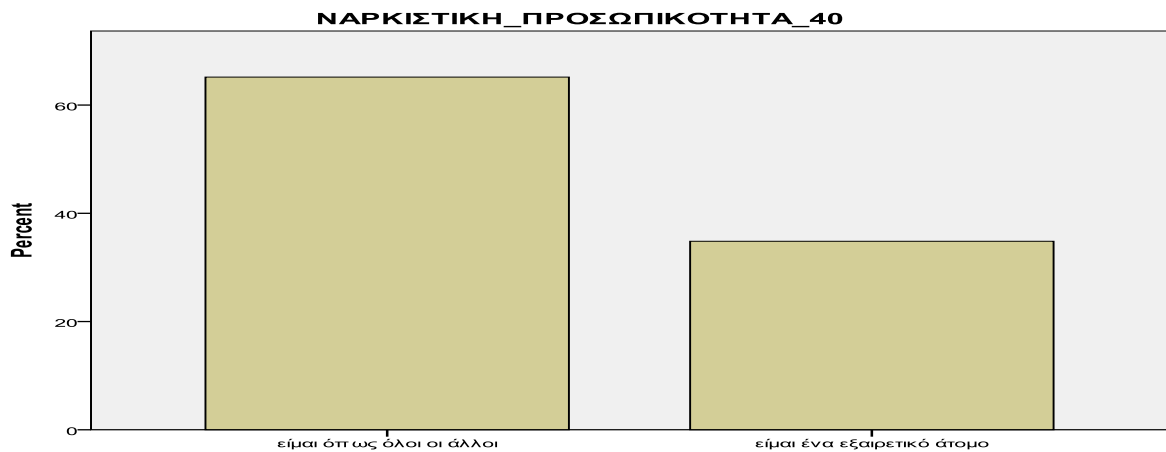
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	είμαι πιο ικανός από άλλους ανθρώπους	7	7,9	7,9
	υπάρχουν πολλά που μπορώ να μάθω από τους άλλους ανθρώπους	82	92,1	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_39

ΠΙΝΑΚΑΣ 108. ΣΧΗΜΑ 104

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	είμαι όπως όλοι οι άλλοι	58	65,2	65,2
	είμαι ένα εξαιρετικό άτομο	31	34,8	100,0
	Total	89	100,0	

ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ_40

ΠΙΝΑΚΑΣ 109.ΣΧΗΜΑ 105

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	3	3,4	3,4
	ΟΧΙ	79	88,8	92,1
	ΠΙΘΑΝΗ	7	7,9	100,0
	Total	89	100,0	

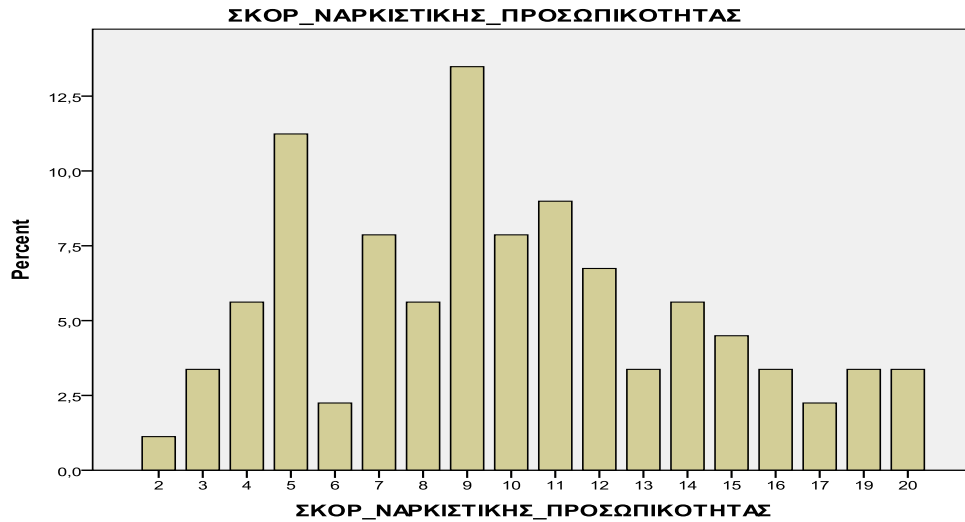

Πίνακας 110. Σχήμα 106

Το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων στον γενικό πληθυσμό έχουν σκορ μεταξύ 12-15, σκορ 15-19 θεωρείται πιθανή ναρκισσιστική προσωπικότητα και 20 και πάνω πρέπει να γίνει περαιτέρω διερεύνηση από ειδικό. Στην παρούσα μελέτη η μέση τιμή του σκορ της ναρκισσιστικής προσωπικότητας είναι 9,98 (ΤΑ±4,467) (πίνακας 111, σχήμα 107) μέσα στα όρια που έχουν μετρηθεί στον γενικό πληθυσμό και στην κατηγορία αυτή ανήκει το 88,8% του δείγματος.. Όπως όμως φαίνεται από τον πίνακα 110, σχήμα 106 παραπάνω υπάρχει ένα ποσοστό 7,9% με πιθανότητα ναρκισσιστικής προσωπικότητας που χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση και ένα μικρό ποσοστό 3,4% σκορ πάνω από 20.

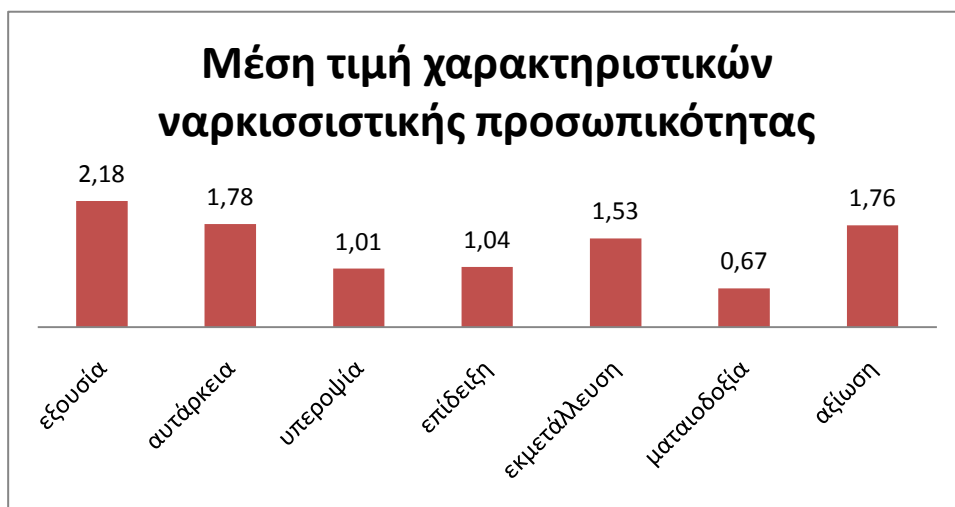
Υπάρχουν 7 χαρακτηριστικά στοιχεία που αξιολογούνται για την εκτίμηση ναρκισσισμού. Εξουσία, αυτάρκεια, υπεροψία, τάση για επίδειξη, εκμετάλλευση, ματαιοδοξία, αξίωση, τα οποία θα αναλύσουμε παρακάτω.

ΣΚΟΡ_ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗΣ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ		
N	Valid	89
Mean		9,98
Std. Deviation		4,467
Minimum		2
Maximum		20

Πίνακας 111. Σχήμα 107

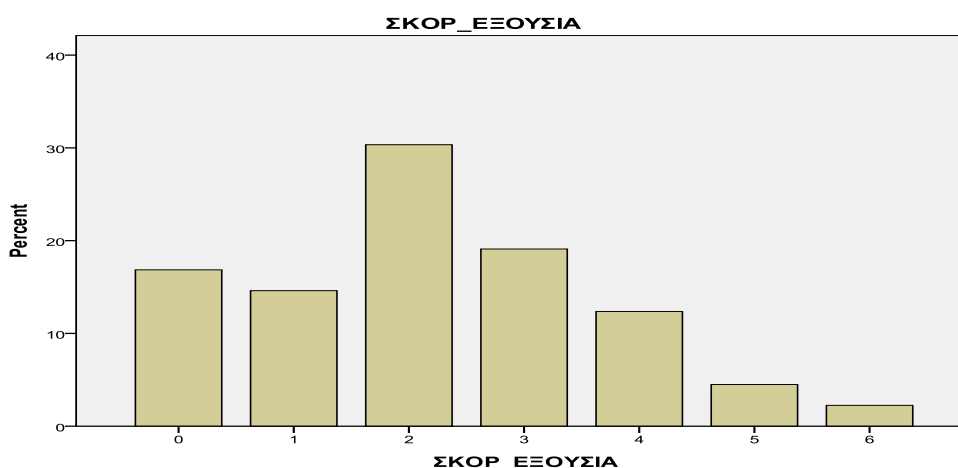
		ΣΚΟΡ_ΕΞΟ ΥΣΙΑ	ΣΚΟΡ_ΑΥΤ ΑΡΚΕΙΑ	ΣΚΟΡ_ΥΠΕ ΡΟΨΙΑ	ΣΚΟΡ_ΤΑΣ Η_ΕΠΙΔΕΙΞ Η	ΣΚΟΡ_ΕΚΜ ΕΤΑΛΕΥΣΗ	ΣΚΟΡ_ΜΑΤ ΑΙΟΔΟΞΙΑ	ΣΚΟΡ_ΑΞΙΩ ΣΗ
N	Valid	89	89	89	89	89	89	89
Mean		2,18	1,78	1,01	1,04	1,53	,67	1,76
Std. Deviation		1,504	1,126	1,017	1,033	1,035	,889	1,158
Minimum		0	0	0	0	0	0	0
Maximum		6	5	4	5	4	3	4

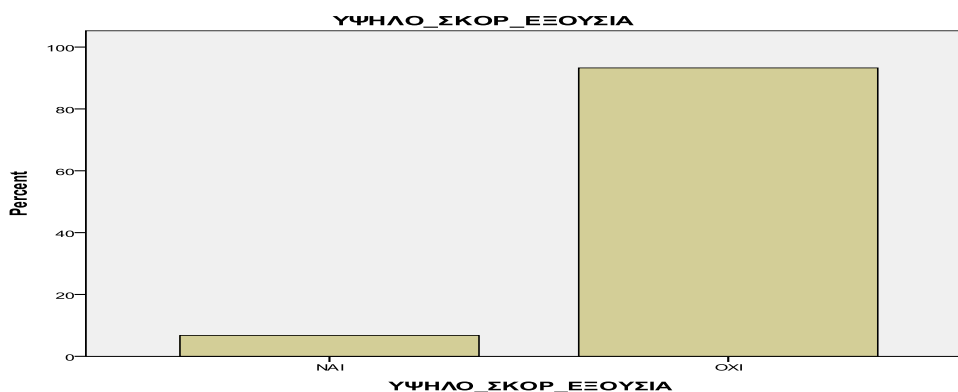
Πίνακας 112. Σχήμα 108

Από τον πίνακα 112 και το σχήμα 108 παραπάνω όπου φαίνονται οι μέσες τιμές των 7 χαρακτηριστικών στοιχείων της ναρκισσιστικής προσωπικότητας φαίνεται ότι η εξουσία (μέση τιμή 2,18), η αυτάρκεια (μέση τιμή 1,78) και η αξίωση (μέση τιμή 1,76), έχουν υψηλές τιμές.

Εξουσία: εκφράζει τις ηγετικές ικανότητες και τη δύναμη. Οι άνθρωποι με υψηλό σκορ εδώ δηλ. >4 θέλουν να είναι επικεφαλής και να αποκτούν δύναμη για λόγους εξουσίας. Στην παρούσα μελέτη ποσοστό 6,7% βρέθηκε ότι έχουν σκορ >4 (πίνακας 113, σχήμα 108-109).

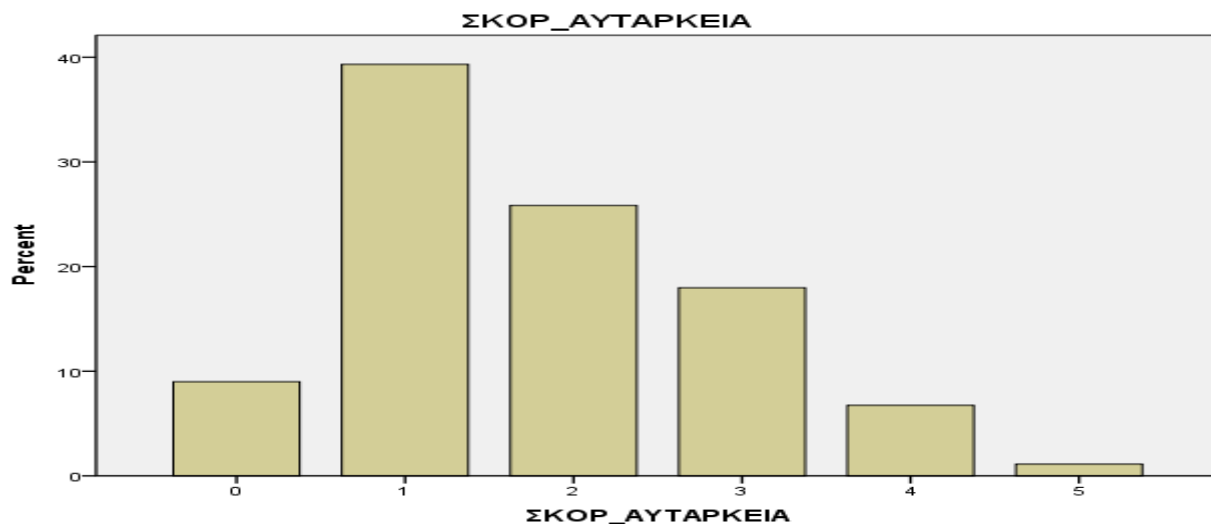

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	6	6,7	6,7
	OXI	83	93,3	100,0
	Total	89	100,0	

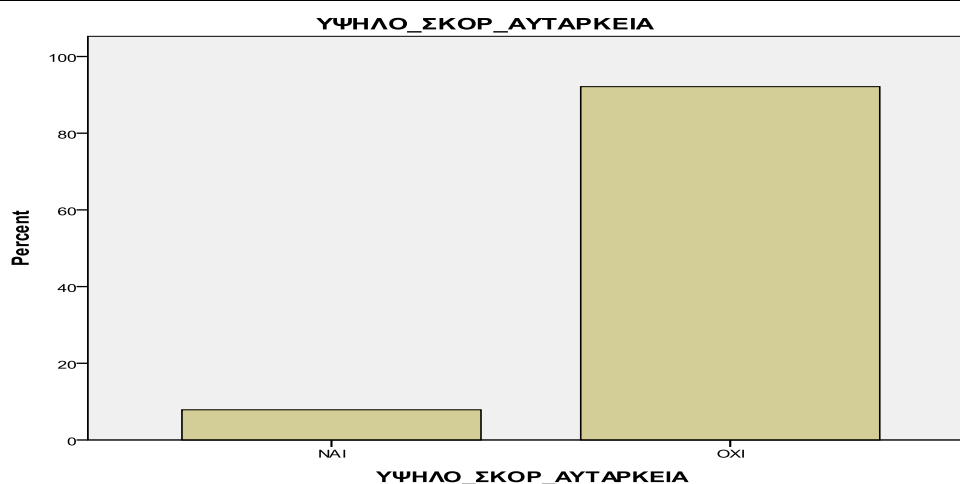

Πίνακας 113, σχήματα 108-109

Αυτάρκεια: πόσο αυτάρκης είναι ένα άτομο, πόσο στηρίζεται σε άλλους για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του και δεν στηρίζεται στις δικές του ικανότητες. Άτομα με σκορ >3 ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία. Ποσοστό 7,9% από τους ερωτηθέντες βρέθηκαν να έχουν υψηλό σκορ (πίνακας 114, σχήμα 110-111).

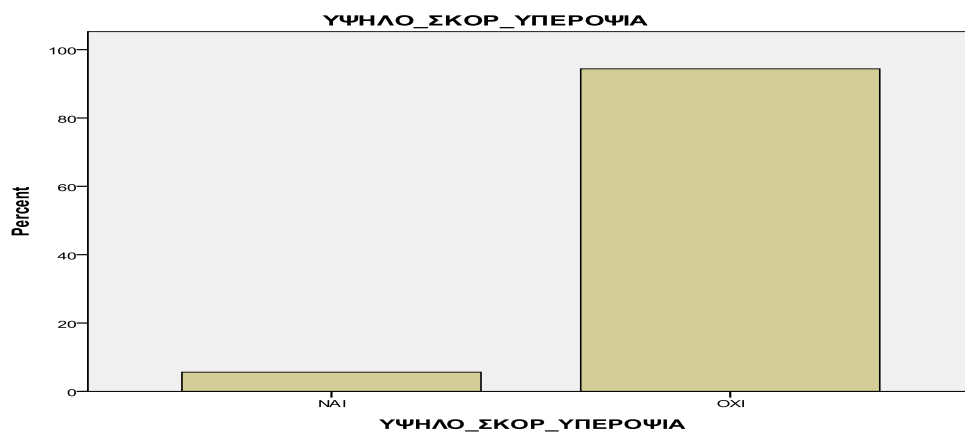
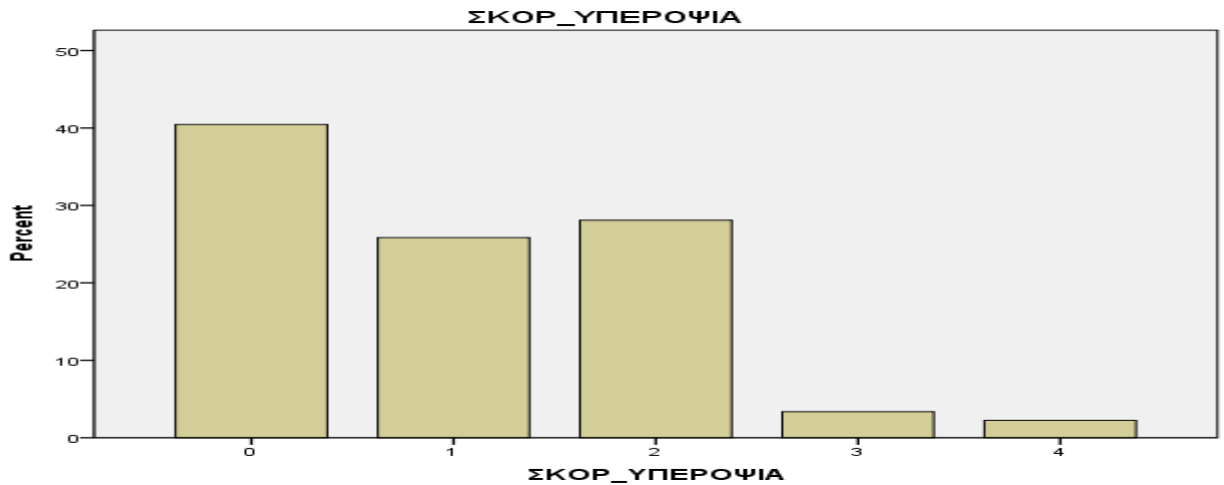
		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	7	7,9	7,9
	ΟΧΙ	82	92,1	100,0
	Total	89	100,0	

Πίνακας 114, σχήματα 110-111

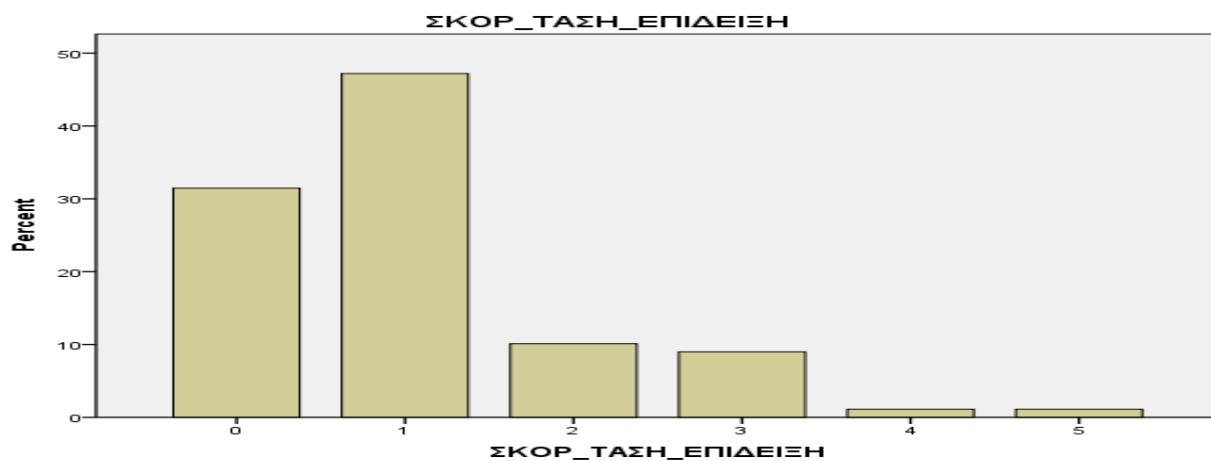
Υπεροψία: το άτομο αισθάνεται ότι είναι ανώτερο από τους γύρω του. Εδώ ανήκουν όσοι έχουν σκορ πάνω από 2. Ποσοστό 5,6% στην παρούσα μελέτη έχουν υψηλό σκορ (πίνακας 115, σχήμα 112-113).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	5	5,6	5,6
	ΟΧΙ	84	94,4	100,0
	Total	89	100,0	

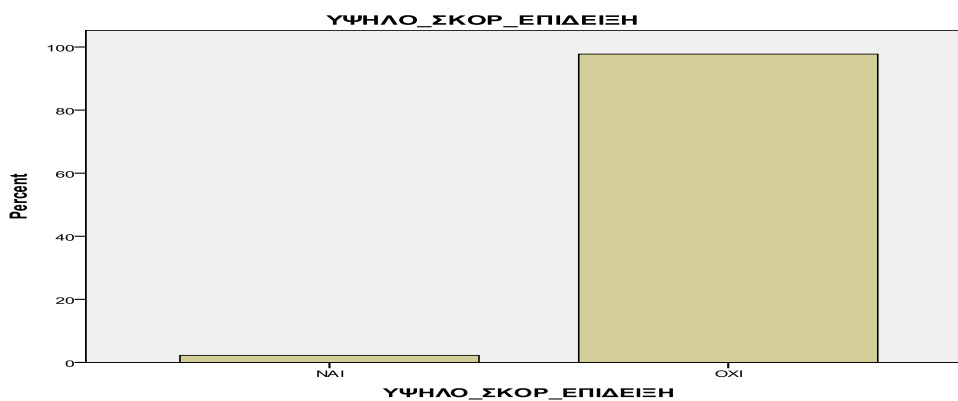

Πίνακας 115, σχήματα 112-113

Τάση προς επίδειξη: το άτομο θέλει να γίνει το κέντρο της προσοχής ακόμη και σε βάρος των αναγκών των άλλων. Άτομα με σκορ πάνω από 3 ανήκουν σε αυτή την κατηγορία και στην παρούσα έρευνα το ποσοστό που συγκεντρώνει αυτό το σκορ είναι 2,2% (πίνακας 116, σχήμα 114-115).

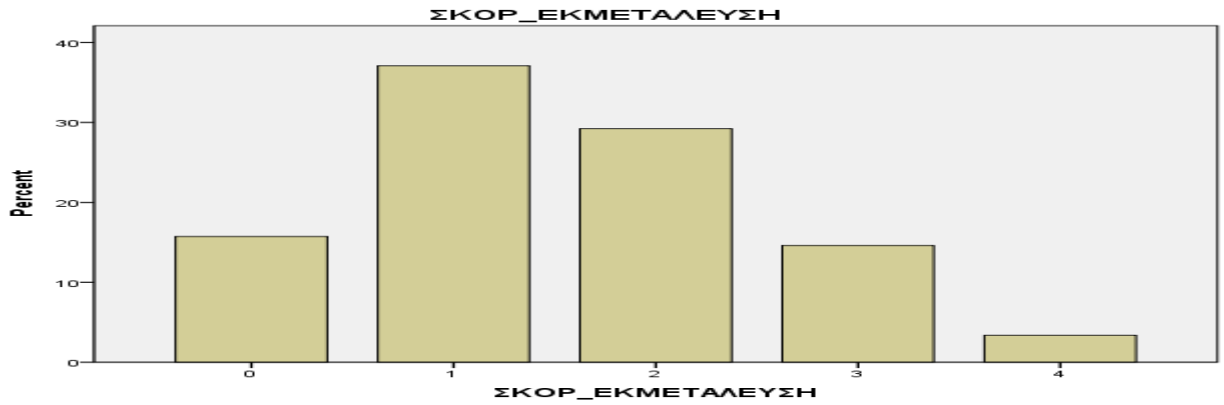

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	2	2,2	2,2
	ΟΧΙ	87	97,8	100,0
	Total	89	100,0	

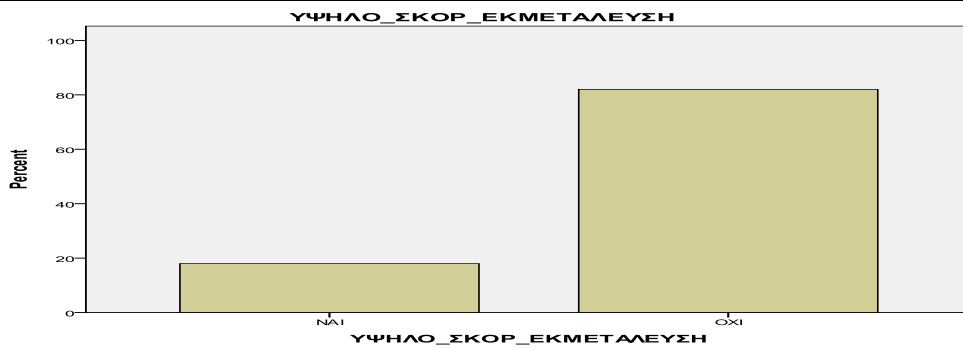

Πίνακας 116, σχήματα 114-115

Εκμετάλλευση: τα άτομα εκμεταλλεύονται άλλους για να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες και στόχους. Σε αυτό χαρακτηριστικό το σκορ είναι πάνω από 2. Σε αυτό το χαρακτηριστικό της ναρκισσιστικής προσωπικότητας υψηλό σκορ συγκέντρωσαν 18% των συμμετεχόντων (πίνακας 117, σχήμα 116-117).

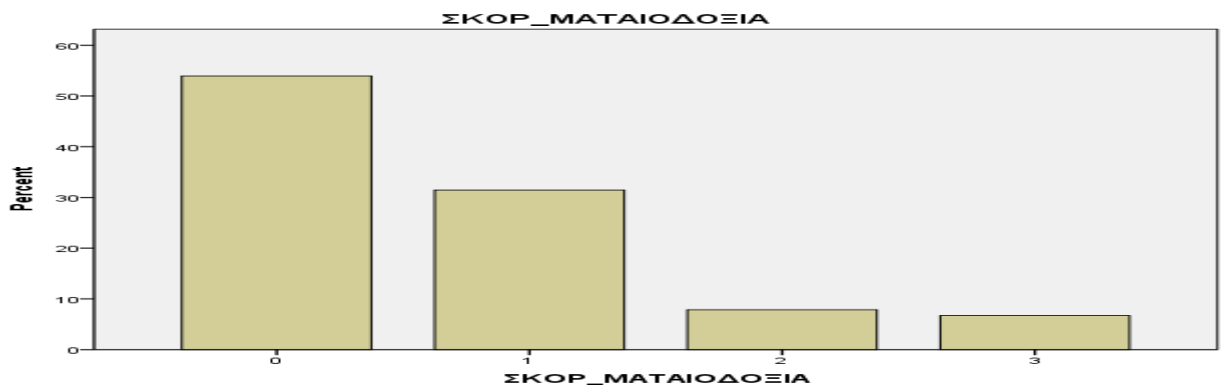

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	16	18,0	18,0
	ΟΧΙ	73	82,0	100,0
	Total	89	100,0	

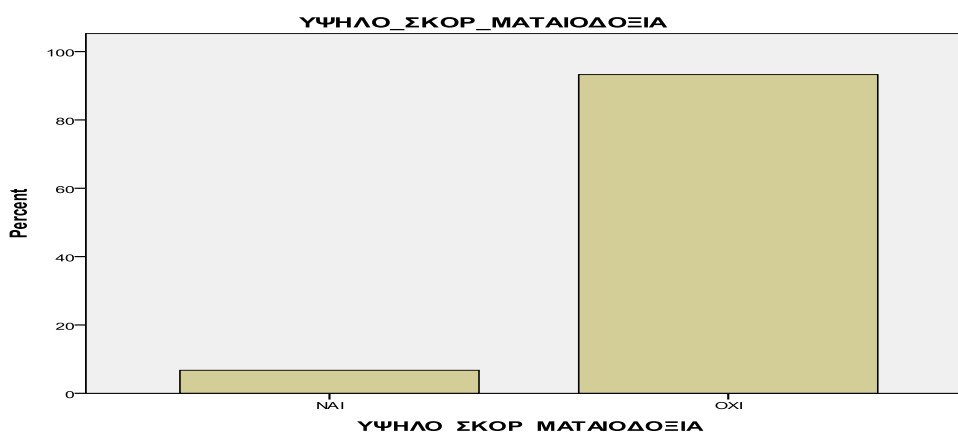

Πίνακας 117, σχήματα 116-117

Ματαιοδοξία: το άτομο πιστεύει στις δικές του ικανότητες θεωρεί ότι έχει προηγμένες δυνάμεις και ότι είναι ιδιαίτερα ελκυστικό σε σχέση με άλλους. Το σκορ εδώ είναι πάνω από 2 και υψηλό σκορ εδώ συγκέντρωσε το 6,7% του δείγματος (πίνακας 118, σχήμα 118-119).

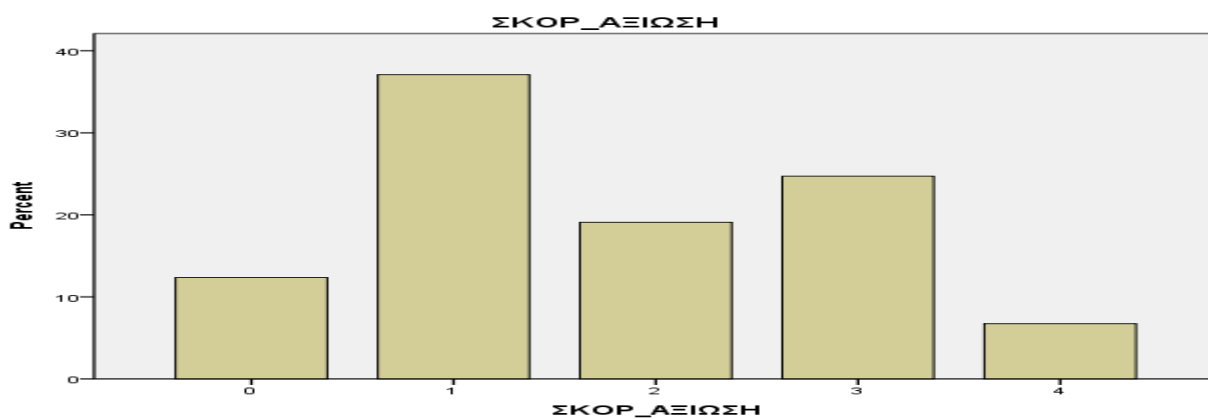

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	6	6,7	6,7
	OXI	83	93,3	100,0
	Total	89	100,0	

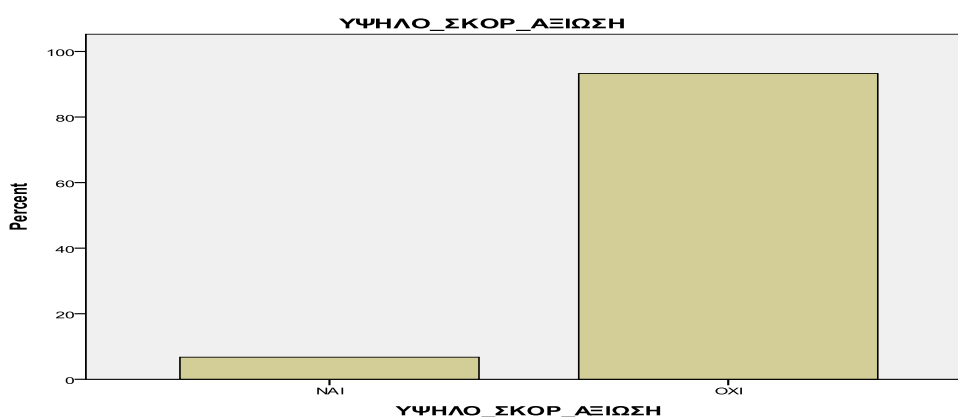

Πίνακας 118, σχήματα 118-119

Αξίωση: η προσδοκία και απαίτηση που έχει ένα άτομο στη ζωή, παράλογες προσδοκίες, ευνοϊκή μεταχείριση. Είναι πιο απαιτητικοί όσοι έχουν υψηλό σκορ εδώ δηλ. πάνω από 3 ενώ με χαμηλό σκορ περιμένουν λίγα από τη ζωή και τους άλλους. Το 6,7% των ερωτηθέντων είχε σκορ >3 (πίνακας 119, σχήμα 120-121).

		Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	6	6,7	6,7
	OXI	83	93,3	100,0
	Total	89	100,0	

Πίνακας 119, σχήματα 120-121

Όσον αφορά στη συσχέτιση της κλίμακας αλτρουισμού με τους δημογραφικούς παράγοντες βρέθηκε ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ της κλίμακας αλτρουισμού και της ηλικίας (t-test= -0.050 & p-value= 0.640), των ετών της εργασιακής προϋπηρεσίας (t-test= -0.164 & p-value= 0.125), του φύλου (t-test= 0.146 & p-value= 0.358) και της οικογενειακής κατάστασης (t-test= -0.010 & p-value= 0.928), αν είναι επαγγελματίες υγείας ή όχι (t-test= 0.189 & p-value= 0.075), αν έχουν παιδιά (t-test= 0.026 & p-value= 0.812), τον τόπο κατοικίας (t-test= 0.096 & p-value= 0.372),

Βρέθηκε όμως στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ της κλίμακας αλτρουισμού και της εκπαίδευσης (t-test= -0.211 & p-value= 0.047) και της οικονομικής τους κατάστασης (t-test= 0.231 & p-value= 0.029), καθώς επίσης και της προσφοράς εθελοντικής εργασίας με την κλίμακα αλτρουισμού (t-test= 0.249 & p-value= 0.019).

Η προσφορά εθελοντικής εργασίας δεν σχετίζεται στατιστικά σημαντικά με το φύλο (t-test= -0.094 & p-value= 0.382), με την ηλικία (t-test= 0.132 & p-value= 0.217), την οικογενειακή κατάσταση (t-test= 0.144 & p-value= 0.177), το επίπεδο εκπαίδευσης (t-test= 0.025 & p-value= 0.813), την εργασία σε επαγγέλματα υγείας (t-test= 0.081 & p-value= 0.296), τα έτη εργασιακής προϋπηρεσίας (t-test= 0.027 & p-value= 0.804), αν έχουν παιδιά (t-test= -0.177 & p-value= 0.098), τον τόπο κατοικίας (t-test= -0.018 & p-value= 0.868) και την οικονομική κατάσταση (t-test= 0.086 & p-value= 0.423).

Η μέση τιμή της κλίμακας αλτρουισμού των επαγγελματιών υγείας φαίνεται να είναι χαμηλότερη (25,05) σε σύγκριση με των υπόλοιπων ερωτηθέντων που δεν ασχολούνται με επαγγέλματα υγείας (26,05). Ωστόσο οι διαφορές αυτές δεν προκύπτουν να είναι στατιστικά σημαντικές (ANOVA F= 1,483 & p-value= 0,144).

ANOVA					
ΦΥΛΟ					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2,613	13	,201	,931	,526
Within Groups	16,196	75	,216		
Total	18,809	88			

Η μέση τιμή της κλίμακας αλτρουισμού είναι χαμηλότερη (25,1) στα άτομα που απάντησαν θετικά σε σύγκριση με όσους δεν έχουν συμμετάσχει σε κάποια εθελοντική προσπάθεια (26,6). Δηλαδή, το αίσθημα του αλτρουισμού σε όσους έχουν συμμετάσχει σε κάποια εθελοντική προσπάθεια είναι χαμηλότερο σε σχέση με όσους δεν έχουν. Ωστόσο οι διαφορές αυτές δεν προκύπτουν να είναι στατιστικά σημαντικές (ANOVA F= 1,215 & p-value= 0,286).

ANOVA					
EXTE_ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ_ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ_ΕΡΓΑΣΙΑ					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2,792	13	,215	1,215	,286
Within Groups	13,253	75	,177		
Total	16,045	88			

Η μέση τιμή της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας ήταν 9,98 (τυπική απόκλιση $\pm 4,467$)

Statistics					
ΣΚΟΡ_ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗΣ_ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ					
	Statistic	Bootstrap ^a			
		Bias	Std. Error	95% Confidence Interval	
				Lower	Upper

N	Valid	89	0	0	89	89
	Missing	0	0	0	0	0
Mean		9,98	-,02	,48	8,98	10,94
Std. Deviation		4,467	-,034	,302	3,796	5,018
Minimum		2				
Maximum		20				

Η μέση τιμή της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας στις γυναίκες (9,5) διαφέρει στατιστικά σημαντικά από τη μέση τιμή της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας στους άντρες (11,1). Ειδικότερα, φαίνεται να είναι σημαντικά υψηλότερη στους άντρες (t-test= 1,697 & pvalue= 0.001) σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 5%. Ακόμα στατιστικά σημαντική συσχέτιση εμφανίζεται μεταξύ της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας και της ηλικίας (t-test=1,014 & p value= 0.001) καθώς και μεταξύ των ετών εργασιακής εμπειρίας (t-test=0,96 & p value= 0.001) και της οικονομικής κατάστασης (t-test=2,888 & p value= 0.001).

Δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας και της οικογενειακής κατάστασης (t-test= 2,584 & p-value= 0.423), της εκπαίδευσης (t-test=1,273 & p value= 0,615), την ενασχόληση με επαγγέλματα υγείας (t-test=1,404 & p value= 0,592), αν έχουν παιδιά (t-test=1,393 & p value= 0,686), τον τόπο κατοικίας (t-test=1,775 & p value= 0,383).

Δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ της προσφορά εθελοντικής εργασίας και της ναρκισσιστικής προσωπικότητας στο σύνολο των χαρακτηριστικών στοιχείων (t-test=2,045 & p value= 0,498). Αναφορικά με τα επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν την ναρκισσιστική προσωπικότητα μεταξύ του υψηλού σκορ στο στοιχείο της ναρκισσιστικής προσωπικότητας που αφορά την εξουσία (t-test=1,933 & p value= 0,565) δεν υπάρχει επίσης στατιστικά σημαντική συσχέτιση, όπως και με το υψηλό σκορ στην αυτάρκεια (t-test=1,921 & p value= 0,474), το υψηλό σκορ στην υπεροψία (t-test=1,944 & p value= 0,251), το υψηλό σκορ στην επίδειξη (t-test=1,978 & p value= 0,582), το υψηλό σκορ στην εκμετάλλευση (t-test=1,820 & p value= 0,309), το υψηλό σκορ στην ματαιοδοξία (t-test=1,933 & p value= 0,565) και το υψηλό σκορ στην αξίωση (t-test=1,933 & p value= 0,435).

Ωστόσο από την πολλαπλή λογιστική παλινδρόμηση η ναρκισσιστική προσωπικότητα φαίνεται να σχετίζεται στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha=0,05$, με το υψηλό σκορ στην εξουσία (p value= 0,026), με το υψηλό σκορ στην υπεροψία (p value= 0,010), και με το σκορ στην κλίμακα αλτρουισμού (p value= 0,031), ενώ το υψηλό σκορ στην εξουσία σχετίζεται με το υψηλό σκορ στην εκμετάλλευση (p value= 0,035), και το υψηλό σκορ στην αυτάρκεια σχετίζεται με την υπεροψία (p value= 0,006).

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Στην έρευνα μας συλλέξαμε 89 ερωτηματολόγια. Αρκετή δυσκολία συναντήσαμε στη συλλογή των ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν από επαγγελματίες υγείας διότι δεν υπήρχε αρκετά διαθέσιμος χρόνος ώστε να συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια εξαιτίας του μεγάλου φόρτου εργασίας αλλά και του μεγάλου ερωτηματολογίου όπως πολλοί μας ανέφεραν.

Πιο αναλυτικά σχετικά με τα αποτελέσματα διαπιστώσαμε ότι οι περισσότεροι ερωτηθέντες δεν ασχολούνται συχνά με τον εθελοντισμό και συγκεκριμένα το 33,7% αυτών απάντησε "ΣΠΑΝΙΑ" ενώ το 42,1% έδωσε ως απάντηση την έλλειψη χρόνου στις δυσκολίες που τους εμποδίζουν να προσφέρουν εθελοντική εργασία. Εδώ θα σημειώσουμε ότι υπάρχει μια συσχέτιση με την έρευνα των Βασιλάκη Σ., Πλουμάκη Ι., και Φανάρη Ε. Χ. το 2008 «Καταγραφή των στάσεων και των απόψεων των νέων ηλικίας 18 – 30 ετών, για το θέμα του εθελοντισμού» καθώς τα αποτελέσματα τους έδειξαν ότι και το δικό τους δείγμα είχε σαν δικαιολογία την έλλειψη χρόνου. Επίσης κοινά σημεία ανάμεσα στις δύο έρευνες είναι η άποψη πως εθελοντισμό μπορούν να προσφέρουν όλες οι ηλικίες, ότι ο εθελοντισμός καλύπτει κενά του κράτους, προωθεί τη συλλογικότητα και επιπλέον πως ο εθελοντής αποκτά επιπλέον γνώσεις μέσω του εθελοντισμού.

Συνεχίζοντας ένα μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων 73,0% σημείωσε ότι θεωρεί πως ο εθελοντισμός δεν είναι ανεπτυγμένος στην Ελλάδα. Επιπροσθέτως επίσης μεγάλο ποσοστό 75,3% υποστηρίζει την άποψη ότι οι Μ.Κ.Ο. προωθούν τον εθελοντισμό. Τέλος, μόνο ένα μικρό ποσοστό 4,3% θεωρεί το κόστος ως εμπόδιο για εθελοντική εργασία και αυτό είναι κάτι θετικό καθώς γνωρίζουμε πολύ καλά ότι για να προσφέρεις εθελοντισμό δεν χρειάζονται πολλά χρήματα άλλα κυρίως θέληση.

Σχετικά με την κλίμακα αλτρουισμού δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ αυτής και της ηλικίας, των ετών της εργασιακής προϋπηρεσίας, του φύλου και

της οικογενειακής κατάστασης, αν είναι επαγγελματίες υγείας ή όχι, αν έχουν παιδιά, τον τόπο κατοικίας. Παρατηρήθηκε όμως στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ της κλίμακας αλτρουισμού και της εκπαίδευσης και της οικονομικής τους κατάστασης, καθώς επίσης και της προσφοράς εθελοντικής εργασίας με την κλίμακα αλτρουισμού. Όσον αφορά τη κλίμακα αλτρουισμού στους επαγγελματίες υγείας τα αποτελέσματα δείχναν ότι φαίνεται να είναι χαμηλότερη (25,05) σε σύγκριση με των υπόλοιπων ερωτηθέντων που δεν ασχολούνται με επαγγέλματα υγείας (26,05) και παρόλο που οι διαφορές δεν είναι στατιστικά σημαντικές αξίζει να σημειωθεί πως οι επαγγελματίες διατηρούν χαμηλό το χαρακτηριστικό του αλτρουισμού επειδή αισθάνονται ότι ήδη προσφέρουν στην κοινωνία μέσω της εργασίας. Ακόμη να σημειώσουμε ότι το αίσθημα του αλτρουισμού σε όσους έχουν συμμετάσχει σε κάποια εθελοντική προσπάθεια είναι χαμηλότερο σε σχέση με όσους δεν έχουν αλλά οι διαφορές αυτές δεν είναι στατιστικά σημαντικές.

Σχετικά με τα αποτελέσματα που είχαμε από το ερωτηματολόγιο του ναρκισσισμού το πρώτο στοιχείο που έχουμε να σταθούμε είναι ότι η κλίμακα ναρκισσιστικής προσωπικότητας είναι υψηλότερη στους άντρες από τις γυναίκες. Ειδικότερα φαίνεται να είναι σημαντικά υψηλότερη στους άντρες σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 5%. Εδώ έχουμε να σχολιάσουμε πως σε σχετική περιγραφική, μη πειραματική μελέτη με τίτλο «*Διερεύνηση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τον εθελοντισμό*» από τους Ζουμπής Κ. και συν. η οποία πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2011 έως και τον Μάρτιο του 2012, βρήκαμε πως η κλίμακα ναρκισσιστικής προσωπικότητας στους άντρες είναι επίσης υψηλότερη. Ακόμα στατιστικά σημαντική συσχέτιση στην έρευνα μας εμφανίζεται μεταξύ της κλίμακας ναρκισσιστικής προσωπικότητας και της ηλικίας καθώς και μεταξύ των ετών εργασιακής εμπειρίας και της οικονομικής κατάστασης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα συμπεράσματα λοιπόν που ανακύπτουν από την παραπάνω έρευνα ποικίλουν εμείς όμως θα σταθούμε στα σημαντικότερα από αυτά τα οποία διαμορφώθηκαν από τα αποτελέσματα.

- Οι επαγγελματίες υγείας είναι εκείνοι οι οποίοι ασχολούνται λιγότερο με τον εθελοντισμό συγκριτικά με τον κοινό πληθυσμό.

- Η βασική αιτία που επηρεάζει τα άτομα να ασχοληθούν με τις εθελοντικές δράσεις είναι η έλλειψη χρόνου.
- Η κλίμακα ναρκισσιστικής προσωπικότητας των αντρών που συμμετείχαν στην έρευνα είναι υψηλότερη από εκείνη των γυναικών.

.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Action Aid Ελλάς <http://www.actionaid.gr/> (πρόσβαση 10/03/17).
2. Amato PR., 1990, «Personality and Social Network Involvement as Predictors of Helping Behavior in Everyday Life», *Social Psychology Quarterly*, 53, 1, ο. 31-43.
3. Bar-Tal D., Sharabany R., Raviv A., 1982, «Cognitive Basis for the Development of Altruistic Behavior», ορο Derlega V. L, Grzelak J. (eds), *Co-operation and Helping Behavior: Theories and Research*, New York, Academic Press, σ. 377-396 <http://psycnet.apa.org/journals/dev/16/5/516/> (πρόσβαση 10/03/17).
4. Batson CD., Bollen MH., Cross JA., Neuringer-Benefiel HE., 1986, «Where Is the Altruism in the Altruistic Personality?», *Journal of Personality and Social Psychology*, 50, 1, σ. 212-220 <http://psycnet.apa.org/index.cfm?fa=buy.optionToBuy&id=1986-17240-001> (πρόσβαση 10/03/17).
5. Berkowitz L., Connor WH., (1966), «Success, Failure and Social Responsibility», *Journal of Personality and Social Psychology*, 4, a. 664-669 <http://psycnet.apa.org/psycinfo/1967-02803-001> (πρόσβαση 20/03/17).
6. Berkowitz L., Daniels L. R., 1964, «Affecting the Salience of the Social Responsibility Norm: Effects of Past Help on the Response to Dependency Relationships», *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 68, 3, σ. 275-281 https://www.researchgate.net/publication/9453268_Affecting_the_Salience_of_the_Social_Responsibility_Norm_Effects_of_Past_Help_on_the_Response_to_Dependency_Relationships (πρόσβαση 10/03/17).
7. Blasi A., (1980), «Bridging Moral Cognition and Moral Action: A Critical Review of the Literature», *Psychological Bulletin*, 88, 1, σ. 1-45 <http://psycnet.apa.org/journals/bul/88/1/1/> (πρόσβαση 20/03/17).
8. Eisenberg N., (1982), «The Development of Reasoning Regarding Prosocial Behavior», Article in *Psychological Bulletin* · February 1987 DOI: 10.1037/0033-2909.101.1.91 · Source: PubMed.
9. GREENPEACE [http://www.greenpeace.org/international/en/\(πρόσβαση_στις_31/3/2017\)](http://www.greenpeace.org/international/en/(πρόσβαση_στις_31/3/2017))
10. Herbert Weir Smyth. Aeschylus: «Prometheus bound». Eds., William Heinemann, London, 1926. <https://archive.org/details/aeschyluswitheng02aescuoft> (πρόσβαση 10/03/17)

11. Hoffman ML., (1975), «Altruistic Behavior and the Parent-child Relationship», *Journal of Personality and Social Psychology*, 31, σ. 937-943
<http://psycnet.apa.org/index.cfm?fa=buy.optionToBuy&id=1975-27238-001>
(πρόσβαση 20/03/17).
12. Hoffman ML., Saltzstein HD., (1967), «Parent Discipline and the Child's Moral Development», *Journal of Personality and Social Psychology*, 5, σ. 45-57
<http://psycnet.apa.org/journals/psp/5/1/45/> (πρόσβαση 20/03/17).
13. Hoffman, M. L. (2000). *Empathy and moral development: Implications for caring and justice*. New York: Cambridge University Press.
14. <http://www.neagenia.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=resource&resrc=1973&code=1> (πρόσβαση 20/03/17).
15. Isen A. M., (1970), «Success, Failure, Attention and Reaction to Others. The Warm Glow of Success», *Journal of Personality and Social Psychology*, 15, σ. 294-301
<http://psycnet.apa.org/psycinfo/1970-20859-001> (πρόσβαση 20/03/17).
16. Krebs D. L., 1970, «Altruism. An Examination of the Concept and a Review of the Literature», *Psychological Bulletin*, 73, σ. 258-302.
17. Krebs D., Van Hesteren F., (1994), «The Development of Altruism. Toward an Integrative Model», *Development Review*, 14,2, σ. 103-158.
18. Krings, AM., Davison, GC., Neale, JM., & Johnson, SL. (2010). *Ψυχοπαθολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
19. Kubelkova E., (1995), «Forming of Altruistic Tendencies in Children by the Influence of Family Setting», Παρουσίαση στο 4ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Ψυχολογίας, 2-7 Ιουνίου, Αθήνα.
20. Ma HK., Leung MC., (1991), «Altruistic Orientation in Children's Construction and Validation of the Child Altruism Inventory», *International Journal of Psychology*, 26, 6, σ.745-759
<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00207599108247163?journalCode=pijp20> (πρόσβαση 20/03/17).
21. Römer D., Gründer CL., Lizzardo T., 1986, «A Person-situation Approach to Altruistic Behavior», *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 5, σ. 1001-1012.
22. Rushton JP., (1980), *Altruism, Socialization and Society*, Englewood Cliffs, N. J. Prentice Hall.

23. Rushton JP., (1981), «The Altruistic Personality», στο Rushton JP., Sorrentino RM. (eds), *Altruism and Helping Behavior*, Hillsdale, NJ. Erlbaum, σ. 251-266.
24. Rushton JP., Chrisjohn RD., Fekken GC., 1981, «The Altruistic Personality and the Self- Report Altruism Scale», *Personality and Individual Differences*, 2, σ. 292-302.
25. Schwartz SH., Howard J., (1982), «Helping and Co-operation: A Self-Based Motivational Model», στο Derlega V. J., Grzelak J. (eds), *Co-operation and Helping Behavior: Theories and Research*, σ. 328-356, New York, Academic Press
<https://www.elsevier.com/books/cooperation-and-helping-behavior/derlega/978-0-12-210820-4> (πρόσβαση 20/03/17).
26. Sharma V., Rosha J., (1992), «Altruism as a Function of Self-Actualisation and Locus of Control of Benefactor», *Psychological Studies*, 37, 1, σ. 26-30
<http://psycnet.apa.org/psycinfo/1993-13492-001> (πρόσβαση 20/03/17).
27. Staub E., (1974), «Helping a Distressed Person: Social Personality and Stimulus Determinants»,
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0065260108600404> (πρόσβαση 20/03/17).
28. Triandis HC., Vassiliou V. και Nassiakou M., 1968, «Three Cross-cultural Studies of Subjective Culture», *Journal of Personality and Social Psychology*, Monograph Supplement, 8, 4, σ. 1-42
https://www.researchgate.net/publication/17540397_Three_cross-cultural_studies_of_subjective_culture (πρόσβαση 10/03/17).
29. Wikipedia.org.
<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%B1%CF%81%CE%BA%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82> (πρόσβαση 20/03/17).
30. WWF HELLAS <http://www.wwf.gr/> (πρόσβαση στις 31/3/2017)
31. Αγκαλιάζω Όμιλος εθελοντών κατά του καρκίνου
http://www.oekk.gr/?page_id=10 (πρόσβαση 10/03/17).
32. Ανθόπουλος, Χ. (2000) *Εθελοντισμός, Αλληλεγγύη και Δημοκρατία*, Αθήνα: Γεν. Γραμματεία Νέας Γενιάς. Σελ. 30.
33. Ανοιχτοί Ορίζοντες, (2016), Ο Εγωιστής και ο Νάρκισσος, https://marianthi16-5.blogspot.gr/2016/11/blog-post_20.html?m=0 (πρόσβαση 20/03/17).
34. ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ <http://www.arcturos.gr/> (πρόσβαση στις 20/3/2017)

35. ΑΡΧΕΛΩΝ <http://www.archelon.gr/> (πρόσβαση στις 20/3/2017)
36. Βίος και Πολιτεία του Αγίου Βασιλείου του Μεγάλου <http://www.impantokratoros.gr/D59C1345.el.aspx> (πρόσβαση 10/03/17).
37. Γαρουφαλή ΜΜ., 2016, «Κοστολόγηση Κοινωνικού Φαρμακείου», Μεταπτυχιακή Εργασία, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Οικονομικά και Διοίκηση της Υγείας» Πανεπιστήμιο Πειραιώς Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης.
38. Γιατροί χωρίς σύνορα <https://msf.gr/world> (πρόσβαση 10/03/17).
39. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, <http://www.redcross.gr/default.asp?pid=7> (πρόσβαση 10/03/17).
40. Ζουμπής Κ., Λαβδανίτη Μ., Ιωαννίδης Α., Κατσαραγάκης Σ., Γκούβα Μ., Βασιλόπουλος Γ., Ζυγά Σ., «Διερεύνηση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τον εθελοντισμό» “To Vima tou Asklipeiou” Journal Volume 12, Issue 1 (January – March 2014).
41. Ιγνατιάδου Α., 2014 «Παροχή εκπαιδευτικών αγαθών εκ μέρους εθελοντικών οργανώσεων, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της τρέχουσας οικονομικής κρίσης. Μια μελέτη περίπτωσης», Μεταπτυχιακή Εργασία, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας, Τμήμα Νηπιαγωγών, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Εκπαιδευτική Πολιτική και Εκπαιδευτική Έρευνα.
42. Καμπά Ε., Μπαμπάτσικου Φ., Φασόη Γ., Κελέση Μ., Γβεντασβίλι Ο., Λαζάρου Σ., Λαμπρογεώργου Α., «Η «ανθοφορία» του εθελοντισμού μέσα από τα μάτια των φοιτητών Νοσηλευτικής», “To Vima tou Asklipeiou” Journal Volume 14, Issue 2 (April – June 2015).
43. Κέντρο Ζωής <https://www.kentrozois.gr/to-kentro/> (πρόσβαση 10/03/17).
44. Μωραΐτη Β., (2016), Εθελοντισμός, Εθελοντική Δραστηριότητα στην Ελλάδα, Πτυχιακή εργασία, ΑΕΙ Πειραιά ΤΤ, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.
45. Παγκρήτιος Σύνδεσμος Εθελοντών Αιμοδοτών και Δωρητών Οργάνων Σώματος «Αιματοκρίτης» www.aimatocritis.gr (πρόσβαση 10/03/17).
46. Παναγιωτοπούλου Ρ. «Η έννοια του εθελοντισμού στην σύγχρονη ελληνική κοινωνία και η πρόκληση των Ολυμπιακών Αγώνων». Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2002
47. Παπούλια Ε., (2000), Η επίδραση της κοινωνικής τάξης στον αλτρουισμό και στις αξίες Ελλήνων εφήβων, Επιθ. Κοιν. Ερευνών, 103, 2000, 107-129.

48. Σκλιας Ι., 2016, «Η Συμβολή του Εθελοντισμού στις Κοινωνικές Επιχειρήσεις», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, «Βιώσιμη Ανάπτυξη».
49. Φαρμακευτικός σύλλογος Θεσσαλονίκης <https://www.fsth.gr/bloodbank.el.aspx> (πρόσβαση 10/03/17).
50. Φουρνογεράκης Π., 2008, «Η Φλόγα του εθελοντισμού στην καρδιά της Νεοπλασίας», <http://www.politismospolitis.org/archives/1207> (πρόσβαση 10/03/17).
51. Φωτόπουλος Ν., Εθελοντικές δράσεις στην τοπική κοινωνία, Εκπαιδευτικό υλικό για τα κέντρα δια βίου μάθησης, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική γραμματεία δια βίου μάθησης 2007-2013.
52. ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ <https://www.hamogelo.gr/> (πρόσβαση στις 31/3/2017)
53. 3^ο Γενικό Λύκειο Αγίων Αναργύρων 2012-2013, Ερευνητική εργασία «*Ο εθελοντισμός ως αξία στην ζωή του ανθρώπου και ως δείκτης πολιτισμού μιας κοινωνίας ενεργών πολιτών*»
54. Βασιλάκη Σ., Πλουμάκη Ι., Φανάρη Ε. Χ. 2008, «Καταγραφή των στάσεων και των απόψεων των νέων ηλικίας 18 – 30 ετών, για το θέμα το εθελοντισμού»
55. Ο εθελοντισμός στις σύγχρονες κοινωνίες, ΑΘΑΝΙΤΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, ΑΙΒΑΛΙΩΤΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, ΒΡΑΚΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, ΔΗΜΓΚΙΟΚΑ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ, ΔΗΜΟΥ ΑΝΘΗ, ΗΛΙΑΔΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, ΚΟΥΝΑΔΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, ΚΟΥΦΑΔΑΚΗΣ ΦΩΤΗΣ, ΜΑΝΑΣΣΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ, ΜΠΑΛΑΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, ΤΣΙΡΚΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, ΤΣΟΥΜΑΚΑ ΒΑΓΙΑ, ΦΩΚΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΑΘΗ, 2011-2012.
56. Παπαγεωργίου Δημήτριος, Διερεύνηση της στάσης των ελλήνων πολιτών απέναντι στο κράτος πρόνοιας, Σεπτέμβριος 2009, Θεσσαλονίκη.
57. Ροβίθης Μιχάλης, Εθελοντισμός και Νοσηλευτική αλληλένδετες έννοιες και αξίες, Τόμος 2, Τεύχος 1 (Ιανουάριος - Μάρτιος 2016) HEALTH AND RESEARCH JOURNAL HRJ.
58. Ιακώβου Γ. Καρκανεβάτου, Ναρκισσισμός και Αυτοεκτίμηση: Ξετυλίγοντας το νήμα της μεταξύ τους σχέσης, Θεσσαλονίκη 2014.

59. Δημήτρης Μπουρίκος και Δημήτρης Α. Σωτηρόπουλος, Η επίδραση της οικονομικής κρίσης στους τυπικούς και άτυπους φορείς της κοινωνίας πολιτών στο χώρο της κοινωνικής αλληλεγγύης και οι νέοι περιορισμοί της κοινωνικής ιδιότητας του πολίτη την περίοδο 2010 - 2013, Αθήνα Μάρτιος 2014.
60. Μορφάκη Α. Χριστίνα, Νοημοσύνη - Ηγεσία - Προσωπικότητα Μελέτη περίπτωσης: Έρευνα αλληλεπίδρασης παραγόντων συναισθηματικής νοημοσύνης και προσωπικότητας, Μορφάκη Α. Χριστίνα, Πειραιάς 2011.
61. Ηθική ανάπτυξη και αγωγή κατά τον Martin Hoffman, Σφήκα Ουρανία, Πάτρα 2014.
62. Εθελοντισμός και υγεία, Τάγκα Μαριάννα, Καλαμάτα 2013.
63. Μωραΐτη Βασιλική, Εθελοντισμός - Εθελοντική δραστηριότητα στην Ελλάδα, Αιγάλεω 2016.
64. Εθελοντικές δράσεις στην τοπική κοινωνία. Εκπαιδευτικό υλικό για τα κέντρα Δια βίου μάθησης, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική γραμματεία Δια βίου μάθησης, Νικόλαος Φωτόπουλος.
65. Περικλής Πολυζωίδης Εθελοντισμός και κοινωνική προστασία στην Ελλάδα: πτώση πριν την άνοδο, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1^ο

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
7^η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ταχ. Δ/ση: 3^ο χλμ Ε.Ο. Ηρακλείου – Μοιρών,
Εσταυρωμένος, Τ.Κ. 71500,
Ηράκλειο Κρήτης, ΤΘ 1285
Πληρ.: **Ανδρέας Μανουράς**
Τηλ: 2813404433
Fax: 2813404426
Email: amanouras@hc-crete.gr
dprogram@hc-crete.gr

Ηράκλειο, 04-10-16
Αρ. Πρωτ.: 14292
Φάκελος: Έρευνα

ΠΡΟΣ: κες Βρύση Βασιλική &
Ιγνατίδου Σταυρούλα,
Σπουδάστριες του Τμήματος
Νοσηλευτικής ΑΤΕΙ Κρήτης.

Κοιν.:1. Διοικητή ΠΑΓΝΗ- Γ.Ν.
«Βενιζέλειο», κ. Τασσόπουλο Ι.
2. Δ/ντή Ιατρικής Υπηρεσίας
κ. Χαλκιαδάκη Γ.
3. Πρόεδρο Επιστημονικού
Συμβουλίου κ. Βελεγράκη Γ.

Θέμα: «Έγκριση Έρευνας στο πλαίσιο εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας»
Σχετ.: Η με αρ. Πρωτ. 12626/20-9-16 Έγκριση του Επιστημονικού
Συμβουλίου του ΠΑΓΝΗ

Σας ενημερώνουμε ότι λαμβάνοντας υπόψη το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, εγκρίνουμε την διεξαγωγή έρευνας στο ΠΑΓΝΗ, και συγκεκριμένα τη διανομή ερωτηματολογίου στους επαγγελματίες υγείας του ΠΑΓΝΗ, στους εθελοντές του Ερυθρού Σταυρού που προσφέρουν τις υπηρεσίες στο ΠΑΓΝΗ και στον ενήλικο υγιή πληθυσμό ανεξαρτήτου ηλικίας των κλινικών Πνευμονολογική, ΜΕΘ Ενηλίκων, ΤΕΠ, Παθολογική – Ογκολογική, Αιματολογική, Νεφρολογική – Μονάδα Τεχνητού Νεφρού και Ανασθησιολογική του ΠΑΓΝΗ, από τις σπουδάστριες του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΑΤΕΙ Κρήτης, κες Βρύση Βασιλική και Ιγνατίδου Σταυρούλα, στο πλαίσιο εκπόνησης πτυχιακής τους εργασίας με θέμα: «**Στάσεις επαγγελματιών υγείας, εθελοντών και κοινού πληθυσμού σχετικά με τον εθελοντισμό**», υπό την επίβλεψη της εκπαιδευτικού κας Μαρίας Καρτσωνάκη.

Η Έγκριση δίνεται με την δέσμευση ότι πριν την παρουσίαση της πτυχιακής των εργασίας θα προσκομίσουν περίληψη των αποτελεσμάτων της έρευνας στην Διοίκηση 7^{ης} Υ.ΠΕ Κρήτης και στο Επιστημονικό Συμβούλιο του ΠΑΓΝΗ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΤΕΛΩΣ
(άρθρο 13 Ν.2579/98)

Σχολή Σ.Ε.Υ.Π.
Τμήμα Νοσηλευτικής

Ηράκλειο, 22/6/2016

Πληροφ.: Ευαγγ. Γωνιανάκη
Τηλέφ.: 2810-379538
Τ.Θ. 1939, Ηράκλειο Κρήτης

Αρ. Πρωτ.: 1116

ΠΡΟΣ:
Βρύση Βασιλική
Ιγνατίδου Σταυρούλα

Κοιν.: Επιβλέπων καθηγητής
Καρτσωνάκη Μαρία

ΘΕΜΑ: Ανάθεση εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας.

Ανατίθεται κατόπιν πρότασης του **Προέδρου** του Τμήματος Νοσηλευτικής η εκπόνηση Πτυχιακής εργασίας, στους:

ΥΝ6345 Βρύση Βασιλική
ΥΝ6417 Ιγνατίδου Σταυρούλα

με θέμα: «**Στάσεις επαγγελματιών υγείας, εθελοντών και κοινού πληθυσμού σχετικά με τον εθελοντισμό**».

Ο εκπαιδευτικός που θα επιβλέπει την Πτυχιακή Εργασία θα είναι ο/η κ. **Καρτσωνάκη Μαρία**.

Παρατηρήσεις:

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η υποβολή της Πτυχιακής Εργασίας πρέπει να γίνεται στις καθορισμένες από το Τμήμα ημ/νίες. Η παρουσίαση της Π.Ε θα γίνεται σε προφορική περίληψη & ΟΧΙ ανάγνωση. Η αίτηση για την υποβολή της Π.Ε. πρέπει να συνοδεύεται από 4 αντίτυπα, 2 CD & από την απόφασή για ανάθεση εκπόνησης Π.Ε.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Χρήστος Μελάς
Επικ. Καθηγητής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^ο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

**Φόρμα Πληροφορημένης Συγκατάθεσης Συμμετεχόντων
Παράκληση για συμμετοχή σε διεξαγωγή έρευνας μέσω των παρόντων
ερωτηματολογίων**

Αγαπητοί συμμετέχοντες,

Ονομαζόμαστε Βρύση Βασιλική και Ιγνατίδου Σταυρούλα και είμαστε σπουδαστές του Τμήματος Νοσηλευτικής στο Τ.Ε.Ι Ηρακλείου Κρήτης. Για τη λήψη του πτυχίου μας είναι απαραίτητη η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας η οποία έχει ως θέμα «Στάσεις επαγγελματιών υγείας, εθελοντών και κοινού πληθυσμού σχετικά με τον εθελοντισμό» και χρησιμοποιούμε τα παρόντα ερωτηματολόγια.

Τα ερωτηματολόγια θα είναι ανώνυμα και η συμμετοχή σας είναι προαιρετική. Η μελέτη είναι κλινική, ωστόσο δεν απαιτούνται εργαστηριακές εξετάσεις και χορήγηση φαρμακευτικών ουσιών. Δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος για τους συμμετέχοντες καθώς θα τηρηθούν όλοι οι κανόνες ηθικής και δεοντολογίας. Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την συνεργασία σας.

Φοιτητές:

Βρύση Βασιλική

Ιγνατίδου Σταυρούλα

Επιβλέπων Καθηγητής:

Καρτσωνάκη Μαρία, Εργαστηριακός Συνεργάτης ΤΕΙ, Τμήμα νοσηλευτικής, Νοσηλεύτρια ΜΕΘ ΠΑΓΝΗ, MSc

Στοιχεία επικοινωνίας:

Email: m.kartsonaki@med.uoc.gr

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΗ

			ΦΟΡΕΣ		
Να συναντώ φίλους					
Να χρησιμοποιώ το internet					
Να ακούω μουσική					
Να ασχολούμαι με τον αθλητισμό					
Να προσφέρω εθελοντική εργασία					
Να βλέπω τηλεόραση					
Να μένω στο σπίτι					
Να συμμετέχω σε εθελοντικές οργανώσεις					

2. Σημειώστε αν συμφωνείτε με τις παρακάτω προτάσεις.

	ΣΥΜΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝ Ω	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝ Ω	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤ Α
Για να προσφέρει κάποιος εθελοντική εργασία πρέπει να έχει εξειδικευμένες γνώσεις					
Ο εθελοντισμός καλύπτει την ανάγκη για ψυχαγωγία					
Ο εθελοντισμός καλύπτει την					

ανάγκη προσφοράς προς τον συνάνθρωπο					
Η εθελοντική εργασία προσφέρει κοινωνική αναγνώριση					
Ο εθελοντισμός μπορεί να καλύψει τυχόν κενά του κράτους					
Εθελοντική εργασία μπορούν να προσφέρουν όλοι ανεξαρτήτως ηλικίας					
Ο εθελοντής αποκτά επιπλέον γνώσεις					
Ο εθελοντής προσφέροντας εθελοντική εργασία αποκτά επαγγελματική εμπειρία					
Ο εθελοντισμός δίνει τη δυνατότητα για επαγγελματικό προσανατολισμ ό					

Οι ηλικιωμένοι μπορούν να προσφέρουν εθελοντική εργασία					
Ο εθελοντισμός αποκαθιστά σε ορισμένους τομείς το κράτος					
Ο εθελοντισμός πρέπει να εστιάζει σε προληπτικές δράσεις					
Μέσω του εθελοντισμού προωθείται η συλλογικότητα					
Ο εθελοντισμός είναι θεμελιώδες δικαίωμα					
Ο εθελοντισμός είναι προσωπική επιλογή του καθενός					
Η εθελοντική παρέμβαση πρέπει να έχει οργανωμένη δράση					
Μέσω του εθελοντισμού τα άτομα εκφράζουν τις απόψεις τους					

Μέσω του εθελοντισμού τα άτομα εκφράζουν τις ανάγκες τους					
Μέσω του εθελοντισμού τα άτομα τα δικαιώματά τους					
Υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης για το θέμα του εθελοντισμού					
Θα πρέπει να υπάρχει ενημέρωση από τα σχολεία για το θέμα του εθελοντισμού					

3. Έχετε προσφέρει εθελοντική εργασία;

1. ΝΑΙ

2. ΟΧΙ

4. Τι είδος εθελοντικής εργασίας;

1. Ανθρωπιστική εθελοντική εργασία

2. Περιβαλλοντική εθελοντική εργασία

3. Εθελοντική εργασία σε αθλητικά θέματα

4. Άλλο _____

5. Ποια κίνητρα σας ώθησαν να προσφέρετε εθελοντική εργασία:

1. Ταξίδια

2. Καινούργιες γνωριμίες

3. Επαγγελματική εμπειρία

4. Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο

5. Άλλο _____

6. Ποιες δυσκολίες εμποδίζουν να προσφέρετε εθελοντική εργασία:

1. Έλλειψη χρόνου

2. Φόρτο εργασίας

3. Κόστος

4. Ηλικία

5. Έλλειψη ενημέρωσης 6. Έλλειψη προσόντων
 7. Έλλειψη ενδιαφέροντος 8. Άλλο (προσδιορίστε) _____

7. Με ποιες από τις παρακάτω προτάσεις συμφωνείτε:

Ένας εθελοντής	ΣΥΜΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝ Ω	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝ Ω	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤ Α
θα πρέπει να σέβεται το φυσικό περιβάλλον					
θα πρέπει να σέβεται το συνάνθρωπο του					
θα πρέπει να έχει σεβασμό προς το κοινωνικό σύνολο					
θα πρέπει να έχει θετική διάθεση για συνεργασία και συνύπαρξη					
θα πρέπει να έχει όρεξη για δουλειά χωρίς να περιμένει να ανταμειφθεί γι' αυτή					

θα πρέπει να μην αποσκοπεί σε ατομικό συμφέρον					
--	--	--	--	--	--

8. Με ποιες από τις παρακάτω προτάσεις συμφωνείτε:

Τα θετικά συμμετοχής στον εθελοντισμό είναι:	ΣΥΜΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝ Ω	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝ Ω	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤ Α
Η ενεργοποίηση του πολίτη					
Η απόκτηση δεξιοτήτων					
Η αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου					
Η γνωριμία με άλλα άτομα					
Γνωρίζω καλύτερα τον εαυτό μου					
Η απόκτηση νέων εμπειριών					

9. Ποιες από τις παρακάτω Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις γνωρίζετε:

1. WWF Ελλάς
2. Greenpeace
3. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
4. Αρχέλων

5. Αρκτούρος

6. Γιατροί Χωρίς Σύνορα

7. Άλλο (προσδιορίστε) _____

10. Από πού πληροφορηθήκατε για αυτές:

1. ΜΜΕ

2. Ενημερωτικά φυλλάδια

3. Μέσω κάποιου άλλο προσώπου

4. Διαδίκτυο (internet)

5. Άλλο (προσδιορίστε) _____

11. Πιστεύετε ότι οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις αποτελούν μέσο προώθησης του εθελοντισμού;

1. ΝΑΙ

2. ΟΧΙ

12. Πιστεύετε ότι ο εθελοντισμός είναι αναπτυγμένος στην Ελλάδα;

1. ΝΑΙ

2. ΟΧΙ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΙΤΡΟΥΙΣΜΟΥ

1. Οι άνθρωποι πρέπει να πληρώνουν πρόθυμα φόρους επειδή πηγαίνουν σε καλούς σκοπούς.

ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
1	2	3	4	5

2. Πιστεύετε στην γενναιόδωρη προσφορά σε οργανισμούς (φορείς) οι οποίοι έχουν ανάγκες;

ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
1	2	3	4	5

3. Θα πρέπει όλοι να συνεισφέρουν γενναιόδωρα για να βοηθούν τους λιγότερο ευνοημένους.

ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ
---------	---------	-----------------	---------	---------

ΑΠΟΛΥΤΑ		ΟΥΤΕΔΙΑΦΩΝΩ		ΑΠΟΛΥΤΑ
1	2	3	4	5

4.Οι άνθρωποι οι οποίοι έχουν αρκετά για τους εαυτούς τους έχουν καθήκον να προσφέρουν στους άπορους.

ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
1	2	3	4	5

5.Δεν πιστεύω στην οποιαδήποτε προσφορά χωρίς αντάλλαγμα.

ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
1	2	3	4	5

6.Οι περισσότεροι φιλανθρωπικοί οργανισμοί είναι ανέντιμοι.

ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
1	2	3	4	5

7.Τα περισσότερα χρήματα που δίνονται στους άπορους είναι μια άσκοπη σπατάλη.

ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
1	2	3	4	5

8.Τα χρήματα που δαπανώνται για κοινωνική πρόνοια θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ώστε να μειωθούν οι φόροι.

ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
1	2	3	4	5

ΚΛΙΜΑΚΑ ΝΑΡΚΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ

Για κάθε ζευγάρι προτάσεων επιλέξτε αυτό που σας προσδιορίζει περισσότερο. Αν ταυτίζεστε και με τα δυο επιλέξτε αυτό που θεωρείται πιο σημαντικό.

- 1.α. Έχω φυσικό ταλέντο στο να επηρεάζω τους ανθρώπους.
β. Δεν είμαι καλός/η στο να επηρεάζω τους ανθρώπους.
- 2.α. Η σεμνότητα δεν είναι κάτι που με αντιπροσωπεύει.
β. Είμαι ένα μετριοπαθές άτομο ουσιαστικά.
- 3.α. Θα έκανα οτιδήποτε τολμηρό.
β. Έχω την τάση να είμαι αρκετά επιφυλακτικό άτομο.
- 4.α. Όταν οι άλλοι με συγχαίρουν νιώθω αμήχανα.
β. Ξέρω ότι είμαι καλός επειδή όλοι μου το λένε συνέχεια.
- 5.α. Η ιδέα να κυβερνήσω τον κόσμο με φοβίζει πάρα πολύ.
β. Αν κυβερνούσα τον κόσμο θα ήταν ένα καλύτερο μέρος.
- 6.α. Συνήθως μπορώ να μιλήσω όταν βγαίνω έξω για οτιδήποτε.
β. Προσπαθώ να αποδεχθώ τις συνέπειες της συμπεριφοράς μου.
- 7.α. Προτιμώ να εναρμονίζομαι με το πλήθος.
β. Μου αρέσει να είμαι το επίκεντρο της προσοχής.
- 8.α. Θα ήθελα να γίνω επιτυχημένος/η.
β. Δεν με απασχολεί το ζήτημα της επιτυχίας.
- 9.α. Δεν είμαι καλύτερος ή χειρότερος από τους περισσότερους ανθρώπους.
β. Νομίζω ότι είμαι ένα ξεχωριστό άτομο.
- 10.α. Δεν είμαι σίγουρος αν θα γινόμουν καλός/η ηγέτης.
β. Βλέπω τον εαυτό μου σαν ένα καλό ηγέτη.

- 11.α. Είμαι δυναμικός/η, διεκδικητικός/η.
- β. Μακάρι να ήμουν πιο δυναμικός/η, διεκδικητικός/η.
- 12.α. Μου αρέσει να εξουσιάζω τους άλλους ανθρώπους.
- β. Δεν με ενοχλεί να ακολουθώ οδηγίες.
- 13.α. Θεωρώ ότι είναι εύκολο να χειραγωγείς ανθρώπους.
- β. Δεν μου αρέσει όταν πιάνω τον εαυτό μου να χειρίζεται ανθρώπους.
- 14.α. Επιμένω να παίρνω τον σεβασμό που μου οφείλεται.
- β. Συνήθως λαμβάνω τον σεβασμό που μου αξίζει.
- 15.α. Δεν μου αρέσει ιδιαίτερα να αναδεικνύω το σώμα μου.
- β. Μου αρέσει να αναδεικνύω το σώμα μου.
- 16.α. Μπορώ να διαβάζω τους ανθρώπους σαν ανοικτό βιβλίο.
- β. Οι άνθρωποι είναι μερικές φορές δύσκολο να τους καταλάβεις.
- 17.α. Αν αισθάνομαι αρμόδιος είμαι πρόθυμος/η να αναλάβω την ευθύνη στην λήψη αποφάσεων.
- β. Μου αρέσει να αναλαμβάνω την ευθύνη για την λήψη αποφάσεων.
- 18.α. Θέλω απλά να είμαι αρκετά χαρούμενος/η, ικανοποιημένος/η.
- β. Θα ήθελα να είμαι ανώτερος/η στα μάτια του κόσμου.
- 19.α. Το σώμα μου δεν είναι τίποτα ιδιαίτερο.
- β. Μου αρέσει να κοιτάζουν το σώμα μου.
- 20.α. Προσπαθώ να μην κάνω επίδειξη.
- β. Συνηθίζω να κάνω επίδειξη αν έχω την ευκαιρία.
- 21.α. Πάντα ξέρω τι κάνω.
- β. Μερικές φορές δεν είμαι σίγουρος/η τι κάνω.

- 22.α. Μερικές φορές στηρίζομαι σε άλλους για να επιτύχω πράγματα.
β. Σπάνια στηρίζομαι στους άλλους για να επιτύχω πράγματα.
- 23.α. Μερικές φορές λέω καλές ιστορίες.
β. Σε όλους αρέσει να ακούνε τις ιστορίες μου.
- 24.α. Περιμένω πολλά από τους άλλους.
β. Μου αρέσει να κάνω πολλά πράγματα για τους άλλους.
- 25.α. Ποτέ δεν θα είμαι ικανοποιημένος/η μέχρι να λάβω όλα όσα μου αξίζουν.
β. Ικανοποιούμαι με ότι πάρω.
- 26.α. Οι φιλοφρονήσεις με φέρνουν σε δύσκολη θέση.
β. Μου αρέσει να μου κάνουν κομπλιμέντα.
- 27.α. Έχω ισχυρή θέληση για δύναμη.
β. Η δύναμη σαν αυτοσκοπός δεν με ενθουσιάζει.
- 28.α. Δεν με ενδιαφέρουν οι νέες μόδες και τάσεις.
β. Μου αρέσει να ακολουθώ τις νέες μόδες και τάσεις.
- 29.α. Μου αρέσει να κοιτάζω τον εαυτό μου στον καθρέφτη.
β. Δεν ενδιαφέρομαι ιδιαίτερα να κοιτάζω τον εαυτό μου στον καθρέφτη.
- 30.α. Μου αρέσει να πραγματικά να είμαι το αντικείμενο της προσοχής.
β. Νιώθω άβολα όταν γίνομαι αντικείμενο προσοχής.
- 31.α. Μπορώ να ζήσω την ζωή μου όπως θέλω εγώ.
β. Οι άνθρωποι δεν μπορούν πάντα να ζήσουν την ζωή τους όπως θα ήθελαν.
- 32.α. Να είσαι αρχηγός δεν σημαίνει πολλά για μένα.
β. Οι άλλοι πάντα φαίνεται να αναγνωρίζουν το κύρος μου.
- 33.α. Θα προτιμούσα να ήμουν ηγέτης.

- β. Λίγο με ενδιαφέρει αν είμαι ηγέτης ή όχι.
- 34.α. Πρόκειται να γίνω σπουδαίο άτομο.
- β. Ελπίζω να έχω πάντα επιτυχίες.
- 35.α. Οι άλλοι μερικές φορές πιστεύουν ότι τους λέω.
- β. Μπορώ να κάνω οποιονδήποτε να πιστέψει ότι θέλω.
- 36.α. Είμαι γεννημένος ηγέτης.
- β. Η ηγεσία είναι μια ποιότητα που χρειάζεται πολύ χρόνο να αναπτυχθεί.
- 37.α. Εύχομαι κάποιος να γράψει την βιογραφία μου κάποια μέρα.
- β. Δεν μου αρέσει οι άλλοι να ασχολούνται με τη ζωή μου για κανένα λόγο.
- 38.α. Αναστατώνομαι όταν οι άλλοι δεν παρατηρούν την εξωτερική μου εμφάνιση όταν βγαίνω έξω.
- β. Δεν με πειράζει να ανακατεύομαι με το πλήθος όταν βγαίνω έξω.
- 39.α. Είμαι πιο ικανός από άλλους ανθρώπους.
- β. Υπάρχουν πολλά που μπορώ να μάθω από τους άλλους ανθρώπους.
- 40.α. Είμαι όπως όλοι οι άλλοι.
- β. Είμαι ένα εξαιρετικό άτομο.